

Rõuge valla üldplaneeringu avaliku väljapaneku käigus (PlanS § 87) laekunud arvamused

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
1		04.02.2025 7-1/10-162	Kiirelt dokumente vaadates jäi silma see, et Missos Lemmatse tänava lõppu on planeeritu detailplaneeringuga üks tuletõrjehüdrant? Tekkis küsimus, et kuidas on plaanis või mõte see tuletõrjehüdrant sinna rajada ning hiljem hooldada (ka tagada tuletõrjeautode ligipääs), kui hetkel puudub seal sõidutee. Kas poleks mõistlik detailplaneeringus antud tuletõrjehüdrant ära liigutada ning leida sobivam koht. Ootan antud teema kohta tagasisidet.	7-1/10-290 Tuletõrjehüdrantide paiknemine üldplaneeringus tuleneb eelkõige Rõuge valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni (ÜVK) arengukavast, mille eesmärk on tagada elanike ja varade tuleohutus ning piisav veevarustus hädaolukorras. Hüdrantide asukohtade planeerimisel on lähtutud olemasolevatest ja kavandatavatest tehnovõrkudest ning avaliku taristu vajadustest. Misso aleviku ÜVK arengukava joonis on leitav Rõuge valla kodulehel: https://rouge.kovtp.ee/documents/822972/30589270/%C3%9CVK11_Misso+alevik.pdf/09abee14-efec-4860-8509-b590ae1188dc?version=1.0&inheritRedirect=true Teie ettepanekut tuletõrjehüdrandi asukoha muutmiseks arvestatakse edasiste planeeringute ja projektlahenduste koostamisel. Tuletõrjeveevõtukoha täpne asukoht määratakse ÜVK elluviimisel projekteerimise käigus.
2		03.02.2025 7-1/10-160	Tere Maaomanikuna ei saa nõustuda projekteerija valitud avaliku ranna asukohaga Veskijärve ääres. Olen oma raha eest lasknud paigaldada ujuvsilla järve lõunakaldasse, kus saab rahvas kala püüda ja ka vette ujuma minna. See on parim koht järve avalikuks kasutuseks. Kategooriliselt olen vastu planeerija pakutud avaliku ranna asukohale ja ka sooviga paigaldada sild karjakopliise. Väljavõte planeeringust: 6) Veskijärve (VEE2150300) ääres on oluline, et järve kaldale ei rajata kunstlikku liivaranda, mis muudaks järve kaldal väljakujunenud looduskooslust. Järve kaldataimestiku säilitamine on oluline, et tagada järve sobivus hännak-rabakiilli ja suur-rabakiilil elupaigana. Supluskoha väljaarendamisel tuleb rajada kaldale ujuvsild, kust on võimalik inimestel vette minna, ilma et oleks vajalik kallast taimestikust puhastada. Ujuvsilla rajamine aitab suunata inimeste liikumist, et minimeerida tallamise ja erosiooni mõju kaldale.	7-1/10-278 Ettepanekuga arvestatakse Planeeritud supluskohat eemaldatakse.
3		03.02.2025 7-1/10-159	Vastuskiri Rõuge Vallavalitsuse kirjale nr 7-1/10-153 Kirjutate, et planeeringu materjalidega on võimalik avaliku väljapaneku ajal tutvuda Rõuge Vallavalitsuse kodulehel: https://rouge.kovtp.ee/yp-koostamine Planeeringu materjalides on Misso alevikus asuvale Tööstuse tn 11 (katastritunnus 69801:001:0177, sihtotstarve tootmis- ja ärimaa, pindala 15074 m²) kinnisasjale määratud Jäätmekäitluse maa-ala (OJ) maa-ala juhtotstarve. Kinnistu algne maakasutuse juhtotstarve oli Äri- ja tootmise maa-ala (DT). Kindlasti ei ole kinnistu omanik nõus Jäätmekäitluse maa-ala juhtotstarbega. Teeme ettepaneku kinnisasjale määrata segaotstarbega maa-ala (DE) juhtotstarve. Oma kirjas viitate, et „Üldplaneeringu üheks ülesandeks on tänava kaitsevööndi laiendamine“, samuti viitate, et „Täpsemalt on võimalik antud teema kohta lugeda üldplaneeringu seletuskirjas ptk 5.1.1. lk 55	7-1/10-279 1. Ettepanekuga arvestatakse. Jäätmekäitluse maa-ala juhtotstarve eemaldatakse, jääb äri- ja tootmismaa. Jäätmekäitluse maa-ala määrati KSH aruandes võimalike perspektiivse jäätmekäitluskoha asukoha valikuna. 2. Ettepanekuga ei arvestata.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			– 62.“ Üldplaneeringu seletuskirjas (lk 55-62) ei ole toodud ühtegi põhjendust ega asjaolu, mis tingib vajaduse seada eraomandile täiendavaid piirangud senise teekaitsevööndi 10 meetri asemel kehtestada kaitsevööndi ulatuseks 30 meetrit. Kinnistu Tööstuse tn 11 (katastritunnus 69801:001:0177) teekaitsevööndi ulatus jätta endiseks so 10 meetrit. Palun käsitleda käesolevat kirja avaliku väljapaneku tagasisidena, ning ootan käesolevale kirjale ka kirjalikku vastust.	Teekaitsevööndi ulatuse määramise sisendiks riigitee nr 25177 Tsiistre – Misso – Rammuka tee ääres on Transpordiameti ettepanek (03.09.2020 kiri nr 15-2/20/36034-2), milles amet lähtub väljakujunemata hoonestusjoonest ja linliku keskkonna puudumisest ning maantee funktsioonist. Teekaitsevöönd 30 m kehtestati juba Misso aleviku osa detailplaneeringuga (kehtestamise otsus 03.12.2015).
4		03.02.2025 7-1/10-157	Tutvusin Rõuge valla üldplaneeringuga. Palun minule kuuluvate kinnistute Veski ja Viinaköögi maa-alade kasutusotstarvet muuta tootmise(T) alast segaotstarbe maa-alaks(DE). Nimelt Veski kinnistul asub elamu ja Viinaköögi kinnistul hoone, mis pole sisuliselt tootmishoone. Majas on küll väike elektri turbiin, kuid see toodab aastas mõne kw elektrit ja rohkem on see ikkagi Viitina mõisa ühe hoone taastamine-uuendamine ja sellega koos külalistele ajaloo tutvustamine. Lisan ka plaani. Loodan, et ettepanek on vastuvõetav.	7-1/10-278 Ettepanekuga arvestatakse. Maa-alade kasutusotstarvet muudetakse osaliselt tootmise (T) alast segaotstarbe maa-alaks (DE), vt kirjale lisatud joonisele.
5		03.02.2025 7-1/10-156	Ma ei ole nõus, et minu krundile on planeeritud valla üldplaneeringus avalik ujumiskoht. Seal ei ole kunagi avalikku ujumiskohta olnud. Puudub autoga ligipääs. Maanteel parkimine on ohtlik. On üle naabri maatüki mahasõit heinamaale. See rada ei ole vihmaga tavalise sõiduautoga sõidetav. Ma ei ole kunagi piiranud inimestel jalgsi järve ääres liikuda. Küll aga autodega. Keelavad märgid ei huvita kedagi. Üritatakse tulla erinevate masinatega suvaliselt üle heinamaa. Jäädakse masinatega kinni, pööratakse kõik pahupidi ja lagastatakse. Hetkel minu valulävi piirdub sellega ja igakevadise sodi koristamisega. Olen korduvalt taotlenud maa sihtotstarbe muutmist ja olen saanud eitavad vastused. Samuti tegin avalduse üldplaneeringusse maa sihtotstarbe muutmise kohta. Ka selle vastuse sain eitava. Kindlasti ma ei ole huvitatud, et kuskil veebis on avalikult reklaamiv dokument, et tulge kõik minu krundile. Veel vähem olen huvitatud viitadest tee ääres. Kuna ma ise seal eltoodud põhjusel elada ei saa, siis pole võimalik ka pidevalt seal toimuval silma peal hoida.	7-1/10-277 Ettepanekuga arvestatakse Planeeritud supluskoht eemaldatakse.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
6		23.01.2025 7-1/10-150	Ettepanek üldplaneeringusse Terra maaüksusele Haanja küla Rõuge vald on kehtiva planeerigu kohaselt osalise kavandatud ärimaa. Kinnistu omanikuna planeerin kasutada /arendada edaspidi antud kinnistut kas elamu, äri, ühiskondlike ehitiste, transpordi ja/või puhke- ja virgestustegevuse maa-alana või ka teostada väiketootmist antud maa-alal. Tulenevalt eeltoodust pöördud Teie poole palvega määrata üldplaneeringus Terra maaüksust segaotstarbega maa -alaks.	7-1/10-260 Ettepanekuga arvestatakse Maaüksusele määratakse segaotstarbega maa -ala juhtotstarve.
7		17.02.2025 7-2/280-3	Rõuge Vallavolikogu on 28.01.2025.a otsusega nr 1-3/1 vastu võtnud Rõuge valla üldplaneeringu ja tunnistanud nõutele vastavaks keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande. Vastuvõetud KSH aruande (lk 28) kohaselt peab Jaama katastriüksusele tankla rajamisel arvestama lahenduse kujundamisel lähiümbruses asuvate elamu maa-aladega, mis jäävad katastriüksusele Aia tn 5, Aia tn 8 ning Jõe tn 18. Kehtiva Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 36 lg 2 p 6 kohaselt keskkonnamõju strateegilise hindamise programm nimetab isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandata tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu. SAMA SEADUSE § 37LG 1 KOHALELT STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI KOOSTAMISE KORRALDAJA TEAVITAB KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMMI AVALIKUST VÄLJAPANEKUST JA AVALIKU ARUTELU TOIMUMISEST 14 PÄEVA JOOKSUL PROGRAMMI SAAMISEST ARVATES AMETLIKES TEADAANNETES, AJALEHES JA OMA VEEBILEHEL NING ELEKTROONILISELT, LIHT- VÕI TÄHTKIRJAGA KÄESOLEVA SEADUSE § 36 LÕIKE 2 PUNKTIS 6 NIMETATUD ASUTUSI JA ISIKUID, VALITSUSVÄLISEID KESKKONNAORGANISATSIOONE ÜHENDAVAT ORGANISATSIOONI NING KÄESOLEVA SEADUSE § 36¹ LÕIKES 1 NIMETATUD ASUTUSI. Palun eeltoodu alusel saata mulle kui Varstu alevik Aia 8 ja Aia 5 omanikule koopia mulle edastatud teavitusest keskkonnamõju avaliku väljapaneku kohta. Juhul, kui minu teavitamist ei ole peetud vajalikuks, palun mulle edastada sellekohane selgitus.	7-2/280-4 Rõuge Vallavalitsus edastas 28.07.2022 teavituskirja Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avaliku väljapaneku ja avalike arutelude kohta seadusest tulenevatele asutustele ja isikutele, kes olid avaldanud soovi teavitatud saada. Selgitame, et üldplaneeringuga seatakse pikaajalisi ruumilise arengu eesmäärke. Rõuge valla ÜP KSH aruande peatükis 3 on analüüsitud potentsiaalsete tanklate asukohti. Võrdluse tulemustest lähtuvalt on üldplaneeringus planeeritud kahe tankla rajamine, Varstu alevikus Jaama katastriüksusele ja Mõniste külas Paju-Kõrtsi katastriüksusele. Mis ei tähenda ilmtingimata seda, et need tulevikus ka ellu viiakse. Üldplaneeringu täpsusastmes määratakse põhimõttelised arengusuunad, täpsemad lahendused antakse detailplaneeringu või projekteerimistingimuste koostamise käigus ning vajadusel lähtudes täiendavate uuringute/eksperthinnangute tulemustest. Kui esitatakse taotlus Jaama kinnistule tankla rajamiseks teavitatakse kõiki piirnevate kinnistu omanike vastavalt seaduses ettenähtud tähtaegadel ja viisil.
8		17.02.2025 7-1/10-164	Sooviksin esitada mõned küsimused üldplaneeringu seletuskirjaga seoses. 1. Mis eesmärgil plaanitakse laiendada Misso alevikus riigitee nr 25177 Tsiistre - Misso - Rammuka kaitsevöönd 30 meetrini Pugola tee ristist kuni aleviku piirini? 2. Üldplaneeringuga on kavandatud jäätmejaama rajamise eesmärgil jäätmekäitluse maa-ala Misso alevikku Tsiistre - Misso - Rammuka kõrvalmaantee ja Savitööstuse tänava ristmiku lähedusse. Maa- ja Ruumiameti katastrikaardi järgi puudub Misso alevikus Savitööstuse tänav. Kas tegemist on hoopis Tööstuse tänavaga? 3. Kus asus praegu suletud Misso prügil? 4. Üldplaneeringu seletuskirjas ei ole sõnagi riigi plaanitavatest betoonpunkritest, mis oleksid Balti kaitsevööndi Eesti osa (vt nt https://www.err.ee/1609489645/kaitsevagi-katsetas-	7-1/10-274 1. Teekaitsevööndi ulatuse määramise sisendiks riigitee nr 25177 Tsiistre – Misso – Rammuka tee ääres on Transpordiameti ettepanek (03.09.2020 kiri nr 15-2/20/36034-2), milles amet lähtub väljakujunemata hoonestusjoonest ja linliku keskkonna puudumisest ning maantee funktsioonist. Teekaitsevöönd 30 m kehtestati juba Misso aleviku osa detailplaneeringuga (kehtestamise otsus 03.12.2015). 2. Tegemist on Tööstuse tänav L3 (69801:001:0517) kinnisasjaga. Jäätmekäitluse maa-ala määrati KSH aruandes võimalike perspektiivse jäätmekäitluskoha asukoha valikuna. Seoses asjaoluga, et maa omandivorm on muutunud, jäätmekäitluse maa-ala juhtotstarve Tööstuse tn 11 kinnistult eemaldatakse.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			betonpunkrite-prototüüpide-vastupidavust). Mis põhjusel ei arvesta üldplaneering riigi perspektiivse tegevusega?	3. Rõuge Vallavalitsus lisab suletud prügilad ÜP kaardile. Missos asus prügila Kimalasõ külas (suletud 2002 a). 4. Puudub Kaitseministeeriumi sisend üldplaneeringu koostamiseks nende punkrite osas. Selliste punkrite asukoha määramine üldplaneeringus ei pruugi olla riigikaitse huvides.
9		19.02.2025 7-1/10-165	Tuleb tõdeda, et kuigi üldplaneeringu tutvumiseks on aega antud 1 kuu, siis kuna tegemist on väga mahuka dokumendi ning mitmete lisadokumentidega, läheb nendest kõikidest "läbinärimiseks" ikka väga pikk aeg.. Kui veel arvestada, et enamik valla elanikke (nagu dokumentides ka kirjas) on vanemapoolsed (ehk siis pensionärid) ning paberite paremaks läbitöötamiseks oleks hea need eelnevalt välja printida, siis kui paljudel on üldse selline reaalne võimalus... Sinna juurde veel tõik, et osalt on dokumentide keel juriidiline ning ei pruugi vanematele inimestele arusaadav olla. Olen suht algusjärgus üldplaneeringuga tutvumisel, aga leidsin sellest dokumendist sellise koha: Seda lugedes meenus mulle kohe üks ristipuid käsitlev kommentaar Facebooki's ja ka Postimehe artikkel samal teemal: https://lounapostimees.postimees.ee/8181885/tegemist-on-suure-kaotusega-vorumaal-loigati-maharuhm-haruldasiristipuid?fbclid=IwY2xjawLiUzBleHRuA2FlbQIxMAABHaLU1hpbv8lFfP22k85IqhjFFEP4TI6oZmUksRzYxIAI0VU1b0JIjF_2edA_aem_Rm7zXLq1OtPeXWv4BwdVFw Kui valla üldplaneeringus on konkreetselt kirjas, et ristipuud peavad säilima ja nende raie on keelatud, siis kuidas saab selline asi juhtuda?	7-1/10-305 Rõuge Vallavalitsus nõustub, et üldplaneeringu puhul on tegemist keeruka ja detailse dokumendiga, mille eesmärk on suunata valla ruumilist arengut pikaajaliselt ning kooskõlas riiklike ja kohalike huvidega. Sellest tulenevalt on planeeringu koostamisel ja menetlemisel vältimatu teatud määral erialase ning normatiivse keekekasutuse kasutamine. Samal ajal peame väga oluliseks, et kõik vallaelanikud, sõltumata vanusest või varasemast kogemusest planeeringudokumentidega, saaksid võimalikult hea ülevaate, milliseid muudatusi või suuniseid üldplaneering nende kodukohale kaasa toob. Seetõttu oleme: • korraldanud avalikke arutelusid mitmes valla piirkonnas, kus üldplaneeringut on tutvustatud suuliselt ja arusaadavas keeles; • loonud valla kodulehele eraldi alalehe üldplaneeringu koostamine, koostöös planeerijaga loonud veebirakenduse, kuhu on koondatud kõik kaardikihid, mida saab soovi korral sisse ja välja lülitada ning infopunktidesse on loodud võimalused tutvuda planeeringumaterjalidega paberil; • võimaldanud elanikel esitada küsimusi kirjalikult või suuliselt, millele spetsialistid on andnud selgitusi lihtsas ja arusaadavas keeles. Lisaks tunnete muret ristipuude säilimise osas. Rõuge Vallavalitsus vaatab ristipuid ja -metsa käsitleva punkti üle ja täiendab vastavalt laekunud ettepanekutele. Lisame omaltpoolt mõtte: Looduslik pühapaik omab lisaks kohaliku identiteedi hoidmisele ka turismi potentsiaali – seetõttu võib looduslikku pühapaika laiemalt tutvustada ja tähistada infotahvlite ja/või teeviitadega.
10		20.02.2025 7-1/10-169	Olete märkinud üldplaneeringus minu omandisse kuuluva Plaani järvega piirneva kinnistu 18101:002:1132 avalikuks supluskohaks. Sillaveere, Plaani küla, Rõuge vald, Võru maakond. Sellega ma nõus pole ja soovin, et teeksite selle kohta muudatuse. See jääb siiski minu privaatseks supluskohaks.	7-1/10-261 Ettepanekuga arvestatakse Planeeritud supluskoht eemaldatakse.
11		01.03.2025 7-1/10-175	Tutvusin Teie poolt saadetud üldplaneeringuga. Märkasin, et olete minule kuuluvale Järveveere kinnistule (katastritunnus 18101:002:0053) märkinud avaliku suplus koha. Sooviks teada mis alustel on märgitud minu kinnistule avalik suplus rand, kuigi ma pole ühtegi lepingut vallaga sõlminud? Juhul kui Rõuge vald, planeerib eelpool mainitud kinnistule avalikku suplus randa siis seoses sellega, ootan Teie poolt vastuseid järgmistele küsimustele:	7-1/10-262 Supluskoht on märgitud kohalikelt elanikelt saadud kasutusinfo kohaselt. Avaliku huvi tagamine eraomandis oleval maal saab toimuda ainult kohaliku omavalitsuse ja maaomaniku vahel sõlmitava lepingu alusel ning Teie poolt tõstatatud küsimused reguleeritakse selles lepingus.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Kes hooldab ja niidab ranna riba? Kuidas olete mõelnud prügi koristusele ja tualetile? Loodan meeldivale koostööle! Teie poolset vastust ootama jäädes.	Teie seisukohast ei nähtu otseselt vastuväidet supluskohta olemasolule. Palume Rõuge vallale teada anda, kas olete valmis läbirääkimiseks lepingu sõlmimiseks, kus on reguleeritud supluskohta kasutuskord. Lisaks on vajalik lepingus reguleerida täpselt juurdepääsu koha küsimus.
12		28.02.2025 7-1/10-174	Tutvusin Rõuge valla üldplaneeringuga ja seal toodud ehitusnõuetega. Minu arvates on katusekallete ja katusekuju osa natuke nõrgalt kajastatud. Konkreetsed nõuded on hetkel ainult miljööväärtuslikel aladel, kus tuleb järgida olemasolevate katuste kuju ja katusekaldeid. Väärtuslikel maastikel on katusekallete teema ebamäärasemalt sõnastatud. Reaalne elu Eestis näitab, et kui me tahame piirkondlikke ehitustraditsioone ja eripärasid hoida, tuleb neid traditsioone ÜP nõuetega kaitsta. Kui anda täiesti vabad käed ehitustegevuseks või läheneda üsna lõdva püksirihmaga elamute ja abihoonete kujundusele, siis saab Eestimaa varsti täis Poola projektide järgi tehtud 20-25-kraadiste katusekalletega preeriamaju. Seda iseloomustab madal ja lai maja, pikad räästad ja matsakas betoonkivikatus, kõige sagedasemalt kelpkatusena. Lõuna-Eestit iseloomustavad kõige vanemast ajast rehielamud, millel on kelpkatus, katusekalle 40-45 kraadi. Talude päriseksostmise ajast alates (1860-1914) iseloomustavad laudast eraldi ehitatud puhtad elamud, katusekalle 40-45 kraadi, katusekuju poolkelpkatus. 1918-1940 tulevad elamutele ilma poolkelbata viilkatused 40-45 kraadi. Nõukaajal on maal hajaasustuses elamuehituses valdav samuti viilkatus, välja arvatud tüüpprojektide järgi tehtud kolhoosiasulates. Alates 1991 on katusekalde valik juhtumipõhine / kaalutluspõhine. Abihoonete katusekalle oli enam-vähem 1950. aastateni viilkatus 40-45 kraadi, pärast seda hakati tegema kaldkatuseid. Õnneks kaldkatusega abihooned ei hakka kunagi maastikus domineerima, sest kaldkatuse maksimum sarika pikkus on 6m, st väga suuri hooneid sellise katusega teha ei saa. Üldplaneeringus võikski tuua hajaasustuses eelistatud katusetüübiks elamute puhul viilkatuse (soovituslikult piirkonnale traditsiooniliselt katusekalle 40-45 kraadi). Abihoonetel eelistatult viilkatus, aga alternatiivina lubada ka kaldkatus. Ainult külamaastiku vaadetest väljaspool asuvale eraldipaiknevale uuele elamule või suvilale võiks minu arvates lubada täiesti kaasaegse arhitektuurikeelega hoonestust - nn funkviilat või vaiphoonestust vastavalt arhitektuursele eskiisile. Ja kui tõesti mõni kavand Lõuna-Eesti maastikku kohe kuidagi ei sobi, siis alati saab jooksvalt küsida ekspertarvamust Eesti Arhitektide Liidult.	7-1/10-294 Ettepanekuga arvestatakse. Üldplaneeringule laekunud vastuste käigus vaadatakse üle ka ehitustegevust reguleerivad sätted, sh elamute ja abihoonete katusekalde ja -kuju puudutavad nõuded.
13		04.03.2025 7-1/10-177	Täname Teid informatsiooni eest Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande kohta (Teie kiri: 28.02.2025 nr 7-1/10-173). Kahjuks ei ole me nõus KSH aruandes toodud parkla maa-ala planeerimisega meie omanduses oleva kinnistu 'Ala-Pajumetsa I' (registriosa number: 385141) maatükile katastritunnusega: 69701:005:1472. Palun võtta meie seisukoht arvesse KSH aruande edasises menetlemises.	7-1/10-263 Avaliku huvi realiseerimine saab toimuda omaniku ja kohaliku omavalitsuse vahel sõlmitava lepingu alusel. Üldplaneering ei saa määrata, kas see huvi tagatakse nt ostu-müügilepingu sõlmimise teel, hoonestusõiguse seadmise teel või nt maa rendilepingu alusel.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Võimaliku kompromissina oleme nõus arutama antud maatüki müügi võimalust Rõuge vallale.	Lähtudes kompromissettepanekust ei ole Rõuge Vallavalitsuse arvates parkla rajamine Teie arvamusest nähtuvalt välistatud ja seetõttu pole otsest vajadust planeeritava parkla asukoht üldplaneeringust eemaldada.
14		03.02.2025 7-1/10-158 05.03.2025 7-1/10-179 Farad Group OÜ	Olen vastu rohevõrgustiku koriori laiendamisega minu kinnistu arvel. Metsloomad saavad luha peal (mis ei jää minu kinnistule) vabalt liikuda. Olen vastu mis iganes üldplaneeringuga seatavate piirangutele. Lisaks on tegemist minu põhiseaduslike õiguste piiramisega omandi valdamisel ilma kohese ja piisava kompensatsioonita, st minu vastuseis Oina 69801:001:0425 kinnistu osas on põhimõtteline.	7-1/10-308 Ettepanekuga ei arvestata. Rohevõrgustik on määratud maakonnaplaneeringuga. Üldplaneeringuga on seda täpsustatud lähtudes planeerimisseaduse § 75 lg 1 p 10. Rohevõrgustiku kajastamine on vastavalt PlanS § 75 lg 1 p 10 üldplaneeringu ülesanne. Rohevõrgustiku ei saa planeeringust eemaldada. Oina katastriüksus 69801:001:0425 asub osaliselt rohevõrgustiku alal juba lähtudes kehtivast maakonnaplaneeringust (roheline lausvärv skeemil). Üldplaneeringu lahendusest nähtuvalt on rohevõrgustiku ala laiendatud (roheline raster). Ülekaalukas osa kogu katastriüksusest on kõlvikuliselt mets, mis olemuslikult toimib rohevõrgustiku osana sõltumata sellest, kuidas seda kirjeldada. Soovime rõhutada, et rohevõrgustiku määramine üldplaneeringus ei too automaatselt kaasa õiguslikke kitsendusi ega ehituskeeldu, vaid annab suunise ruumilise arengu ja loodusväärtuste arvestamiseks tulevastel menetlustel. Konkreetsete piirangute kehtestamine (nt ehitusõiguse piiramine) saab toimuda vaid edasistes planeeringumenetlustes või haldusaktide kaudu, kus on võimalik hinnata iga olukorda eraldi ning vajadusel rakendada ka seadusest tulenevaid hüvitamismehhanisme. Üldplaneeringuga kavandatud tingimusi ei saa pidada ebaoproportsionaalseks sekkumiseks eraomandi kasutusõigusse, kuna need ei välista katastriüksuse sihtotstarbele vastavat kasutamist. Juhime tähelepanu, et kompensatsioonimehhanismide rakendamine, sealhulgas võimaliku kahju hüvitamine, ei kuulu kohaliku omavalitsuse pädevusse. Riigi tegevusest tulenevate võimalike varaliste kahjude osas on võimalik pöörduda riigiasutuste poole vastavalt seaduses sätestatud korrale.
15		05.03.2025 7-1/10-180	Arvamus Rõuge valla üldplaneeringu kohta Teen avalikul väljapanekul olevasse Rõuge valla üldplaneeringusse järgmised ettepanekud ja tähelepanekud: 1 Ettepanek muuta üldplaneeringu peatükis 2.2. detailplaneeringu koostamise juhu sõnastust. Üldplaneeringu peatükk 2.2. sedastab: “Juhud, millal detailplaneeringu koostamine on kohustuslik: •hajaasustusaladel katastriüksuse kruntideks jagamisel hoone ehituse eesmärgil enam kui kolmele krundile ehitusõiguse taotlemisega; • katastriüksuse jagamisel tuleb igakordselt maa omanikul põhjendada jagamise vajadust ning esitada katastriüksuse jagamise plaan;” Juhin siinkohal tähelepanu asjaolule, et planeerimisseaduse § 6 punkti 8 järgi on krunt detailplaneeringuga määratud maa-ala, millele on antud ehitusõigus. Seega ei saa kruntideks nimetada ega nendena käsitleda maatükke, millele veel ei ole detailplaneeringut kehtestatud.	7-1/10-307 1. Ettepanekuga arvestatakse. Õigusselguse huvides peab nimetatud DP koostamise juhu sõnastust muutma (seletuskiri p 2.2). Vaatame sõnastuse uuesti üle. 2. Üldplaneeringu koostamise protsessis on oluline tagada, et miljööväärtuslikeks aladeks määratakse vaid need piirkonnad, millel on tõendatav ja määratletav väärtus, mis vastab üldplaneeringus seatud definitsioonidele ja kriteeriumitele. Vaatame üle kogu üldplaneeringus kasutatud miljööväärtuslike alade määramise metoodika, et tagada läbipaistvus ja objektiivsus kõigi sarnaste piirkondade käsitlemisel. 3. Üldplaneeringu koostamise protsessis on oluline tagada, et miljööväärtuslikeks aladeks määratakse vaid need piirkonnad, millel on tõendatav ja määratletav väärtus, mis vastab üldplaneeringus seatud definitsioonidele ja kriteeriumitele. Vaatame üle kogu üldplaneeringus

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Maakorraldustoimingu (selleks on ka katastriüksuse jagamine) algatab omanik läbi veebirakenduse MinuKataster. Läbi veebirakenduse jõuab katastriüksuse jagamise plaan kohaliku omavalitsuseni ja jääb selgusetuks, kas katastriüksust jagada soovival kinnisasja omanikul tuleb see plaan veel mõnel teisel kujul omavalitsusele esitada. Kui mitte, siis on ka jagamiseplaani esitamise nõue asjakohatu. Tuleks läbi mõelda ka see, kuidas ja millisel kujul tuleb omanikul esitada jagamise põhjendus ning kas see on kõikidel juhtudel vajalik. Maa- ja Ruumiameti kodulehel oleva info kohaselt on maakorraldustoimingute puhul kohalikul omavalitsusel kooskõlastav roll ja see kooskõlastamine käib läbi veebirakenduse. Lisaks võiks kogu planeeringus üle vaadata mõistete krunt, katastriüksus, kinnistu, kinnisasi kasutamine ja seda ühtlustada. Näiteks kasutatakse tekstis nii naaberkinnisasja, naaberkinnistut ja naaberkatastriüksust. Selline mõistete segamine kasutamine raskendab arusaadavust, sest igal neist mõistetest on erinev definitsioon. Katastriüksus - katastris iseseisva üksusena registreeritud maatükk; kinnistu võib olla nii kinnisasi (maatükk) kui ka hoonestusõigus, korteriomand, korterihoonestusõigus. 2 Ettepanek arvata Ruusmäe küla miljööväärtuslike alade hulgast välja. Rõuge valla üldplaneeringuga määratakse Ruusmäe külla miljööväärtuslik ala, kusjuures ala väärtusi seletuskirjas aga välja toodud ei ole. Leian, et üldplaneeringus Ruusmäe külla määratud ala ei oma sellist miljööväärtust nagu üldplaneering miljööväärtusena ise defineerib. Vaieldamatult omab miljööväärtust Rogosi mõis ja mõisapark, aga need väärtused, sh miljööväärtus on kaitstud nii muinsuskaitse- kui looduskaitseseadusega. Ruusmäe külas määratud miljööväärtuslikul alal on võimatu jälgida üldplaneeringus seatud tingimusi nagu näiteks: “tuleb järgida enne 1940. aastat väljakujunenud hoonestustavasid: korruselisust, kõrgust, vahekaugust, paigutust ja mastaapi, katuse tüüpi/kallet ning sokli kõrgust;”, sest valdav osa alal asuvatest hoonetest on püstitatud pärast 1980.-ndaid. Samuti on miljööväärtusliku ala alles jäämisel ülemäärane nõuda 25139 Palli-Ruusmäe teest põhja poole jääval alal arhitektuurset analüüsi, sest sealsed hooned ei moodusta terviklikku miljööd ega oma ei arhitektuurilist väärust või piisavalt säilitamisväärtset ajaloolist kihistust. 3 Ettepanek muuta väärtuslikul maastikul maastikuanalüüsi läbiviimine vajaduse põhiseks. Üldplaneeringu peatükis 4.2. “Väärtuslikud maastikud” on tingimus: “järgnevalt toodud rajatiste ja joonehitiste kavandamisel tuleb alati läbi viia maastikuanalüüs eesmärgiga tagada olemasolevate väärtuste säilimine ning maastikuarhitektuuriline sobivus väärtusliku maastiku ajaloolis-kultuurilise taustaga; *maastikul domineerima jäävate ehitiste (nt tuulegeneraatori, mastaapse vesiehitise jt) ja infrastruktuuri elementide (teed, elektriliinid jne) kavandamisel tuleb otsuste tegemisel väärtustada maastikku ning leida lahendus, mis selle väärtusi kõige vähem kahjustab;” Leian, et on ülemäärane nõuda alati üldplaneeringus sõnastatud mahus maastikuanalüüsi koostamist tee või elektriliini kavandamisel. Kuna üldplaneering ei täpsusta, millise tee või elektriliini puhul tuleb maastikuanalüüs koostada, võib nõuet tõlgendada mitmeti. Üldplaneeringut hakkavad rakendama ka ametnikud, kes ei ole üldplaneeringu koostamise juures olnud ning tõenäosus erinevate tõlgenduste tekkimiseks on suur. Lausalise	kasutatud miljööväärtuslike alade määramise metoodika, et tagada läbipaistvus ja objektiivsus kõigi sarnaste piirkondade käsitlemisel. 4. Üldplaneeringu eesmärk ei ole kehtestada ülemääraseid ja ühtemoodi rakendatavaid nõudeid kõikidele objektidele, vaid tagada väärtuslike maastike kaitse proportsionaalselt kavandatava tegevuse mõjuga. Seetõttu nõustume, et on asjakohane jätta kohalikule omavalitsusele otsustusõigus, millal maastikuanalüüs on vajalik, arvestades konkreetse kavandatava rajatise iseloomu, mahtu ja mõju maastikule. Planeeringu koostaja õiguse määrab PlanS § 6 ja üldplaneering ei saa seda isikute ringi kitsendada. Seletuskirja ptk 4.2 muudetakse . 5. Haanja küla jääb üldplaneeringuga määratud Rõuge-Haanja-Kütioru väärtusliku maastiku Haanimaa piirkonda ja seal on seatud tingimus, et hajaasustuses tohib hoonestada ainult neid katastriüksusi, mille minimaalne suurus on 2 ha või erandina, et maastikuanalüüsi alusel võib põhjendatud juhtudel olla lubatud hoonestada ka väiksemaid katastriüksuseid kui 2 ha. See tingimus on saanud väga palju vastukaja. Kuna sisend on tulnud Haanimiihhi Nõvvokoda poolt ja on juba kompromiss nende soovituga siis selle tingimuse ülevaatamine eeldab läbirääkimist sisendi esitajaga.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			maastikuanalüüsi koostamise nõude asemel võiks üldplaneering anda omavalitsusele õiguse vajadusel sellise analüüsi koostamist nõuda. 4 Ettepanek muuta tingimust, et väärtuslikul maastikul peab detailplaneeringu koostaja olema volitatud maastikuarhitekt. Üldplaneeringu peatükis 4.2. “Väärtuslikud maastikud” on tingimus: “hoonestuse kavandamisel ja ehitamisel (sh ümberhitamisel) väärtuslikul maastikul tuleb: /.../ tootmisalade puhul koostada detailplaneering ning maastikuanalüüs (vaated, sobitumine jne) volitatud maastikuarhitekti poolt. Hoone paiknemine maastikus peab olema paikkonnale omane (nt hoone ehitatakse mäe nõlvale mitte mäe otsa). Antud tingimus ei kehti olemasolevatele tootmisaladele;”. Planeerimisseaduse § 6 p 10 ütleb, et planeerija on geograafia, arhitektuuri või maastikuarhitektuuri eriala magistritasemele vastava kõrgharidusega või vastutava spetsialisti taseme kutsetunnistusega isik või isik, kellele on antud ruumilise keskkonna planeerija kutse. Kui kohalik omavalitsus leiab, et seaduse toodud planeerija pädevuse piiramine üksnes volitatud maastikuarhitektiga on õiguslikult võimalik, tuleks seda ka üldplaneeringus põhjendada. Kui Rõuge vallal on kindel soov, et väärtuslikul maastikul koostatava detailplaneeringu koostamises osaleb vastava tasemega maastikuarhitekt, siis saab sätestada nõude, et planeeringu koostaja meeskonnas peab selline isik olema. Samuti võiks kaaluda, kas otstarbekam ei oleks maastikuanalüüsi koostamine detailplaneeringu koostamise raames. 5 Ettepanek lubada Haanja küla keskosas hoonestada ka alla 2 ha suuruseid katastriüksusi ja seda maastikuanalüüsi koostamata. Haanja küla jääb üldplaneeringuga määratud Rõuge-Haanja-Kütioru väärtusliku maastiku Haanimaa piirkonda ja seal tohib hajaasustuses hoonestada ainult neid katastriüksusi, mille minimaalne suurus on 2 ha. Erandina võib maastikuanalüüsi alusel põhjendatud juhtudel olla lubatud hoonestada ka väiksemaid katastriüksuseid kui 2 ha. Haanja külas on üldplaneeringuga määratud ka kompaktse asustusega ala ja see on oluliselt väiksem kui kehtivas Haanja valla üldplaneeringus Haanja küla detailplaneeringu koostamise kohustusega ala. Haanja küla on vaieldamatult üks olulisi Rõuge valla turismi- ja spordi sihtpunkte. Piirates Haanja küla keskel võimalusi (mistahes) hoonete ehitamiseks, takistab Rõuge vald Haanja küla arenguvõimalusi. Arenguvõimaluste ahendamisega vähendab omavalitsus ise oma võimalikku tulubaasi, sest võtab ära võimaluse nii ettevõtluse arendamiseks kui ka uute elukohtade loomiseks. Piirkonnas, kus paljuskki on olemas võimalused ühiste tehnovõrkudega liitumiseks, ei tohiks hoonete ehitamise võimalusi piirata 2 ha suuruste katastriüksustega. Leian, et erandite tegemine maastikuanalüüsi alusel on ülemäärane, liigselt koormav ja ei soosi küla (aga ka kogu lähipiirkonna) arengut. 2 ha piirangust loobutava ala leidmisel ja põhjendamisel võiks võrdlusena analüüsida Haanja looduspargi keskusala piiranguvööndi piiri ja kaitse-eeskirja tingimusi hoonestuse lubatavuse kohta. Alternatiivse võimalusena võiks kaaluda Haanja küla kompaktse asustuse piiri laiendamist sarnaselt Misso alevikule, kus kompaktse asustusega ala sisse on haaratud rohkelt	

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			hoonestamata maad. Aluseks saaks võtta Haanja valla üldplaneeringuga määratud detailplaneeringu koostamise kohustusega ala.	
16		06.03.2025 7-1/10-181 Kaitseministeerium	Ettepanek Rõuge valla üldplaneeringu eelnõus Nursipalu harjutusvälja piiri korrigeerimiseks Kaitseministeerium tutvus Rõuge valla veebilehel 17.02.-18.03.2025 valikul väljapanekul oleva vastu võetud Rõuge valla üldplaneeringu eelnõuga ning esitab selle kohta järgmise selgituse ja ettepaneku. Kaitseministeerium kooskõlastas Rõuge valla üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu 11.11.2024 kirjaga nr 12-1/23/28-7 ning palus täiendavalt korrigeerida Nursipalu harjutusvälja piiri Rõuge valla üldplaneeringus juhul, kui Vabariigi Valitsuse 20.10.2023 korralduse nr 266 „Kaitseväe Nursipalu harjutusvälja laiendamine planeerimisseadust kohaldamata, keskkonnamõju hindamata jätmine ja Natura asjakohase hindamise algatamine“ muutmise korraldus antakse enne Rõuge valla üldplaneeringu kehtestamist ja sellega muudetakse Nursipalu harjutusvälja piiri. Vabariigi Valitsus andis 19.12.2024 korralduse nr 256 „Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2023. a korralduse nr 266 „Kaitseväe Nursipalu harjutusvälja laiendamine planeerimisseadust kohaldamata, keskkonnamõju hindamata jätmine ja Natura asjakohase hindamise algatamine“ muutmine seoses keskkonnale avalduvate mõjude hindamise ja Natura asjakohase hindamise aruande nõuetele vastavaks tunnistamisega ning Kaitseväe Nursipalu harjutusvälja piiri korrigeerimisega“ (https://www.riigiteataja.ee/akt/321122024008). Korraldusega muudeti Nursipalu harjutusvälja piiri ka Rõuge valla haldusterritooriumil. Palume Rõuge valla üldplaneeringu eelnõu asjakohastele joonistele kanda eelnimetatud korralduse lisas 1 määratud Nursipalu harjutusvälja uus piir ning planeerida uutes piirides harjutusvälja maa-alale riigikaitse maa-ala juhtotstarve. Kirjale on lisatud Nursipalu harjutusvälja piiri kaardikiht üldplaneeringusse kandmiseks. Täname, et arvestate üldplaneeringu koostamisel riigikaitseliste vajadustega.	7-1/10-276 Ettepanekuga arvestatakse. Seoses piiride muutmisega saadeti täiendavad teavituskirjad kinnistu omanikele, kes jäävad piiranguvööndisse.
17		07.03.2025 7-1/10-182	Palun muuta planeeritavat Rõuge valla üldplaneeringut selliselt, et Horoski külas asuv Rebase katastriüksus 18101:001:2940 koos talukohaga jääks rohevõrgustiku alast välja. Antud kinnistul asub kasutusel olev talukoht. Lisatud manusena foto hetke olukorrast üldplaneeringu kaardirakenduses.	7-1/10-292 Ettepanekuga ei arvestata. Rohevõrgustiku määratlemisel on lähtutud üleriigilise rohevõrgustiku alusandmetest ning kohaliku tasandi loodus- ja maastikuväärtuste analüüsides, mille eesmärk on tagada ökoloogiliste ühenduste säilimine ning elurikkuse hoidmine valla territooriumil. Rohevõrgustiku alasse kuulumine ei too kaasa automaatseid maakasutuse piiranguid ega kitsendusi eraomandile. Rebase katastriüksus paikneb olulises looduslikus sidusalas, mille kaudu tagatakse maastikulise terviklikkuse säilimine, ning rohevõrgustiku piiride muutmine antud osas ei oleks kooskõlas planeeringu üldiste ruumilise arengu eesmärkidega. Samuti on üldplaneeringus lähtutud olemasolevast maakasutusest – elamu asukoht ja talukoht ei välista kuulumist rohevõrgustiku alasse
18		08.03.2025 7-1/10-184	Praegune planeering sisaldab Lisa 9. Miljööväärtuslikud hoonestusalad ja objektid Jaanimäe palvemaja – Haanja piirkonnas vähelevinud savihoone. Varasemalt kuulus Vennaste Kogudusele, nüüd EELK Rõuge Maarja kogudusele. 1. parandusettepanek: kustutada ", nüüd EELK Rõuge Maarja kogudusele".	7-1/10-264 Ettepanekuga arvestatakse. Rõuge Vallavalitsus kaalus esitatud ettepanekut ning leidis, et Lisas 9 viide omanikule ei ole põhjendatud ning Teie ettepanekuga arvestatakse ja see kustutatakse.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			selgituseks: ei kuulu enam kogudusele, müüdnud erakätesse. 2. sama kinnistu on maakasutuse joonisel (praeguse nimega jaanimäevilla) märgitud Ühiskondlike ehitiste maa-alana. Kuna ühiskondlikku funktsiooni on sel hoonel enam ei ole, siis praegune sihtotstabe liigitus ei vasta tegelikkusele. Omanikuna on meie huvi sihtotstarve tegelikku olukorraga vastavusse viia (sobilik tundub elamumaa).	Hajaasustusega alal puudub otsene vajadus maakasutuse juhtotstarvet määrata. Kuna maakasutus ei vasta tegelikule kasutusele siis eemaldatakse maakasutuse juhtotstarve.
19		07.03.2025 7-1/10-186	Tutvununa üldplaneeringu materjalidega huvitavad mind enda kinnistute aspektist järgnevad asjad: 1. PÕLISPÖLLUD: 18101:001:0187 kinnistul on rajatud nii seda kui ka naaberkinnistut 18101:001:2051 teenindav päiksepark. Vallalt on sellele ka kasutusluba aastast 2020. Kuidas mõjutab kinnitasmisprotsessil olev üldplaneering tulevikus seda päikseparki? Kas päiksepark tuleb mingil hetkel demonteerida? Kas päiksepargi paneelide ja inverterite väljavahetamisel tulevikus kasuliku eluea lõpul tekib mingeid takistusi? Mina, ega nimetatud naaberkinnistu omanik ei saa kuidagi nõustuda võimaliku demonteerimisega või pargi uuendamise võimaluse katkemisega tulevikus. 2. 18101:001:0184 katastriüksusel huvitab mind ehitusõigus. Tegelikult on seal maastikul siiani alles Iskan jõe ülasulu juures olnud veskimüürid (veski müürid on nii sellel kinnistul kui ka 18101:001:0187 kinnistul, aga lisaks on veski juurde kuulunud veel üks hoone, mis asus 18101:001:0184 kinnistul. Olen kirjale lisanud kaardi, kuhu olen selle hoone müüristiku asukoha punasega peale joonistanud. Ma ei ole selle müüride pikkusi täpselt üle mõõtnud, nii et ses osas on viga sees. Aga maastikul on see siis kunagisest tiigist (lohu koht) veidi Iskan jõe pool selle ürgoru kõrge kalda peal. Kasvab veel ka üks vana õunapuu selle kunagise tiigi kaldal. Ehk siis, sellest lähtuvalt soovin, et kinnistul oleks ehitusõigus ka uue vastuvõetava üldplaneeringu järgi. 3. 18101:001:2691 ja :2692 „põlispõllu siil, mis jääb 2691 loodeserva on tänase seisuga juba kõrghaljastusega metsastunud (ca 25a leplik) + et vältida täiesti lepa alla minekut on ülejäänud vabale osale 10a tagasi peale istutatud kuused. Looduslikult on seal ka kase ja männikülvi. :2692 sama lugu, seal jääb metsa vabaks vaid elektriliini alune maa, mis niikuinii on elektriliini kaitsevöönd. Ei näe kuidagi põhjust looduslikule metsastumisprotsessile vastu seismiseks, kui ise seal piirkonnas põllumajandusega ei tegele ega ole ka plaanis kunagi tegelema hakata. Need kinnistud peaksid minu vaates moodustama tervikliku metsaala. 4. Matkaradadele ja muudele piirangutele vastu ei seisa kui saab arvestatud need minu märkused maakasutuse teemal teie praeguses variandis põlispõldudeks märgitud aladel. 5. Ühtlasi märgin seda, et praegu veel kehtivas Haanja valla territooriumi puudutanud üldplaneeringus oli Trolla küla märgitud perspektiivse ühisveevärgi ja kanalisatsiooni piirkonnana oma kompaktsuse tõttu. Minu huvi oleks, et see jääks ka uues üldplaneeringus nii, kuna muutuva kliima tingimustes ei pruugi ajaloolised küla kaevud enam katta veevajadust aastaringselt ja küla kompaktsuse tõttu võib osutuda mõistlikuks ja vältimatuks valla poolt kõigi kasutuseks mõeldud suurkaevu rajamine. Selles osas olen nõus vastu tulema näiteks omapoolse pakkumisega, et selle üks perspektiivne asukoht võiks olla 18101:001:0184 kinnistul.	7-1/10-310 1. Üldplaneeringuga seatavatel maakasutustingimustel ei ole tagasiulatuvat jõudu, kui nimetatud päiksepark on püstitatud õiguslikul alusel. 2. Üldplaneering on valla territooriumi ruumilise arengu raamistikdokument, mille eesmärk on määratleda maakasutuse üldised suunad ja tingimused. Ehitusõigus ehk konkreetse hoonestusõiguse andmine toimub üldjuhul projekteerimistingimuste või detailplaneeringu menetluse käigus, kus hinnatakse täpsemalt nii looduskaitse, kultuuripärandi kui ka tehnilisi asjaolusid. 3. Üldplaneeringu koostamise käigus on põlisalade määratlemise aluseks kasutatud Maa-ameti ajalooliste ortofotode ja maakatteandmete põhjal tehtud analüüsi. Tegu on indikatiivsete andmetega, mille alusel on kaardistatud pikaaegse maakasutuse jäljega alad, sh põlispõllud, kus on potentsiaalselt kõrgem loodusväärtus, bioloogiline mitmekesisus või pärandkultuuri seosed. Samal ajal arvestame ka asjaoluga, et maakasutus ja selle eesmärk võib aja jooksul muutuda. Kui ala on looduslikult või inimese kaasabil metsastunud ning seal puudub edasine põllumajanduslik kasutus, on asjakohane see info üldplaneeringu koostamisel üle vaadata. Samuti on otstarbekas hinnata, kas nende katastriüksuste puhul oleks põhjendatud arvestada ala tervikliku metsana käsitlemisega, mitte põlispõlluna. 5. Rõuge valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2021–2032 kohaselt Rõuge valla ÜVVK arendamise kavas ei käsitleta investeeringute planeerimisel hajaasustuses paiknevaid külasid, kuhu pole ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteeme rajatud. Hõreda asustuse tõttu ei ole väga paljudes piirkondades ühisveevärgi rajamine majanduslikult põhjendatud. Üheks võimalikuks arengumudeliks on kahe- või kolmepoolne koostöö valla ja maaomanike või kinnisvaraarenduse projektide puhul valla ja kinnisvaraarendaja vahel.
20		10.03.2025	Käisin täna 10.03.2025 Rõuge vallas Maret Einla vastuvõtul. Seoses selle kohtumisega soovin täpsustada ka minu teisel krundile planeeritavat Haanja	7-1/10-285

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
		7-1/10-188(193)	maratoni läbimise rada ja Võru tee 10 krundi osa. Ei anna enda nõusolekut üldplaneeringusse lisada minu Võru tee 10 kinnistule planeeritavat matkarada. Ei anna enda nõusolekut üldplaneeringusse lisada minu teise krundile planeeritavat Haanja maratoni rada. Ei luba ühtegi kitsendust sellega seoses oma maa-aladele sisse seada! Haanja maratoni läbimiseks minu kinnistult tuleb minu käest iga-aastaselt luba küsida! Võru tee 10 kinnistu. Teie poolt planeeritav perspektiivsed matkarada, mis läbib minu kinnistu hoovi. Ei anna nõusolekut minu kinnistut läbivale matkarajale. Maa ei ole üldkasutatavaks planeeringuks, vaid tegu on privaatse territooriumi/õuealaga. Võttes aluseks privaatsuse ja kuritegevuse ei ole mõeldav, et võõrad marsiks läbi perekonna majapidamise. Tegu ei ole kunagi matkarajaga olnud. Minu kinnistu on ümbritsetud aiaga, võttes aluseks minu pere turvalisuse, privaatsuse, et minu alaealised lapsed saaksid rahulikult oma territooriumil mängida ja turvaliselt tunda! Miks ei kutsuta kinnistu omanikke ümarlaua taha vaid saadetakse segased joonised. Siin ei hooa töötaja, kes töötab arvuti taga tegelikku olukorda absoluutselt. Matkaraja planeerimiseks antud lõigul saab vald kasutada edukalt vallale kuuluvat maad, mis asub veidi Võru poole.	Ettepanekuga arvestatakse. Avaliku huvi tagamine eraomandis oleval maal saab toimuda ainult kohaliku omavalitsuse ja maaomaniku vahel sõlmitava lepingu alusel.
21		10.03.2025 7-1/10-190	Üldplaneeringu kohaselt on minu kinnistu kalmistut ümbritsev ala planeeritud parkmetsaks. Olen selle põhimõttega igati nõus, kuid teavitan, et 2023 31. augusti tormiga saabunud tromb muutis selle nõude täitmise raskeks. Tromb hävitas metsa peaaegu täielikult kogu surnuaia vana osa taga ning osaliselt ka uue osa kõrvalt. Seega saame sellel alal rääkida parkmetsast ca 60-70 aasta pärast. Olen püüdnud seda metsaala säilitada parkmetsana kogu aeg, kuid kaks viimast aastat on tormi ja paksu lume tõttu metsa oluliselt kahjustanud. Märkasime kahetsusega, et üldplaneeringus ei ole kavandatud Varstu reoveetiigile uut asukohta. See on regulaarselt üleujutava Mustjõe vahetus läheduses ning iga üleujutusega satub reovett lõhejõkke. See on kahetsusväärne olukord, mida tuleks esimesel võimalusel muuta. Lisan biotiigi foto, mis on tehtud 2023. aasta aprillikuu üleujutuse ajal, kuid sama toimub iga üleujutuse korral. Loodan, et olukorda on võimalik peatselt muuta. 	7-1/10-284 Mõistame, et 2023. aasta 31. augusti tormi ja sellele järgnenud loodusõnnetuste tõttu on kalmistu ümbruse mets oluliselt kannatada saanud ning olemasoleva metsa kui parkmetsa säilitamine ei ole hetkel teostatav sellises ulatuses, nagu üldplaneeringus kavandatud. Teie selgitus annab hea ülevaate tegelikust olukorrast. Kuigi üldplaneeringus ei ole reoveetiigi asukoha muutmist otseselt käsitletud, on antud küsimus planeeringuga seotud ning seda lahendatakse eraldi koostatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni (ÜVK) arengukava raames. ÜVK arengukava eesmärk on käsitleda taolisi keskkonnariske ja tehnilisi kitsaskohti, sealhulgas olemasolevate reoveekäitlusobjektide asjakohasust ja võimalikku ümberpaigutamist.

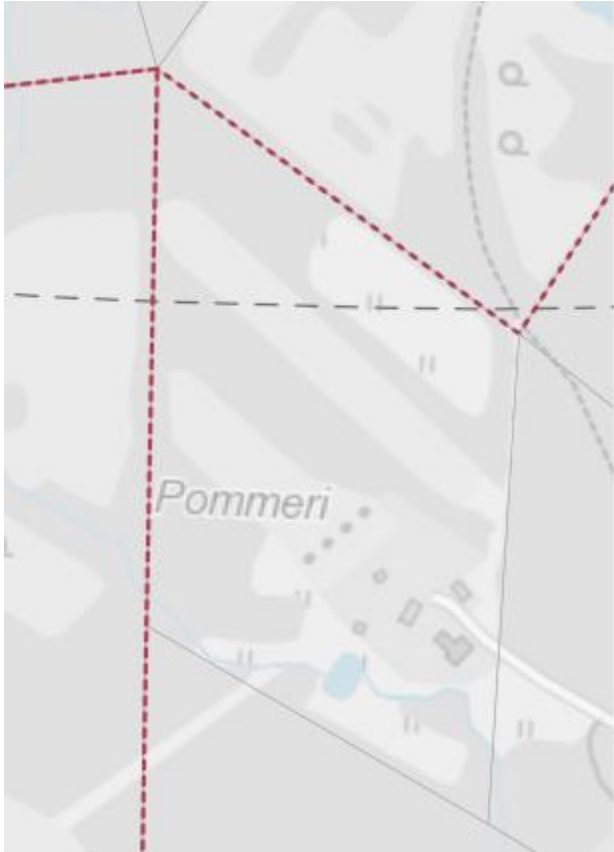
	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
22		10.03.2025 7-1/10-191	Olete märkinud üldplaneeringus, et soovite teha matkarada üle minu maa. Sellega ma kindlasti nõus pole, ei soovi enda maale matkarada. 18101:002:1132 Sillaveere, Plaani küla, Rõuge vald, Võru maakond. Palun teha selle kohta muudatus.	7-1/10-261 Ettepanekuga arvestatakse. Avaliku huvi tagamine eraomandis oleval maal saab toimuda ainult kohaliku omavalitsuse ja maaomaniku vahel sõlmitava lepingu alusel.
23		10.03.2025 7-1/10-192	Vastuväide Rõuge valla üldplaneeringule Rõuge valla üldplaneeringu avalik väljapanek toimub 17.02-18.03.2025. Vastavalt koostatud üldplaneeringule ja üldplaneeringu joonistele asub Järvemäe (KÜ 69701:003:0064) ja Mäe-Ahitsa (KÜ 69701:002:0800) kinnistutel supelranna maa-ala (PR). Järvemäe kinnistuomanikuna ei ole nõus Rõuge valla üldplaneeringus eelmainitud ala määramisega supelranna alaks. Tegemist on maatulundusmaaga, mille kasutamist jätkan. Käesoleval hetkel on supelranna kasutus reguleeritud maaomaniku ja Rõuge valla vahelise kokkuleppega ja kinnitan, et kirjaliku kokkuleppega võib selle ala supelrannana kasutamist ka edaspidi jätkata.	7-1/10-270 Ettepanekuga arvestatakse. Kavandatud supelranna maa asemel jääb ainult supluskoht.
24		11.03.2025 7-1/10-194	Tänu Teid informeerimast ,et plaanite minu eravalduses olevatele kinnistutele Haanja maratoni rada ja üldkasutatavat matkarada. Kuna keskkonna amet on teada andud, et minu kinnistutel asub väärtuslik metsaelupaik. Metsaelupaigad on kõrge looduskaitse väärtusega ja mul on kohustus neid hoida. Haanja Loodus pargis kehtivad ranged piirangud igasugusele inimtegevusele. Seoses piirangutega EI LUBA mina oma kinnistuid kasutada, Haanja maratoni ega ka matka radade jaoks. Palun eemaldada planeeritav Haanja maratoni rada ja matka rada minu kinnistutelt. Üks teema väline küsimus, Mida on teinud Rõuge Vallavalitsus selleks, et ohjata lubamatuid mootorsaane Haanja Looduspargis. See on juba aastaid kestev probleem. Mis moodi me saame siin säilitada pärandniitude liigi rikkust, kui mootorsaanid lõhuvad selle ära?	7-1/10-280 Ettepanekuga arvestatakse. Avaliku huvi tagamine eraomandis oleval maal saab toimuda ainult kohaliku omavalitsuse ja maaomaniku vahel sõlmitava lepingu alusel. Mis puudutab mootorsaanide liikumist Haanja Looduspargis, siis see on tõesti probleem, millele on tähelepanu juhitud ka varem. Vallavalitsusel endal puudub järelevalveõigus, kuid oleme teemat korduvalt tõstatanud ja teavitanud Keskkonnaametit ning politseid. Soovitame ka Teil juhtumite korral neist otse teada anda – nii on võimalik kiiremini sekkuda.
25		12.03.2025 7-1/10-196	Esitan vastuväite ja ettepaneku teha koostamisel olevas Rõuge valla üldplaneeringus parandus Pähni külas Looduskeskuse kinnistut läbiva matkaraja ulatuses, kuivõrd mina omanikuna ei ole Looduskeskuse kinnistult kulgeva matkaraja kasutuse osas RMK või riigiga kokku leppinud. Kinnistu soetusel on notariaalselt kokku lepitud servituudis Eesti Vabariigi kasuks <u>VAID erisõidukite läbisõidu õigusele olukorras, kus kõnealusel matkarajal võidakse vajada pääste või politsei abi.</u>	7-1/10-322 Ettepanekuga arvestatakse. Matkarajale juurdepääs kavandatakse edaspidi Looduskeskuse katastriüksust läbimata.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Juhin tähelepanu, et Rõuge valla üldplaneeringu projekti seletuskirjast ei leia üldse nimetamist Pähni looduskaitseala, Pähnis loodusharidusliku tegevuse korraldus RMK poolt ja mitmete tuntud matkaradade teavet. Seletuskirjas on looduskaitsealade aladena leidnud nimetamist Luhasoo, Paganamaa ja Haanja. Aga miks on välja jäänud Pähni? Pähni loodusrikkuste osas rakendati 2014-2023 kaitsekorralduskava (vt https://infoleht.keskkonnainfo.ee/ala/896540232). Kahjuks puudub mul teave looduskaitsealade tänaste kaitsekorralduslike tegevuste või tuleviku plaanide osas Pähni looduskaitsealal. Asjakohase sisendi peaks andma ehk ametkonnad, Keskkonnaamet ja RMK. Soovitan esitada Rõuge valla üldplaneeringu seletuskirjas RMK Pähni Külustuskeskuse paiknemise-tegevuse teave, ka selle loodusharidusliku tegevuse korralduse infot (vt https://rmk.ee/looduses-liikumine/kuhu-minna/pahni-kulustuskeskus/). Haanja-Karula puhkealal asuv Pähni looduskaitseala on olnud sama olulise väärtusega kui Luhasoo, Haanja ja Paganamaa looduskaitsealad. Pähnis saab külustuskeskuses, puhkerajatistel ja õpperadadel veeta kasulikke tunde kas juhendaja saatel, omapäi või jagades aega mõlemal viisil. Kohe siinsamas asuvad maailmakuulsad metsa kõlakojad ja kiviviske kaugusele jäävad legendaarne Paganamaa ja maaliline Kornei küla Lätis. Käeulatuses on hulk Lõuna-Eesti parimaid vaatamisväärsusi (Suur Munamägi, Karula rahvuspark, Eestimaa lõunatipp, Rõuge Ööbikuorg, Koiva-Mustjõe männikud, Luhasoo). Keskuse lähedal Pähni metsaonni juures saab telkida ja lõket teha. Pähnist saab alguse mitu matkarada ning Pähnist viib läbi RMK Matkatee Perakülla viiv haru. Nii õpilastele kui täiskasvanute gruppidele on võimalik tellida juhendatud retki. Pakume ka põnevate ülesannetega marsruute, mida on võimalik iseseisvalt läbida. Leian, et RMK Pähni külustuskeskuse teabe esitus on oluline, sest on see ju ainuke Võru maakonnas RMK ühe olulise tegevusvaldkonna, so loodusharidusliku õppe ja loodusturismi toetamise ja arendamise eesmärkide teostamise paik.	Üldplaneeringu lisas 11 on välja toodud kaitstavad loodusobjektid ja looduskaitsealad. Kõiki riiklikke kaitsealasid käsitleb üldplaneering ühesugustel alustel planeeringu alusandmetena ning neile kohalduvad seadusjärgsed kinnisomandi kitsendused sõltumata üldplaneeringu lahendusest.
26		12.03.2025 7-1/10-197	Esitasite meile arvamuse andmiseks Rõuge valla üldplaneeringu osas, mis puudutab üldplaneeringu seletuskirja 5.1.7 kirjeldatud Haanja maratoni rada, mis on informatiivsena kantud üldplaneeringu joonisele. Raja informatiivse kajastamisega kaasnevad üldplaneeringu seletuskirja kohaselt piirdeaedade ja tõkete rajamise keeld ning raja suvise hooldamise kohustus (lk 67, p6). Käesoleva arvamuse esitame Tsea kinnistu (katastritunnus 18101:001:1080, Tsiamae küla, Rõuge vald) omanikena arvamuse planeeringulahendusega mitte nõustumise osas järgnevatel põhjustel. Planeeringuga kavandatud Haanja maratoni raja osas puuduvad igasugused asjakohased ruumianalüüsid, millele tuginedes on jõutud järeldusele, et raja kavandamine läbi erakinnistu, sh osaliselt kulgeb rada ca 20 m kaugusel õuealast, on proportsionaalne lahendus. PlanS §10 ja 11 kohustavad kohalikku omavalitsust ruumilise lahenduse kujundamisel erinevaid huve kaaluma ja planeerimisel teadmispõhiseid otsuseid tegema. Puuduvad ka põhjendused miks üldse on jõutud järeldusele, et Haanja raja kavandamine üldplaneeringus informatiivsena, sh ilmselgeid kohustusi seades, on õiguspärane ja asjakohane viis soovitud tulemuse saavutamiseks, et ühe Mtü poolt korraldatavat maratoni oleks läbi viia. Isegi kui planeeringu koostamisel on kohalikule omavalitsusele antud laialdane kaalutlusõigus kohaliku omavalitsuse ruumilise arengu põhimõtteid ja suundumusi määratleda (PlanS § 74 lg 1), ei saa planeeringulahenduse koostamist läbi viia igasugu asjakohaseid põhjendusi jagamata.	7-1/10-281 Ettepanekuga arvestatakse. Kui seletuskirjas sisalduvad viited võimalikele kohustustele, kaalub planeeringu koostaja nende muutmist või eemaldamist vastavalt avalikustamise käigus saadud sisulisele tagasisidele.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Eelnevale tuginedes oleme arvamusel, et planeeringulahenduses informatiivsena kajastatud Haanja rada on oma vormilt ja viisilt õigusvastane ning õiguslikult siduvaid kohustusi mitte loov. Seetõttu teeme ettepaneku kajastatud rada planeeringu jooniselt eemaldada ja seletuskirjas toodud kohustus kustutada.	
27		12.03.2025 7-1/10-198	Tahtsin lisada järgmist. Kalmistu vööndi all on seletuskirjas nimetatud II maailmasõjas hukkunute ühishauda, aga seal ongi ka vana kalmistu. See kuulus endisele Rogosi mõisa mõisnikule von Glasenappi perele. II maailmasõja järel otsustasid kohalikud võimud selle vana kalmistu lääne(maantee)poolsesse osasse rajada sõdurite ühishaua, nn kangelaskalmistu. Glasenappide pere kalmud lihtsalt rüüstati. See muidugi ei tähenda, et neid seal pole olnudki. Vabandan, kui olen kirjast valesti aru saanud.	7-1/10-283 Teie kirjeldatud ajalugu, sh kalmistu osaline rüüstamine ja ümberkujundamine sõjajärgsel perioodil, viitab sellele, et tegemist on mitmekihilise kultuurimälestisega, mille senine käsitus üldplaneeringus võib vajada täpsustamist. Oleme teema edastanud Muinsuskaitseametile.
28		12.03.2025 7-1/10-199	Meie perele kuulub Rõuge vallas Palujüri külas Suure-Palujüri maaüksus (katastritunnus 18102:001:0301). Avalikul väljapanekul olevas Rõuge valla üldplaneeringus nähtub, et meie maale on Palujüri järve äärde ette nähtud supelranna maa-ala ja supluskoht. Samuti nähakse ette meile kuuluvalt erateelt ligipääs Palujüri järve kallasrajale. Planeeringu seletuskirjas on toodud, et supelranna maa-ala on maa-ala veekogu ääres, mille põhiülesanne on inimestele puhkuse ja ujumise võimaldamine. Seletuskirjas on toodud tingimused supelranna maa-ala kohta ja eraldi nimetatud veel tingimused avalike supluskohtade kohta. Planeeringust ei selgu, kas meie maale on ette nähtud avalik supluskoht või see kuidas ja mis kaalutlustel supluskoht avalikuks määratakse. Palun selle kohta selgitust. Seoses avaliku supluskohaga leidsin, et üldplaneeringu seletuskirja liikluskorralduse üldistes põhimõtetes on toodud, et tagada tuleb avalikult kasutatavad teed avalikult kasutatavatele aladele (puhkekohad, külaplatsid, <u>supluskohad</u>, vaatamisväärsused jne) juurdepääsu tagamiseks. Parkimisalade arendamise põhimõtetes on toodud, et liiklejate ohutuse tagamiseks ja riigitee korrakohaseks kasutamiseks ei ole parkimine riigiteel lubatud. Arendusalade, sh avaliku kasutusega alade planeerimisel (puhkealad, supluskohad jm) kavandada lahendus, kus parkimine toimub väljapool riigiteed ja alaga samal teepoolel. Teede valiku kasutamise peatükis on toodud, et eratee saab määrata avalikuks kasutamiseks, kui on täidetud vähemalt üks peatükis loetletud tingimustest. Ühe sellise tingimusena on nimetatud, et kui eratee on ainukeseks mõistlikuks juurdepääsuks avaliku huviga või avaliku kasutusega kinnistule, sh kallasrajale, turismiobjektile, avalikult kasutatavale veekogule. Märgin, et üldplaneeringus näidatud supluskoht asub täielikult eramaal ja ka selleni viiv tee on eratee. Varasemalt kasutati suplemiseks hoopis järve idaküljes olevat kohta. Meie maal olev ala on meie enda poolt aastate jooksul korrastatud ja hooldatud ala. Meie perel puudub igasugune huvi lubada meie maad kasutada avaliku supluskoha või suplerannana, seal mootorsõidukitega sõita või parkida. Samuti ei soovi me, et meie eratee määrataks avaliku kasutusega teeks, milleks aga praegune üldplaneeringu lahendus annab justkui mitmeid aluseid (supluskoht, ligipääs kallasrajale). Mõistan, et ligipääs kallasrajale on seadusest tulenev kohustus ja üldplaneeringuga on kohustus näidata kallasrajale ligipääsu asukoht ning kohaliku omavalitsus peab planeeringutega tagama avaliku juurdepääsu kallasrajale. Samas ei näe seadus ette, et see ligipääs peab olema ilmtingimata tagatud mootorsõidukiga. Seega ei näe ma põhjust, miks	7-1/10-300 Ettepanekuga arvestatakse. Avaliku huvi tagamine eraomandis oleval maal saab toimuda ainult kohaliku omavalitsuse ja maaomaniku vahel sõlmitava lepingu alusel. Kohalikel omavalitsustel lasub ülesanne tagada avalikkusele võimalus juurdepääsuks kallasrajale (Keskkonnaseadustiku üldosa seadus- KeÜS- § 38 lg 7). Ligipääs kallasrajale ei pea olema tagatud igalt kaldaäärselt kinnisasjalt, vaid mõistlike vahemaade tagant. Juurdepääsuvõimalus peab olema mõistlikult hõlbustatud, arvestades kohapealseid olusid. Rõuge valla mitmekesisust arvestades ei saa kohalik omavalitsus määrata üldplaneeringuga kõigile üldplaneeringus kajastatud kallasraja juurdepääsudele ühtset nõuet, kui ligidale võib mootorsõidukiga sõita. KeÜS § 32 ja 33 reguleerib võõral maatükil viibimise ja võõral maatükil asuva tee ja raja kasutamise. KeÜS § 32 lõige 4 järgi tuleb võõral maatükil viibides arvestada maatüki omaniku huve, eelkõige vältida omandi kahjustamist ja kodurahu häirimist. Lisame selle seletuskirja.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			peaks meie eratee olema määratud avaliku kasutusega teeks. Avalikult Palli-Ruusmäe teelt on Palujüri järve kallasrajani ca 200 m, mis on minu hinnangul väga mõistlik vahemaa looduses jalutamiseks. Rõuge vald on tuntud on järvede rohkuse poolest ja seega supluskoti jagub piirkonnas. Lähimad on näiteks Küläjärv ja Ruusmäe järv, millest viimasel on supluskoht lausa munitsipaalmaal, kus kohalik omavalitsus saab omanikuna tagada avaliku supluskoha, koos parkimise ja kõige muu vajalikuga. Eelnevat arvesse võttes teen ettepaneku eemalda Rõuge valla üldplaneeringust eraomandis olevalt katastriüksuselt 18102:001:0301 supel-ranna maa-ala juhtotstarve ja supluskoht. Samuti teen ettepaneku selgitada üldplaneeringus täpsemalt kas ja kui ligidale peab saama mootorsõidukiga kallasrajale, et ei toimuks liigset eraomandi riivet.	
29		12.03.2025 7-1/10-200	Saime teavituse detailplaneeringu avalikustamise kohta. Materjal on väga mahukas ning selle läbitöötamine võtab aega. Esimese ringiga me ei leidnud arheoloogia ja/või kultuurimälestiste nimekirjadest infot meie ühisel kinnistul asuva arheoloogiamälestise Siksälä/Siksali kalme kohta, mida on varasemat uuritud ning publikatsioonid avaldatud: https://et.wikipedia.org/wiki/Siksali_kalmistu https://dspace.ut.ee/items/2b8464e1-d92b-49b3-bb5e-9ce035207f7e https://dspace.ut.ee/items/c5a60c2d-1c49-4026-978b-6a9dd9e3187c Palun andke teada, mis nime või tunnuse all see mälestis on detailplaneeringus kajastatud.	7-1/10-282 Arheoloogiamälestised on kajastatud Väärtused ja piirangud kaardil ja Lisas 15. Rõuge valla arheoloogiapärand. Lisas on mälestised välja toodud andmebaasi registreerimise numbritega.
30		12.03.2025 7-1/10-201	Vaie Vaidlustan Rõuge valla uue üldplaneeringu Kusma kinnistut (registriosa nr 2026441, katastritunnus 69701:005:0120) puudutavas osas. Rõuge valla uue üldplaneeringu kohaselt hakkaks Kusma kinnistul (registriosa nr 2026441, katastritunnus 69701:005:0120) Vihtla järve ääres paiknema supluskoht. Arvestades asjaoluga, et Vihtla järve ääres juba paiknevad infotahvel, piknikulaud, lõkkeplats, ujuvsild, aga Rõuge vallal puudub kokkulepe Kusma kinnistu omanikuga, et nimetatud objektid võiksid Vihtla järve ääres olla ja avalikus kasutuses, on eriti küüniline vargsi ja vaikselt detailplaneeringu kaudu kõnealuse avaliku puhkeala(?) oluline ja mastaapne laiendamine. Kinnistu omaniku seisukohalt on taoline Rõuge valla poolne tegevus täiesti vastuvõetamatu. Kusma kinnistul (registriosa nr 2026441, katastritunnus 69701:005:0120) on alates 08.12.2023 kinnistusraamatu kande järgi uued omanikud, kellega Rõuge vald pole tänase päevani kordagi ühendust võtnud ega pole üritanud sõlmida kokkulepet avalikus kasutuses olnud ala avalikku kasutusse jäämise pikendamiseks. Üldplaneeringu seletuskirjas punktis 2.7.6 on kirjeldatud rajatise, mida plaanitakse supelranna alale rajada. Vihtla järve äärde nii mastaapse ala rajamine on täiesti ebamõistlik. Olemasoleva eratee andmine avalikku kasutusse võiks põhjustada tee kiiret lagunemist. Juba prügiautogi on selle tee jaoks liiga koormav. Samuti tekivad probleemid parkimisega. Keskkonnale tekiks suur koormus ja ala väljanägemine muutuks tundmatuseni. Uue üldplaneeringu järgi hakkaks supluskoht olema ka Kurgjärve ääres, kus on olemas toimiv spordibaas ja muud vajalikud infrastruktuurid. Planeeritava Kurgjärve ja planeeritava Vihtla järve supluskohtade vahemaa on linnulennult 1,3 km. Kahe eraldi supluskoha rajamine nii lähestikku on ebamõistlik ja ei ole asjakohane. Seda ka rahaliste kulutuste mõttes. Piirkond on hajaasustusega, mõlema	7-1/10-275 Ettepanekuga arvestatakse. Avaliku huvi tagamine eraomandis oleval maal saab toimuda ainult kohaliku omavalitsuse ja maaomaniku vahel sõlmitava lepingu alusel.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			supluskoha jaoks ei jätku külastajaid. Vihtla järve piirkonnas on rahvastiku tihedus niivõrd hõre, et on täiesti ebaotstarbekas rajada Vihtla järve äärde mastaapne suplusala, mida ei hakka kunagi külastama kavandatud mahus suplejaid. Samuti on paljudel ümbruskaudsetel kohalikel elanikel isiklikud tiigid, milles vajadusel supelda või mille kaldal päevitada. Kurgjärve (12,3 ha) supluskoht asuks Haanja keskusest 2,3 km kaugusel, Vihtla järve (6,6 ha) supluskoht 3,2 km kaugusel. Samuti on kavandatud supluskoht Vaskna järve (37 ha) äärde, mis on Haanjast 2,1 km kaugusel. Nimetatud kolmest järvest on Vihtla järv kõige väiksem ja ühtlasi ka Haanjast kõige kaugemal. 2 Kurgjärve ja Vihtla järve võrdluses on külastajate huvi ja infrastruktuuride olemasolu tõttu eelistatud kindlasti Kurgjärve suplusrand. Samuti on Kurgjärve (spordibaasi) vahetus läheduses Väikjärv (10,4 ha), kuhu vajadusel on võimalik lisada supluskoha osa. Eestimaa suvi on lühike. Supluskohta saaks eesmärgipäraselt kasutada vaid paar kuud aastas. Muul ajal oleks tegemist avalikus kasutuses oleva kasutu objektiga. Kusma kinnistu (registriosa nr 2026441, katastritunnus 69701:005:0120) omanikuna ma ei ole nõus Kusma kinnistule Rõuge valla uues üldplaneeringus kavandatavas mahus supluskoha planeerimisega ega ka vastavalt maa avalikku kasutusse andmisega. Palun peatada ja lõpetada Vihtla järve äärde supluskoha kavandamine. Palun Vihtla järve äärde Kusma kinnistule kavandatud supluskoht üldplaneeringust välja jätta.	
31		12.03.2025 7-1/10-202	Kirjutan seoses Pullijärve üldplaneeringu matkarajaga, mis on seotud Eriku 46801:003:1722 kinnistuga. Kuna minu kinnistut läbib matkarada ja planeeritav avalik supluskoht, siis sooviks teada mis kohustused ja õigused kaasnevad sellega kinnistu omanikule?	7-1/10-265 Avaliku huvi tagamine eraomandis oleval maal saab toimuda ainult kohaliku omavalitsuse/RMK ja maaomaniku vahel sõlmitava lepingu alusel ning Teie poolt tõstatatud küsimused reguleeritakse selles lepingus. Teie seisukohast ei nähtu otseselt vastuväidet matkaraja ja supluskoha olemasolule. Palume Rõuge vallale teada anda, kas olete valmis läbirääkimiseks lepingu sõlmimiseks, kus on reguleeritud supluskoha ja matkaraja kasutuskord ning matkaraja asukoht.
32		13.03.2025 7-1/10-203 Erametsaliit	Aitäh, et olete meid teavitanud Rõuge valla üldplaneeringu ja KSH aruande avalikust väljapanekust. Oleme Eesti Erametsaliidu poolt varasemalt üldisema sisuga ettepanekuid teinud ning ei hakka neid uuesti saatma. Küll aga toome välja sõnastusettepaneku seoses üldplaneeringu seletuskirja punktiga 4.6 Ristipuud. Teeme ettepaneku sõnastada üldplaneeringu seletuskirja peatükis 4.6. „ristipuude ja -metsade kaitse- ning kasutustingimused“ rohkem looduslikke protsesse ja paiga esteetilist väärtust arvestavamaks järgnevalt: 1) ristipuudega metsaosades peavad säilima ristipuud, nende raie on keelatud; 2) kindlustada tuleb ristipuude elujõuline säilimine, mis tähendab, et metsatööde käigus on keelatud nende kahjustamine.	7-1/10-306 Ettepanekuga arvestatakse. Vaatame punkti sõnastuse uuesti üle vastavalt laekunud ettepanekutele
33		13.03.2025 7-1/10-204	Tere, ei saa nõustuda üldplaneeringu Nursipalu harjutusvälja piiranguvööndiga. Piiranguvööndi kehtestamisel väheneb minu kinnisasja turuväärtus, kuna keelatakse uute elamualade loomine (elamute ehitus). Väljavõte üldplaneeringu seletuskirjast: Üldised maakasutus- ja ehitustingimused: 1) Nursipalu harjutusvälja piiranguvööndisse ei ole lubatud uusi elamualasid või muid keskkonnanahäiringute (ennekõike mõeldakse müra ja vibratsiooni) suhtes tundlikke ehitisi kavandada (uusi elamuid on lubatud ehitada olemasolevatele õuealadele). Nursipalu harjutusvälja kasutatakse selliseks riigikaitselikuks tegevuseks, millega	7-1/10-299 Ettepanekuga ei arvestata. Üldplaneeringu koostamisel on piiranguvööndid ja nende ulatus määratud riigi tasandil vastu võetud õigusaktide, sealhulgas Vabariigi Valitsuse korralduste ja riigikaitseliste huvide alusel. Nursipalu harjutusvälja piiranguvööndi määramisel on lähtutud Kaitseministeeriumi ja Riigi

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			paratamatult võib kaasneda häiriv müra ja vibratsioon. Piiranguvööndisse ehitiste ja maa-alade planeerimisel ning ehitustingimuste määramisel arvestada, et atmosfääriõhu kaitse seaduse § 55 lõike 3 punkti 4 alusel ei kuulu välisõhus leviva müra hulka riigikaitselise tegevusega tekitatud müra. Seetõttu ei kehti keskkonnaministri 16.12.2016 määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ sätestatud müra normtasemed riigikaitselise tegevusega tekitatud mürale. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 10 järgi tuleb olulist keskkonnahäiringut taluda, kui tegevus on vajalik ülekaaluka avaliku huvi tõttu ning puudub mõistlik alternatiiv ja olulise keskkonnahäiringu vähendamiseks on võetud kasutusele vajalikud meetmed; Väljavõte üldplaneeringu kaardilt: Üldplaneeringu jooniselt on näha, et minu omanduses olevale Pommeri kinnisasjale ca 20% ulatuses planeeritakse kehtestada piirang. Antud osa on kauni reljeefiga ning sobiv elamutega hoonestamiseks. Tänu kehtestatavale piirangule väheneb minule kuuluva kinnisasja väärtus olulisel määral. Sellest tulenevalt ei ole nõus üldplaneeringu lahendusega ning kehtestatava Nursipalu harjutusvälja piiranguvööndiga, kui kinnisasja väärtuse vähenemist rahaliselt ei kompenseerita.	Kaitseinvesteeringute Keskuse esitatud ametlikest andmetest ning kehtivatest normidest. Üldplaneering kajastab planeerimisseadusest tulenevalt olemasolevaid kitsendusi ja tingimusi. Nursipalu piiranguvööndi maakasutus- ja ehitustingimused on koostatud vastavalt Kaitseministeeriumilt 28.08.2020 kirjas nr 12-1/20/2514 saadud sisendile. Registreeritud Rõuge valla dokumendiregistris (30.10.2020 nr 7-1/10-41). Kompensatsioonimehhanismide rakendamine, sealhulgas võimaliku kahju hüvitamine, ei kuulu kohaliku omavalitsuse pädevusse. Riigi tegevusest tulenevate võimalike varaliste kahjude osas on võimalik pöörduda riigiasutuste poole vastavalt seaduses sätestatud korrale.
34		14.03.2025 7-1/10-205	Elan Tammepargi talus, mis on kohe Rõuge reoveepuhasti kõrval. Alustuseks üks väike lõik ühest dokumendist. Rõuge vallas vajavad mitmed (Haanja, Ruusmäe, Varstu, Krabi, Saru, Viitina ja Nursi külas) olemasolevad reoveepuhastid ehituslikku ja tehnilist rekonstrueerimist. Krabi külas ja Mõniste külas vajavad biotiigid puhastamist (Rõuge valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava 2021- 2032, 2021) Lk 80, Keskkonnamõju strateegiline hindamine.’ Minu mõtted sellega seoses, mida olen neist dokumentidest lugedes mõlgutanud. Olen aastaid kannatanud selle reovee teema tõttu. Olgugi, et erinevatel aegadel on erinevad inimesed omamoodi ka asjaga tegelenud, siis Rõuge reoveepuhasti töö korda saanud ei ole. Pilt peale lume sulamist pole parem kui on kajastatud varasemalt koostatud kaustas, mille lisan manusesse. Rõuge reoveepuhasti pole peale valmimist kunagi korralikult töötanud, kuna kogu selle aja on koos veega minu maale orgu/tiiki jooksnud sete, mis on reoveepuhastis setitamata. Reoveepuhasti juures olevat tiiki pole kunagi puhastatud ja setteid eraldi kogutud. See on võssa kasvanud ja hais on peale tuule vaibumist sageli väljakannatamatu ja õues aias töötamine ning öösel akna lahti hoidmine pole võimalik. Kõik need aastad on sete ladestunud minu maale ja seda reostanud. Ma tunnen, et mul on täielik õigus nõuda kompensatsiooni, et	7-1/10-286 Ettepanekuga ei arvestata. Üldplaneering on kohaliku omavalitsuse strateegiline ruumiline arengudokument, mille eesmärk on määrata maa kasutuse suunad ja põhimõtted pikemaajaliselt. Üldplaneeringus käsitletakse tehnovõrkude ja -rajatiste (sh reoveepuhastite) paiknemise loogikat ja koostoimet muu ruumikasutusega. Tehniliste rajatiste rekonstrueerimisvajadus ja investeeringute kavandamine toimub Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni (ÜVK) arendamise kava alusel. ÜVK arengukava eesmärk on käsitleda taolisi keskkonnariske ja tehnilisi kitsaskohti. Üldplaneeringuga ei saa reoveekogumistiigi rekonstrueerimise aega määrata.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			minu maad on aastaid kasutatud reovee settetiigina. Rõuge valla üldplaneeringu dokumendis on toodud välja üks jääkreostuse objekt. Paraku tegelikkuses võiks minu maale ladestunud reovee jääke võtta ka kui jääkreostust. Lisaks settele, mis minu maale ladestub, tulevad kaasa kõik olmekemikaalide ja ravimite jäägid, mida vähegi kaupluste ja apteekide riiulitelt leidub. Arvate, et see on tervislik ja loodusesõbralik? Minu maa ja maad läbiv kraav on setetest reostunud ja miks peaksin mina tegema seda tööd (ise puhastama maad, kraavi reovee setetest), mis peab olema valla poolt juba reovee puhasti territooriumil tehtud. Ma ei saa leppida sellise üldplaneeringuga, kus pole kirja pandud, et Rõuge reovee puhasti tehakse korda ja minu maale enam ei tule setteid ja reovee puhastist väljub täiesti puhas vesi. Setted olgu setitatud reovee puhasti süsteemis ja ka seal praeguseks hukka lastud tiik puhastatud. Enne uut reovee puhastit jäeti minu maa piirile vana reovee tiigi üks osa, mis on tänaseni korda tegemata ja seal on juba võsa kasvanud ning oksatraat selle kõige sees. Sellest hüppavad kitsed pidevalt üle. Lisaks on sellelt maalt minu maale kiirelt levimas võõrliik pargitatar, mida ka ei tõrjuta. Ma ei saa leppida sellega, et järjest liidetakse uusi majapidamisi reovee süsteemi, mis tegelikult ei väljasta loodusesse puhast vett. Minu kui eraisiku maa on reostatud ja seda ei ole aastatega senini korda saanud. Kokkuvõttes palun, et Rõuge reoveepuhasti teema saab planeeringu koostajate poolt planeeringus kajastatud ja eesmärgina kirja pandud, et see tehakse korda. See tähendab, et enne on vaja teemaga tegeleda ja end tegeliku olukorraga kurssi viia. Praeguse planeeringu järgi võib öelda, et asjaosalised kes reovee teema kirja on pannud, pole ise kunagi mul külas käinud, minuga rääkinud ega näinud, mis olukord minu maal on. Palun anda mulle kirjalikult infot, kuidas teemaga tegeletakse ja kuidas ja millal saab see kirja Rõuge valla üldplaneeringusse.	
35		15.03.2025 7-1/10-206	Kas ma saan õigesti aru, et Ruusmäe küla keskusse on planeeritud rajada kalmistu? Kui nii, siis mis saab kortermajade elanike õueaiamaadest. Kas likvideerime jälle ka selle ära Õige jah! Rogosi mõis müüa maha, sotsiaalmajja joodikud. Jne!!!	7-1/10-287 Üldplaneeringu lahenduse kohaselt on kalmistumaa planeeritud riigiomandis Haanja looduspark 31 katastriüksusele 18101:001:0284. Kinnistul on II maailmasõjas hukkunute ühishaud ja Rogosi mõisaga seotud von Glasenappide suguvõsa kalmistu. Pärandkultuuri objekti olemasolu ei nõua maakasutuse juhtotstarbe määramist selle järgi, seega eemaldame kaardilt Haanja looduspark 31 katastriüksuselt kalmistu maa-ala juhtotstarbe. Sõnastame ümber ka seletuskirjas ptk 2.7.7. lause – “Üldplaneeringuga on kavandatud perspektiivne kalmistu maa-ala Ruusmäe külla, kus asub II maailmasõjas hukkunute ühishaud.” Mõisa omandiõiguse küsimus ja sotsiaalmaja elanike küsimus ei ole üldplaneeringuga käsitletavad küsimused.
36		16.03.2025 7-1/10-207	Tutvudes Rõuge vallas koostamisel oleva üldplaneeringuga, leidsin mitmeid teemasid, millega ei saa nõustuda: 1. Oravasaare kalmistut ümbritsev piiranguvöönd on määratud liiga laiana, mis ulatub 50 m ulatuses minule kuuluvale kinnistule. Ei ole sellise määratlusega rahul sest normaalne oleks 50 m kalmistualast, mitte kalmistu kinnistu piirist alates. Arvestades asjaolu, et sellele kalmistule toimub uusi matmisi viiel korral aastas, jätkub olemasolevast matmisalast veel väga pikkadeks aastateks ja ei näe mingit põhjust naaberkiinnistute mõttetuks kitsendustega koormamiseks. Soovitan kitsenduste ala koheselt vähendada ja välja töötada toimivad kompensatsioonimehhanismid.	7-1/10-304 1. Ümber matmisala olev haljasala ise toimib juba kaitsevööndina muinsuskaitseaduse § 4 lg 4 tähenduses ja tagab osaliselt või tervikuna nimetatud sättest tuleneva 50 m ala. Kaitsevöönd määratakse reaalse matmisala ümber. 2. Arheoloogiatundliku ala määramisel on tuginetud Muinsuskaitseameti avalikule andmekihile „Arheoloogiatundlik ala“, mille sisu ja ulatuse määrab Muinsuskaitseamet vastavalt kultuuripärandi kaitse korraldusele. Üldplaneering ei kehtesta uusi kitsendusi ega arheoloogiatundlikke alasid iseseisvalt, vaid kajastab riiklikest registritest pärinevat teavet

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			2. Joonisel „Väärtused-piirangud“ on „laia pintsliga“ tekitatud Misso alevikku ja selle lähialale mingi arheoloogiatundlik ala. Varem pole sellist ala seal olnud ja alevikus pole sellisel alal mingit mõtet. Misso alevik on enamuses osas ca 2 m sügavuselt läbi kaevatud ja minu teada mingeid väärtuslikke leide pole välja tulnud. Ei näe mingit põhjust nii suurele alale täiendavaid kitsendusi tekitada. Soovitan arheoloogiatundlik ala eemaldada vähemalt Misso aleviku territooriumil Riia-Pihkva maanteest põhja poole jäävas osas, sest see ala on põhjalikult läbi kaevatud erinevate ehitustööde käigus ja leidudest teateid pole olnud. 3. Arusaamatu on kogu Misso aleviku territooriumi määramine kompakte asustusega territooriumiks. Minu arvates pole mingit arukat põhjust piisavalt suurte põllu- ja metsaalade sellele territooriumile määramiseks. 4. Misso alevikus kavandatud maakasutus on märgitud joonisele ebakorrektselt. Arusaamatu, kust sellised kasutusotstarbed joonisele tekkinud on. Paistab, et sellise joonisega pole võimalik tööd teha ka neil ametkondadel, kes peaksid üldplaneeringu kooskõlastama. Paluks joonis korrektselt koos põhjendustega korda teha. 5. Punkt 2.7.18. Välja jätta arusaamatu lõik: Jäätmekäitluskohana käsitletakse ka haritavaid maid, kus taaskasutatakse jäätmeid (tuhka) mullaviljakuse parandamise eesmärgil. Põhjendus: tuhk pole jääde, vaid oluline mulla happesuse reguleerimise materjal. Kui kõiki maa-alasid Lõuna-Eestis hakatakse sellise põhjendusega jäätmekäitluse maa-aladeks nimetama, siis ümbritseb meid piltlikult öeldes suur prügimägi 6. Ei pea õigeks läbivat nõuet ühepere- ja paarismajade kõrguse osas. Selline pakutud 8,5 meetrit ei ole millegagi põhjendatud ja ei võimalda 45 kraadise kaldega viilkatusega hoonete mõistlikku plaanilahendust. Samuti ei pea õigeks liiga detailset reguleerimist hoonete arvu, piirete, stiili, materjalide ja õue-ala suuruse osas. Leian, et tarvis on olla uuendusmeelne ja usaldada arhitekte, kes oskavad pakkuda konkreetsele kohta sobivaid lahendusi. Ei soovi näha olukorda, et Rõuge valla praegune territoorium on erinevate mõttetute regulatsioonide tõttu muudetud „popsitarede“ asualaks. 7. Joonisel Väärtused ja piirangud palun viia olemasoleval matkarajal „otsad kokku“. Nimelt oleks tarvis ühendada matkarada Riia-Pihkva maanteelt mööda Pugola ja Metsa tänavat laululava juurde. Siis oleks taastatud võimalus matkata ka ümber Pullijärve. 8. Üldplaneeringu lisa 3. Vaadates seda loendit, tuleb tõdeda, et tööd on teostatud vananenud andmetega. Ei ole mõtet teha sellist planeeringut, mille alusandmed pole enam õiged. Tuleb kasutusele võtta uuenenud andmed ja nendest ka lähtuda. 9. Üldplaneeringu lisa 6. Misso-Tsiistre piirkonna juures on osa teksti Setomaa vallast, samuti on Pältre lühterkuusk ammu hävinenud. Olen seda erinevates kohtades kirjalikult ja suuliselt öelnud, kuid ikkagi ei soovita faktidele otsa vaadata ning tõdeda, et seda kuuske lihtsalt pole enam. Kontrollige siis ise üle ja viige parandused sisse. Lisaks Kiviora veskile oli veel ka Parmu veski, mis asus ca 3 km allavoolu, hävitati punavõimu poolt perioodil 1950-1960.	kehtivate kitsenduste ja väärtuste kohta. Nimetatud ala võib vajada täiendavat hinnangut, mille saab anda Muinsuskaitseamet. Anname info edasi, kuid seni pole alust selle ala eemaldamiseks. 3. Tiheasustusalade (kompaktse asustusega alade) määramisel on üldplaneeringus lähtutud kehtivast ruumilisest kasutusest, olemasolevast hoonestusest ja infrastruktuurist ning arengupotentsiaalst. Misso alevik on planeeringulises mõttes aleviku staatusega tiheasustusüksus, mille piiride määramisel on arvestatud ka võimaliku tulevikuarenguga, sealhulgas olemasolevate asulate laienemise loogikaga. Põllu- ja metsaalad, mis jäävad aleviku haldusterritooriumile ja millele ei kavandata hoonestust, ei tähenda automaatselt, et neile seataks ehitussurve. Kompaktse asustuse ala määramine ei anna automaatselt ehitusõigust ega muuda maa sihtotstarvet – see on ruumilise planeerimise töövahend piirkonna arengu üldiseks suunamiseks. 4. Palume võimalusel täpsustada, milline osa on ebakorrekne. 5. Lause pärineb jäätmeseaduse (§ 19) ning selle rakendusaktide tõlgendusest. Vaatame lause sõnastuse üle. 6. Projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused on oluline osa üldplaneeringus ruumilist arengut määravaks osaks. Läbi erinevate arvamuste on näha, et on neid, kes eelistavad ajaloolise arhitektuurikäsitluse rohkemat järgimist ja neid, kes eelistavad võimalikult paindlikku kaasaegset arhitektuurikäsitlust ja muid projekteerimistingimuste andmise aluseks olevaid tingimusi. Vaatame punkti sõnastuse uuesti üle vastavalt laekunud ettepanekutele. 7. RMK-lt saadud sisendi kohaselt ei ole Pullijärve matkarada hetkel avalikult kasutatav matkarada sest kehtivad maakasutuslepingud puuduvad. Vald püüab omaltpoolt maaomanikega läbi rääkida, et tiheasutusega piirkonnas oleks üldkasutatav matkarada jälle olemas. Matkaraja kulgemine täpsustatakse vastavalt kokkulepetele maaomanikega. 8. Rõuge vald nõustub, et üldplaneeringu koostamisel kasutatavate alusandmete ajakohasus on oluline. Samas on üldplaneering pikaajaline strateegiline dokument ning selle koostamisel tuginetakse võimalikult usaldusväärsetele ja kättesaadavatele andmekogudele seisuga, mil planeeringu koostamine toimub. Üldplaneeringu lisa 3 kajastab andmeid, mis olid kättesaadavad ja kinnitatud planeeringu koostamise ajal. Kui mõnes valdkonnas on andmestik vahepeal täienenud või muutunud, on võimalik planeeringu rakendamisel ja detailsemate otsuste tegemisel kasutada ajakohastatud andmeid või algatada vajadusel planeeringu muutmine. 9. Digitaalsed alusandmed kaitsealuste loodusobjektide ja mälestiste kohta kuvatakse planeeringu joonisel riiklike registrite alusel. Seega võib tõepoolest olla olukordi, kus füüsiliselt on objekt hävinenud, kuid riigi registris olemas ja kajastub seetõttu joonisel. Pältre lühterkuuse kohta on tehtud 2016 a sissekanne, et kuuse tipp on murdunud ja 2017 a sissekanne, et kuusk on tormiga juurtega maha murdunud. Kohalik omavalitsus saab juhtida ametkonna tähelepanu vajadusele sellised objektid registrist eemaldada, kuid ei saa vastutada teiste ametkondade tehtud või tegemata tööde eest. See ei muuda aga kuidagi planeeringu põhilahendust. Sellistele objektidele kohalduvad seadusjärgsed kinnisomandi kitsendused sõltumata üldplaneeringuga seatavatest maakasutustingimustest.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
37		16.03.2025 7-1/10-208	Peale tutvumist Rõuge vallas koostamisel oleva üldplaneeringuga, teen ettepaneku võtta planeeringust täies ulatuses välja rohevõrgustikud ja nende vahelised koridorid. Rõuge valla territooriumist on hetkel kaitsealade tõttu erineva rangusega piirangutega tugevalt üle 30 % maadest, sinna lisanduvad veel erinevad kaitsevööndid, mida on samuti suvaliselt siia „külvatud“ agarate ametnike poolt. Kaitsealadega hõlmatud maad on Rõuge vallas iga elaniku kohta ca 6 ha, mis on hakanud juba piirkonna arengut pärssima ja meid vaesemaks tegema. Kehtestatud piiranguid ei taheta rahapuudusele viidates õiglaselt hüvitada ja see tekitab olukorra, kus sellised vallad, nagu seda on Rõuge, peavad mitmekordselt kinni maksuma linnaelanike soovid ja raiskava elustiili. Üldplaneeringu lahenduses märgitud rohevõrgustik suurendab veelgi piirangutega hõlmatud maade hulka ja hakkab veelgi tugevamalt takistama kohalikku arengut ja elu võimalikkust Rõuge vallas. Maakonnaplaneeringu menetluse käigus jäeti peale pikka vaidlemist minu esitatud rohevõrgustikku puudutav eriarvamus ikkagi arvestamata, väitega, et mingeid piiranguid ei kaasne. Jäin enda juurde, kuid „sõideti lihtsalt üle“. Seekord on mul kindlad tõendid tekkivate kitsenduste kohta olemas ja oma ettepanekust taganeda ei kavatse ilma, et oleks planeeringu kehtestamise hetkeks välja töötatud toimiv ja õiglane kaasnevate piirangute kompenseerimise mehhanism.	7-1/10-304 Ettepanekuga ei arvestata. Rohevõrgustik on määratud maakonnaplaneeringuga. Üldplaneeringuga on seda täpsustatud lähtudes planeerimisseaduse § 75 lg 1 p 10. Rohevõrgustiku kajastamine on vastavalt PlanS § 75 lg 1 p 10 üldplaneeringu ülesanne. Neid ei saa planeeringust eemaldada. Rohevõrgustikul on väga oluline ökosüsteemi kaitse roll. Kindlasti saab aga kohapõhiselt hinnata, kus täpselt ja milline üldplaneeringuga seatav maakasutustingimus Teie seisukohalt omaniku põhiseaduslikke õigusi ja vabadusi põhjendamatult piirab? Kas seatavad maakasutustingimused on eaproportsionaalsed? Palume viidata konkreetsele punktile seletuskirjas ja konkreetsele kohale vallas, mis Teie arvates on õigusi piirav? Käesolevalt hetkel ei ole võimalik konkreetsete maakasutustingimuste asjakohasust üle hinnata.
38		16.03.2025 7-1/10-209	Tutvudes Rõuge vallas koostamisel oleva üldplaneeringuga ja keskkonnamõtjude strateegilise hindamise aruandega. Leian, et üldplaneering on teostatud väga nõrgal tasemel. Teemadesse pole piisava põhjalikkusega süvenetud, paistab kiirustamist ja mujalt maha kopeerimist. Omanike kaasamine puudulik. Teen ettepaneku üldplaneering sellisel kujul mitte kehtestada. Tuleb teha tööle põhjalik analüüs ja seejärel koostada arengule suunatud planeering. Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne on täielik jama. Selle teostajatelt tuleb töö ebakvaliteetse teostuse tõttu neile makstud raha tagasi küsida. Üleüldiselt töö piirkonnale kahjuliku mõjuga ja ebamõistlik. Vaatasin põhjalikult Misso piirkonna ja Pullijärve kohta käivat ja tuleb tõdeda, et töösse pole üldse süvenetud. Tehtud on mingi kopeerimine eelnenu töödele, omanikke pole kaasatud, andmed võetud „laest“, võrdlused kohatud, prognoosid valesti kirjeldatud või puudulikud, jne. Olukorra parandamiseks KSH ümber teha ja protsessi koheselt kaasata omanikud, keda selline teema otseselt puudutab.	7-1/10-304 Kaasamine. PlanS § 76 kohaselt kaasatakse üldplaneeringu koostamisse Maa- ja Ruumiamet, isikud, kelle õigusi planeering võib puudutada, isikud, kes on avaldanud soovi olla kaasatud, samuti isikud ja asutused, kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või üldplaneeringu elluviimise või planeeringuala ruumiliste arengusuundumuste vastu, sealhulgas valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid neid ühendava organisatsiooni kaudu ning planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused. Rõuge Vallavalitsus on Teile personaalselt edastanud kõik üldplaneeringuga seotud teavituskirjad. Üldplaneeringu koostamise aluseks olevad ruumiandmed ja muud sisendandmed pärinevad riiklikest registritest ja asjakohastest andmekogudest. Koostamise protsessis on kasutatud kehtivaid arengudokumente ja strateegiaid ning arvestatud avaliku ja erasektori osapoolte tagasisidet. Üldplaneeringu koostamisel on konsulteeritud ka pädevate riigiasutustega ja kooskõlastuste raames on lähtutud kehtivast õiguslikust raamistikust. Planeeringulahenduse lõplikul kujundamisel võtab Rõuge vald arvesse kõik avaliku väljapaneku käigus laekunud arvamused ning nendele esitatud vastused. Iga ettepaneku asjakohasust hinnatakse sisuliselt, sealhulgas õiguspärasuse ja teostatavuse vaatenurgast. KSH. KSH aruande koostamisel on lähtutud kehtivast õiguskeskkonnast, sealhulgas keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest ning selle alusel kehtestatud määrustest. Aruanne on koostatud volitatud keskkonnamõju hindajate poolt ja läbinud seadusest tuleneva ekspertiisi ning avaliku väljapaneku, mille käigus kõigil huvitatud isikutel, sealhulgas maaomanikel, oli võimalik esitada oma seisukohti. Juhime tähelepanu, et nii üldplaneeringu kui ka selle KSH koostamisel on järgitud kaasamise nõudeid, mille alusel on toimunud avalikud arutelud, väljapanekud ning teavitused valla infokanalite kaudu. Kõik laekunud arvamused, sealhulgas Teie esitatud seisukoht,

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
				protokollitakse ja neid käsitletakse planeeringu edasises menetluses. Vastavalt planeerimisseadusele hinnatakse igat arvamust sisuliselt ning põhjendatakse, kas ja millisel kujul seda on võimalik arvesse võtta. Kuna Teie pöördumises on viidatud võimalikule ebaõigele sisendandmete kasutusele ja prognooside puudulikkusele, palume edastada täpsustatud viited konkreetsetele KSH aruande osadele, mille kohta kriitika kehtib. See võimaldab meil vajadusel algatada täiendav sisuline analüüs ja teha vajadusel parandused.
39		16.03.2025 7-1/10-210	18101:002:0053, Ma ei soovi minule kuuluvatele maadele matkarada.	7-1/10-262 Ettepanekuga arvestatakse. Avaliku huvi tagamine eraomandis oleval maal saab toimuda ainult kohaliku omavalitsuse ja maaomaniku vahel sõlmitava lepingu alusel.
40		16.03.2025 7-1/10-211	Kõige pealt need kaardid on loetamatud. Pole aru saada, kust jooksevad mingid piirid. Jääb mulje nagu läheks piir keset meie krunti. Kui saadeti Andsumäe piirkonnale kehtestatud piirangute info, olid kõik alad kenasti piiritletud. Paar aastat hiljem need piirangud muudeti jällegi tagasi, polnud vist kasulik vallale. Makse ju ei saanud. Meie krunt on asunud tööstusmaa piirkonnas. Ümberringi asuvad karjäärid. Noored tegid endale grossirajadki, mis millegi pärast otsustati keelata. Kas on tõesti kasulik, kui noored ringi jälguvad ja kuritegusi teevad? Oleme hoolitsenud ja hooldanud oma krunti üle 20a. Nüüd tahate selle teha selle mingiks teile sobivaks alaks?! Mille alusel? Ümber ringi asetsev loodus on selle aja jooksul muutunud korduvalt. Kui on soov jälgida ajaloolist maastiku ,siis millist ja millisest ajajärgust? Näiteks 20 sajandi alguses , kui meil oli veel valdavalt hobutransport ja kasutati lasilapuid , oli metsamaa pindala 10 % ringis. Kas hakkame vaateid avardama ja lageraieid tegema? Selle plaani järgi tuleks siia nagu üks suur vabaõhumuuseum. Kes hakkab näitlejatele (kohalikud elanikud) palka maksma? Ilma kohalike elanike tegevuseta ei oleks meil siin midagi imetleda ja valdavalt on see kõik tehtud vabatahtlikult ilma käskude , keeldude ja tuluprognoosita. Oleks lõpuks ometi aeg plaane teha rõõmsassa , vabasse , lootusrikkasse tulevikku ilma ülemääraste käskude ja keeldudega. Rohkem usaldust oma rahva vastu. Rohkem abi (mis ei pea olema materiaalne) ja toetust. Muidu võite oma käskude ja keeldudega saada sootuks vastupidise tulemuse oma soovidele.	7-1/10-267 Selgitame, et üldplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste alusel ja saadavat tagasisidet arvestades viiakse kindlasti joonistel sisse muudatusi, mis muudavad joonise lugemise lihtsamaks. Samas tuleb arvestada, et üldplaneeringu joonisete kasutamise täpsusklass ei saa olla sisuliselt suurem, kui on aluskaart ise. See tähendab joonist ei saa piiramatult üles suurendada ja siis selle põhjal järeldusi teha. See ei vasta siis enam üldplaneeringu mõõtkavale ja kasutamise täpsusklassile. Saate kasutada ka avalikku veebirakendust ja vaadata ruumiandmeid ainult Teile sobiva seadistusega ja teie jaoks liigset infot kuvamata.
41		16.03.2025 7-1/10-212	Arvamused, vastuväited, küsimused ja ettepanekud üldplaneeringulahenduste kohta. ARVAMUSED JA VASTUVÄITED 1. TEEMA – Rohevõrgustiku tugiala, selle piirangud Mittenõustumine Tõnkova külas asuva Mäe-Tõnkova talu rohevõrgustiku tugialasse määramisega Rõuge valla üldplaneeringu kaardil on rohevõrgustiku tugialad joonistatud enamuses sihtkaitse- või piiranguvööndi alade (loodusparkide) sisse või need, mis jäävad nendest väljapoole on peamiselt looduslikud hoonestuseta alad. Tõnkova ja Tuuka küla piirkond ei kuulu Haanja loodusparki, kuid üldplaneeringuga on Rõuge vald need määranud rohevõrgustiku tugialasse ja sellega seoses rakenduvad sealsetele põlistaludele piirangud, mis hakkavad takistama maakasutust ja metsade majandamist, sest rohevõrgustikualadel on	7-1/10-311 Selgitame, et Rõuge valla üldplaneeringus on rohevõrgustiku käsitlemisel lähtutud üleriigilise ja maakondliku rohevõrgustiku analüüsides ning kohaliku tasandi loodusväärtuste, maakatte ja ökosüsteemide sidususe hindamisest. Rohevõrgustiku eesmärk on tagada elurikkust toetavate looduslike alade jätkusuutlikkus ning liikide liikumisvõimalused erinevate ökosüsteemide vahel. Tugialade määramisel ei ole aluseks ainult olemasolevad kaitsealad (nt looduspargid), vaid ka muud olulised looduslikud ja sidusad metsaalad, veekogude äärealad ja põlismetsadega seotud struktuurid. Tõnkova ja Tuuka küla piirkonna rohevõrgustikku kuulumine on määratud nende loodusliku iseloomu, elurikkust toetava maastikustruktuuri ja rohevõrgustiku sidususe tagamise vajaduse tõttu. Tegemist ei ole automaatselt täiendavate kitsendustega võrreldes looduskaitsealadega, vaid

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			majandustegevuse nõuded erinevad muude alade nõuetest. Rohevõrgustiku kaitse seisukohalt tekib kõige olulisem piirang raiaetele, eriti uuendusraiaetele. Tekib küsimus kui suures ulatuses konkreetses piirkonnas mingit raiaetegevust lubatakse ja mis proportsioonidest alates ei ole raied enam üldse lubatud, sest muidu saaks kahjustada rohevõrgustiku sidusus ja toimimine. Viide 1: Rõuge valla üldplaneeringu seletuskirja peatükk 4.7 lk 51. Rohevõrgustik koosneb tugialadest ja koridoridest (skeem 7). Rohevõrgustik moodustab funktsioneeriva terviku, mille toimimine toetub tugialadele, mis moodustuvad kaitse alla võetud kõrgema loodusväärtusega aladest ja metsamassiividest ning mille sidususe tagavad koridorid. Rohevõrgustik on klassifitseeritud viieks hierarhia tasemeks (tabel 4). Siin on selgelt viidatud „rohevõrgustik, ...mis moodustuvad <u>kaitse alla võetud</u> kõrgema loodusväärtusega aladest...” Kaitse alla on täna antud piirkonnas võetud niigi suured alad - Haanja looduspark, Kirikumäe ja Kisejärve maastikukaitsealad. Nendest väljapoole jäävad alad ei ole kaitse alla võetud kõrgema loodusväärtusega alad. Siit tekib küsimus, miks on laiendatud rohevõrgustiku piire väljapoole olemasolevaid kaitsealasid? Arvan, et on põhjendamatu laiendada niigi suure looduskaitsealade osatähtsusega vallas nagu seda on Rõuge vald rohevõrgustiku tugialasid juba olemasolevatest kaitseala piiridest väljapoole, luues Tõnkova ja Tuuka külla uus piiranguvöönd, mida rohevõrgustiku tugiala oma olemuselt on, kui sama rohevõrgustiku tugiala seest on välja jäetud arvukalt juba olemasoleva Haanja looduspargi piiridesse kuuluvaid maid Puspuri, Palujüri, Hanija, Raagi ja kaugemal juba Viitina külade piirkonnas. (Ei hakka kõiki loetlema, sest see tugiala on suur). Antud rohevõrgustiku tugiala piir praegusel kujul tundub tõmmatud küll täiesti meelevaldselt ja väljastpoolt Haanja loodusparki on sinna maid juurde lisatud ilmselt seetõttu, et suur osa maid looduspargi seest jäeti välja või oli lihtsalt mugav piiri kaardi peal sellisel kujul vabakäeliselt tõmmata. Viide 2: Eesti Loodus: Rohevõrgustiku kaitsmisel algas uus ajajärk 07.05.2024 Ükski maaüksus ei peaks olema Rohevõrgustikku haaratud tarbetult ja maaomanikule põhjendamata, mida antud kinnistul kaitstakse, eelkõige kui haaratakse rohevõrgustiku aladesse uusi maaüksusi väljaspool juba olemasolevaid sihtkaitse- ja piiranguvööndeid. Seepärast soovin ma põhjendust, millised on need kõrgendatud loodusväärtused, mille alusel Tõnkova küla rohevõrgustiku tugialasse määrati. Siin ei kasva kaitsealuseid taimeliike ega ela kaitsealuseid loomaliike, puuduvad loodusväärtuslikud vanad metsapuistud, vaid valdavad keskealsed metsad ja noorendikud. Puuduvad väärtuslikud niidu- ja põllumaad, ristipuud ja arheoloogiaväärtusega objektid. Viide 3: üldplaneeringu seletuskirja peatükk 4.7 lk 52.	planeeringuga antakse suuniseid, mil määral peaks kavandatavat maakasutust ja metsamajandust kohandama nii, et ei ohustataks rohevõrgustiku funktsiooni. Üldplaneering ei keela metsade majandamist rohevõrgustiku aladel, küll aga soovitab vältida tegevusi, mis lõhestavad või kahjustavad ala sidusust. See tähendab, et näiteks uuendusraiate puhul võib tekkida vajadus hinnata mõjude ulatust ning kavandada raied hajutatult, vältides suuri lanke sidusaladel. Konkreetne raiekeelu määramine või proportsioonide sätestamine ei toimu üldplaneeringus, vaid toimub metsaseaduse ja looduskaitseaduse alusel konkreetsete menetluste (nt metsateatise või loa) raames, kus Keskkonnaamet hindab mõju vastavalt kehtivatele kriteeriumidele. Üldplaneering annab kohaliku tasandi suunised ja väärtuskaardistuse, kuid ei kehtesta iseseisvaid raie keelavaid norme.Peatükis 4.7 viidatud väljend „kaitse alla võetud kõrgema loodusväärtusega aladest“ tähendab, et rohevõrgustiku tuumik ja tugialad hõlmavad lisaks seadusega kaitstavatele aladele ka teisi looduslikult olulisi, sidusaid alasid, millel on elurikkuse säilitamisel ja liikide liikumisteede tagamisel ökosüsteemne roll. Rohevõrgustiku eesmärk ei ole kitsalt dubleerida olemasolevaid kaitsealasid, vaid tagada nende vaheline sidusus ning võimaldada liikide levikut ka väljaspool kaitstavate alade piire. Seetõttu ulatuvad tugialad ka looduspargist väljapoole, kui vastavatel aladel on säilinud looduslik maakatte struktuur, näiteks metsad, sood, rohumaad, või need asuvad liikide liikumiseks olulisel suunal. Rohevõrgustiku ulatus ei ole juhuslik ega vabakäeline – see tugineb ruumianalüüsile ja maastikuliste sidusate loodusstruktuuride hindamisele. Samas ei tähenda rohevõrgustikku kuulumine automaatselt uusi juriidilisi kitsendusi või piiranguid, mis oleksid võrreldavad näiteks kaitsealade sihtkaitsevöönditega. Üldplaneeringu tasandil väljendab see eelkõige kohaliku omavalitsuse ruumilisi eelistusi ja arengusuundade määratlust, mille eesmärk on suunata maakasutust viisil, mis säilitab ja toetab valla rohevõrgustiku toimimist. Kohaliku tasandi rohevõrgustiku piirid võivad erineda kaitsealade piiridest, sest nende funktsioonid on erinevad. Kui kaitsealad keskenduvad üksikute loodusobjektide või liikide otsesele kaitsele, siis rohevõrgustiku ülesanne on tagada nende alade vaheline ökosüsteemne sidusus. Seletuskirjas viidatud protsent kehtib tugialale tervikuna ja ei kohaldu iga katastriüksuse põhiselt eraldi.Rõuge valla üldplaneering ei sea automaatseid piiranguid metsamajandusele ega põllumajandusele. Rohevõrgustiku osas kirjeldatud osatähtsused on strateegilised suunised, mitte õiguslikult siduvad piirangud. Omandiõiguse kitsendused ja sellega seotud kompensatsioonid saavad tekkida ainult juhul, kui piirang kehtestatakse seadusliku haldusakti alusel. Vallavalitsus ei rakenda üldplaneeringu põhjal eraldiseisvalt uusi piiranguid ega määra omanikule rahalisi kohustusi. Üldplaneering on valla territooriumi ruumilise arengu raamistikdokument, mille eesmärk on määratleda maakasutuse üldised suunad ja tingimused. Ehitusõigus ehk konkreetse hoonestusõiguse andmine toimub üldjuhul projekteerimistingimuste või detailplaneeringu

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Siinkirjeldatud rohevõrgustiku kasutustingimus lõikes 2) on oma olemuselt igale rohevõrgustikku kuuluva kinnistu majandamisele seatud oluline piirang. Näiteks puittaimestiku (loe: metsa) osatähtsus kogu tugialas ei tohi langeda alla 90%. Sellise tingimusega seab vald minu seni Haanja looduspargi kaitsealast välja jäävatele majandusmetsadele praktiliselt raiekeelu ja seda ilma mingit kompensatsiooni maksmata. Kui loodusparki jäävatele maaomanikele kompenseeritakse looduskaitsepiirangute talumine vähemalt 60 eur/ha kohta, kas siis rohevõrgustiku raiepiirangute talumiseks kohustatakse maaomanikku tasuta? Kui raided (eelkõige uuendusraided) rohevõrgustiku alal saavad olema piiratud või keelatud, kes kompenseerib maaomanikule sellest tuleneva saamata jääva tulu? Väljaspool loodusparke on metsaomanikud aastakümneid teinud kulutusi ja tööd metsataimede ostmiseks, istutamiseks, metsa hooldamiseks ja kasvatamiseks. Kindlasti mitte selle eesmärgiga, et kohalik omavalitsus heaperemehelikult majandatud erametsad väljaspool loodusparke suvalisel hetkel Rohevõrgustiku kaitse alla lööks. Järgmine piirang - haritava maa (st põllumaa ja niidetavad rohumaad) osatähtsus ei tohi rohevõrgustiku tugialal langeda alla 90%. Kas selle tingimusega seab vald mulle kohustuse säilitada põllumaa ja niidetava rohumaa 90 % ulatuses olemasolevast mahust? Kas ka juhul kui mul edaspidi puudub vajadus või on majanduslikult kahjumlik pidada põldu või rohumaid niita nõutud ulatuses? Kes mulle kompenseerib kulud, mis tekivad mittevajalikust põllupidamisest või heinamaade niitmisest, kui mul on kohustus neid 90% mahus säilitada? Viide 4: üldplaneeringu seletuskirja peatükk 4.7 lk 52-53. <u>Arendustegevus ja ehitamine:</u> 1) uute ehitusalade valikul ja olemasolevate laienemisel tuleb jälgida, et kavandatav ehitustegevus ei kahjustaks rohevõrgustiku struktuuri: 🟢 õueala maksimaalne suurus, mis võib olla aiaga piiratud, on 0,4 ha; Minu kinnistul asuv talu hoonestus koos õueala ja sinna kuuluva viljapuuaiaga paigutuse ja suurusega on juba üle 100 aasta vana. Hetkel on õueala suurus 0,64 ha, aga selleks, et taastada talu juurde kuulunud viljapuuad selle algses mahus tuleks õueala laiendada üle selle piiri (ehk laiendada olemasolevat). Arvan, et taoline üldplaneeringuga seatav õueala tarastamise piirang mitmekümne hektari suurusele kinnistule on põhjendamata ja õueala tarastamise piirang tuleks maa suurusega võrreldes normaalsesse proportsioonidesse viia. Miks ei võiks näiteks 30 ha suuruse kinnistu tarastatav õueala suurus olla 1 ha? Millega on põhjendatud 0,4 ha nõue?	menetluse käigus, kus hinnatakse täpsemalt nii looduskaitsealade, kultuuripärandi kui ka tehnilisi asjaolusid. ÜP lahendus kohustab tuulegeneraatori rajamise soovi korral kaaluma detailplaneeringu (DP) koostamise kohustust. Juhul, kui DP koostamine algatatakse, siis lahendatakse selles protsessis ja vastatakse kõikidele arvamuse esitaja püstitud küsimustele. Sel juhul saab igal juhul avalikkus kaasa rääkida ja eelkõige vältida sellega võimalikku tekkivat omandiõiguse riivet. Avaliku ehitusõiguse andmise protsessi kaudu saab kõiki asjaolusid arvesse võtta. Üldplaneeringuga enesega ei saa otseselt mingeid rahalisi kompensatsioonimeetmeid seada. Vaatame Tuuleenergeetika peatüki sõnastuse üle ja lisame üldplaneeringu seletuskirja täiendava tingimuse, et juhul kui DP koostamist EI algatata, siis on ehitusõigus määramise aluseks avaliku menetlusega projekteerimistingimused, et oleks tagatud võimalus kaasa rääkida ja arvamust avaldada. Tuuleparkide rajamise võimalust üldplaneeringuga seatud tingimuste alusel pole ette nähtud. Vastavat menetlust reguleerib planeerimisseadus eraldi (PlanS § 95). Vaatame Teie ettepanekud koos teiste laekunud vastustega üle ja sõnastame rohevõrgustiku ning tuuleenergeetika peatükid ümber.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Viide 5: üldplaneeringu seletuskirja peatükk 4.7 lk 53. rohevõrgustiku alal paikneva kinnistu tarastamine on lubatud vaid õueala ulatuses, välja arvatud juhul, kui tarastamine on õigustatud tulenevalt maade põllumajanduslikust kasutusest; Siin on tähelepanuta jäetud metsakaitsetegevuse valdkond, mille eesmärgiks on vähendada ja/või vältida majandusliku kahju tekkimist. Ulukikahjustuste ennetamiseks on võimalik taimi töödelda repellendiga ja/või metsaala tarastada. Selleks on ette nähtud ka toetused. Noorendike ulukikaitse eesmärgil tarastamine on metsakasvatuses lubatud tegevus, aga selle üldplaneeringuga kehtestab vald rohevõrgustikku haaratavale metsaomanikule taas järjekordse keelu. Metsataimed ei ole odavad, ühele eraldisele istutatavate taimede maksumus võib ulatuda tuhandettesse kroonidesse 2. Teema - Tuuleenergia Täna on enamikes valdades suur elanike vastasseis tuulikute rajamisele ja kohalikud inimesed püüavad teha kõik, mis võimalik, et tuulikud nende tagahoovi ei tuleks. Rõuge vald, kus riigikaitseliste piirangute tõttu on õnneks keelatud tuulegeneraatorite rajamine, soovib vald üldplaneeringuga siiski võimaldada kasvõi üksiku tuulegeneraatori püstitamist. Uskumatu! Kuna üldplaneering ei välista riigikaitseliste piirangute leevenemisel üksiku tuulegeneraatori püstitamist, siis siit küsimused? 1. Millise võimsusega (kW) tuulegeneraatoreid Rõuge vald lubab püstitada, juhul kui riigikaitselistes piirangud kaovad? Kas mikro- ja väiketuulikut (0-1,5kW kõrgusega kuni 16m), väiketuulikut (1,5-15 kW kõrgusega kuni 30m), väike-keskmist tuulikut (15-100 kW kõrgusega kuni 50m) või veel suuremat üksiktuulikut? 2. Kui kõrge (tuuliku tipukõrgus) see üksik üldplaneeringuga lubatav tuulegeneraator on? 3. Mitu tükk neid üksikuid tuulegeneraatoreid kogu valla peale lubatakse püstitada? 4. Kas mikro- ja väiketuulikutest grupid ja -pargid saavad olema lubatud, juhul kui riigikaitselistes piirangud kaovad? 5. Kas selle üksiku tuulegeneraatori võin püstitada ainult mina oma kinnistule või võib minu naaber oma kinnistule ka? 6. Kas igale vallas asuvale kinnisasjale ei välista üldplaneering üksiku kuni 300m kõrguse tuulegeneraatori püstitamist? 7. Kuidas määratakse see õnnelik kinnistuomanik, kes saab selle üksiku tuulegeneraatori püstitada, kui mitu kõrvuti asuva kinnistu omanikku soovivad seda samaaegselt põhjendatult teha? Viide 6: üldplaneeringu seletuskirja peatükk 5.2.2.1. lk 69-70. Tuulegeneraatori¹⁹ rajamise tingimused: 1) tuulegeneraatori kavandamisel tuleb tähelepanu pöörata müra- ja visuaalse häiringu minimeerimisele ning vajadusel leevendusmeetmete väljatöötamisele; Ettepanek: 1. Teen ettepaneku lisada punkt tuulegeneraatori müra- ja visuaalse häiringu kompenseerimiseks. Rahaline kompensatsioon häiritud naabermaaüksuse omanikule	

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			tuulegeneraatori paigaldaja poolt, kuna üldplaneering võimaldab tuulegeneraatori ehitada naaberelamule väga lähedale. Viide 7: üldplaneeringu seletuskirja peatükk 5.2.2.1. lk 70. 2) elamute, ühiskondlike ja ärihoonete lähedusse tuulegeneraatori kavandamisel tuleb lähtuda põhimõttest, et rajatis ei tohi asuda hoonele lähemal kui tuulegeneraatori kogukõrgus²⁰; ○ tagada tuleb müra normtasemed; ○ tuulegeneraatori rajamiseks tuleb saavutada kokkulepe naabermaaüksuste omanikega, kui seal asub elu-, ühiskondlik- või ärihoone ning tuulegeneraator on kavandatud hoonele lähemale kui kolmekordne generaatori kogukõrgus; ○ erandiks on innovatiivsed erilahendused (näiteks sellist tüüpi horisontaalse tiivikuga generaator, mis on spetsiaalselt kohandatud hoonete külge paigaldamiseks vms); Arvamus: Tuulegeneraatori kauguse määramine kooskõlastuse saamiseks naabriga lähtuvalt ainuüksi generaatori kõrgusest on väär. Tuulegeneraatori põhiprobleem lisaks varjude tekkele (mis sõltub tuuliku kõrgusest) on müra, mis sõltub mootori võimsusest ja tuule kiirusest. Minimaalse distantssi määramiseks naaberelamutest aluseks tuleks võtta helivõimsuse ja infraheli tase mõõdetuna dB-s, mitte tuuliku masti kõrgus. Mikrotuuliku (0-1,5 kW, masti kõrgusega kuni 16m) puhul võib seos tuuliku masti kõrguse ja kauguse vahel naaberelamuga olla mõeldav. Väikese tuulegeneraatori (võimsusega 1,5-15 kW), mis on kuni 30m kõrgune, peaks arvestama mürataset. Kui selline peaks tegema müra üle 85 dB ja lubada paigaldada see 30x3= 90 m kaugusele naaberelamust (91m kaugusele isegi naabriga kokkulepet saavutamata), siis on see selgelt vähe. See vahemaa peaks olema vähemalt 150m, üle 90dB tuulikute puhul kuni 200m. Kui tuulegeneraatori kogukõrgus on 290m, siis antud üldplaneeringu alusel tuleb naabermaaüksuse omanikuga saavutada kokkulepe ainult juhul, kui tuulik on tema eluhoonele lähemal kui 290m x 3 = 870m. Alates 871m kauguselt ei pea järelikult naabriga isegi kokkulepet saavutama. Juhin tähelepanu, et isegi riiklikult on kehtestatud minimaalne kaugus sellisele tuulikule naaberelamust 1 km. Viide 8: üldplaneeringu seletuskirja peatükk 5.2.2.1. lk 70. 3) tuulegeneraator ei tohi olla hoonele (v.a elu-, ühiskondlik- või ärihoone), puhke- ja virgestustegevuse maa-alale ning kalmistule (ja muud juhtumid, kus on võimalik häiringu tekkimisel naabruskonflikt) lähemal kui pooleteise kordne kogukõrgus, välja arvatud kirjalikul kokkuleppel maaomanikuga; Sellega seoses küsimus Kas selle punkti alusel tohib tuulegeneraator olla hoonele veel lähemal kui eelmises punktis, kuni 30m tuulik juba 45m kaugusel ja 46m kaugusel juba ilma	

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			naabermaaomaniku loata ja 290 m tuulik 290 m x 1,5 = 435 m kaugusel ja 436m kaugusel ilma naabermaaomaniku loata? Viide 9: üldplaneeringu seletuskirja peatükk 5.2.2.1. lk 70. 7) tuulegeneraatori rajamine rohevõrgustiku alale ei tohi kahjustada rohevõrgustiku toimimist ja sidusust; Arvamus: Üldplaneering piirab ja keelab isegi õuetara rajamist rohevõrgustiku alale, kuid võimaldab tuulegeneraatori püstitamist. Sellisel juhul ei ole rohevõrgustiku ala ju tarvis, kuna tuulegeneraatori alt põgeneb kogu metsaelanikkond, sipelgatest karudeni. Rohevõrgustiku alal peaks tuulegeneraatorid olema keelatud seda enam, kui tuulegeneraatoreid kogu valla peale üksikuid lubatud on. Või tuleb neid siiski palju ja parkide viisi? KÜSIMUSED JA ETTEPANEKUD (KOKKUVÕTE) 1. Küsimused Teema 1 – Rohevõrgustiku tugialad 1. Millised on kõrgendatud loodusväärtused ja metsamassiivid, mille alusel Tõnkova külas asuv Mäe-Tõnkova kinnistu rohevõrgustiku tugialasse määrati, kui siin ei kasva kaitsealuseid taimeliike, ei ela kaitsealuseid looma- ega linnuliike, puuduvad vanad metsapuistud, valdavad keskealised ja noored mitteliigirikkad metsad (kase-, kuuse- ja lepuistu) ja noorendikud. Puuduvad väärtuslikud niidu- ja põllumaad, ristipuud ja arheoloogia- või maastikukaitseväärtusega objektid. 2. Millist loodusväärtust Tõnkova küla rohevõrgustiku tugialas täpselt kaitstakse, mis ei tohi hävida? 3. Kes maksab ja kui suur on hüvitis rohevõrgustiku tugialasse määratavate praeguse sihtkaitse- ja piiranguvööndist väljapoole jäävate kinnistute metsaraide ja põllumajanduse piirangutest tuleneva saamata jääva tulu kompenseerimiseks eramaaomanikule? 4. Mitu protsenti (%) moodustavad looduslikud alad (puittaimestiku, haritava maa ja lageda ala kõlvikud) üldplaneeringusse joonistatud selles rohevõrgustiku tugialas T3, mille sisse on valla poolt määratud ka Tõnkova küla kinnistud? 5. Millega on põhjendatud ca 30 ha suuruse Mäe-Tõnkova talu kinnistu õueala tarastamise piirang 0,4 ha (see on vaid 0,013% maaüksusest), kusjuures praegune õueala on juba 0,64 ha ja talu ajalooline õueala oli veel suurem? 6. Kui tarastamise piirang seatakse valla poolt põhjendusega metsloomade vaba liikumisteede säilitamiseks, siis kas metsloomad ei pääse liikuma kui tarastatud on 30-st hektarist suurem õueala kui 0,4 ha? Miks ei võiks tarastada näiteks 1 ha, või 5ha nii suure maaüksuse kohta? 7. Metsa noorendike kaitsmiseks kasutatav metsamajanduslik võte võib olla ka istutatud metsaeraldise tarastamine. Olemasoleva üldplaneeringu järgi on see tegevus keelatud. Kes maksab ja kui suur on hüvitis maaomanikule võimaliku kahju eest, mille metsloomad noorele puistule võivad tekitada tarastamiskeelu tõttu? 8. Millised metsaraide piirangud hakkavad kehtima Rõuge valla Rohevõrgustiku tugialadel väljaspool olemasolevaid sihtkaitse- ja piiranguvööndeid (loodusparke)?	

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			9. Mitu hoonet ja kui suure ehitusaluse pinnaga on lubatud ehitada rohevõrgustiku tugialasse jäävale 30ha suurusele kinnistule? 10. Kas kuni 20 m2 ehitusaluse pinnaga ehitis Rohevõrgustiku tugialal vajab ehitusluba? 11. Mida tähendab, et lageda ala kõlviku osatähtsus ei tohi langeda alla 90% rohevõrgustiku tugialast? Kas see on piirang maaomanikule, kui maaomanik soovib oma väheväärtuslikke maid metsastada? 12. Kas lageda ala kõlviku osatähtsus rohevõrgustiku tugialas võib suureneda metsa osakaalu vähenemise arvelt? Teema 2 – Tuuleenergeetika 13. Millise võimsusega (kW) tuulegeneraatoreid Rõuge vald lubab püstitada, juhul kui riigikaitseelised piirangud kaovad? Kas mikrotuulikut (0-1,5KW kõrgusega kuni 16m), väiketuulikut (1,5-15 kW kõrgusega kuni 30m), väike-keskmist tuulikut (15-100 kW kõrgusega kuni 50m) või veel suuremat üksiktuulikut? 14. Kui kõrge (tuuliku tipukõrgus) see üksik üldplaneeringuga lubatav tuulegeneraator on? 15. Mitu tükki neid üksikuid tuulegeneraatoreid kogu valla peale lubatakse püstitada? 16. Kas mikro- ja väiketuulikute grupid ja -pargid saavad olema lubatud, juhul kui riigikaitseelised piirangud kaovad? 17. Kas selle üksiku tuulegeneraatori võin püstitada ainult mina oma kinnistule või võib minu naaber oma kinnistule ka? 18. Kas igale vallas asuval kinnisasjale ei välista üldplaneering üksiku kuni 300m kõrguse tuulegeneraatori püstitamist? 19. Kuidas määratakse see õnnelik kinnistuomanik, kes saab selle üksiku tuulegeneraatori püstitada, kui mitu kõrvuti asuva kinnistu omanikku soovivad seda samaaegselt põhjendatult teha? 20. Kes ja mille alusel töötab välja mürahäiringu minimeerimise lahendused ja leevendusmeetmed, kas tuuliku paigaldaja või vald? 21. Kas naabermaaüksuse omanikul on õigus nõuda talle sobivaid leevendusmeetmeid? 22. Kes kompenseerib tuulegeneraatori visuaalse-, mürahäiringu ja infrahelist põhjustatud võimalikud tervisehäired? Kas vald või tuuliku paigaldaja? 2. Ettepanekud Teema 1 – rohevõrgustiku tugialad 1. Kui vald otsustab senistest looduskaitse piirangutega maa-aladest väljaspool asuvatele eraomandis katastriüksustele luua Rohevõrgustiku alasid, millistele riiklikult, maakondlikult või valla üldplaneeringuga hakkavad kehtima piirangud ja/või keelud majandusmetsade majandamisel (raiepiirangud) ja põllumajandusega tegelemisel (põllu suuruse säilitamise nõuded, tarastamise piirangud), siis tuleb maaomanikule piirangutest tulenev saamata jäänud tulu ka kompenseerida. Teen ettepaneku vallal välja töötada rahaline kompensatsioonimehhanism sellistele eraomandis maaüksustele, mis üldplaneeringuga haaratakse Rohevõrgustikku, kuid mis täna jäävad olemasolevatest sihtkaitse- ja piiranguvöönditest väljapoole, mistõttu neile riiklikud toetusmeetmed maaomandi (eelkõige metsa) kasutamise piirangutest tuleneva kahju kompenseerimiseks ei laiene.	

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			2. Minu ettepanek on rohevõrgustiku T3 tugiala piir Tõnkova ja Tuuka külade asukohas muuta samaks juba olemasoleva Haanja looduspargi piiriga ja mitte laiendada seda Tõnkova ja Tuuka küla kinnistutele, kuna siin puuduvad kõrgendatud loodusväärtustega alad ja metsamassiivid. 3. Teen ettepaneku kaaluda võimalust lubada üldplaneeringuga tarastamist metsamajandusliku võttena istutatud noorendike kaitseks. 4. Ettepanek olemasolevatest sihtkaitse- ja piiranguvöönditest väljapoole jäävatel Rohevõrgustiku aladel lubada lageraie, määrates ära selle maksimaalse suuruse. 5. Teen ettepaneku kaaluda rohevõrgustiku tugialal õueala tarastamise piirangu suurus viia normaalsetesse proportsioonidesse kinnistu suurusega. Miks ei võiks 30 ha suuruse kinnistu tarastatav õueala suurus olla 1 ha? Millega on põhjendatud 0,4 ha nõue? Teema 2- Tuuleenergeetika 6. Teen ettepaneku lisada üldplaneeringusse punkt tuulegeneraatori müra- ja visuaalse häiringu kompenseerimiseks. Rahaline kompensatsioon häiritud naabermaaüksuse omanikule tuulegeneraatori paigaldaja poolt, kuna üldplaneering võimaldab tuulegeneraatori ehitada naaberelamule väga lähedale. 7. Ette näha tuulegeneraatori kavandamisel asjaolu, et tuuliku kolmekordne masti kõrgus võib olla ebapiisav (ka väiketuulikud lähevad aja jooksul aina võimsamaks) müra- ja infraheli seisukohalt ning suurendada naabermaaüksuse omanikult nõusoleku saamise nõuet väiketuulikute puhul (1,5-15 kW, kõrgusega kuni 30m) kuni 200 meetrini naabermaaüksusel asuvast elumajast. Vähemalt hajaasustuse tingimustes, kui tiheasustusalal see võimalik ei ole. 8. Kaaluda võimalust rohevõrgustiku alal keelata tuulegeneraatorite püstitamine või määrata nende maksimaalne arv rohevõrgustiku tugialade lõikes. Lõppsõna Tundub, et Eesti Vabariigis on viimasel ajal igasugu planeeringuid koostades saanud tavaks kohalike elanike arvamusest ja tahtest üle sõitmine ja nende huvidega mitteametamine. Loodan, et Rõuge vald näitab siinkohal üles teistsugust kultuuri ja on valmis oma elanike soovidele vastu tulema, võimaldades maaomanikel oma metsi, põlde ja rohumaid ilma piiranguid lisamata majandada, siin elada ja seda maad armastada.	
42		17.03.2025 7-1/10-213	Soovin ,et seni kehtinud looduskaitse piiranguid ei muudetaks ja ei antaks nende aladele ehitusluba. Hoiame ja kaitseme veel seda vähest, mis meil alles . Minul on kahju sellest, et kui Haanja vald aastaid tagasi minu rendil oleva maa müüs teistele arvestamata minu taotlusega osta seda maad, mida olen ise ja minu esivanemad korras hoidnud. Soovin et minu kinnistuga piirnevale alale ei antaks enam ühtegi ehitusluba. Loodan et Rõuge vald arvestab nüüd minu sooviga.	7-1/10-288 Ettepanekuga ei arvestata. Üldplaneering ei muuda ega tühistata looduskaitsealadel või teistel keskkonnakaitseliselt piiratud aladel kehtivaid seadusandlikke piiranguid. Kõik planeeringulahendused peavad olema kooskõlas kehtivate looduskaitseseaduse, planeerimisseaduse ja teiste asjakohaste õigusaktide nõuetega. Kaitstavaid loodusobjekte käsitleb üldplaneeringu seletuskiri p. 4.9. Üldplaneering ei sisalda ettepanekuid riiklikult kaitstavate loodusobjektide piiride muutmiseks.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
				Konkreetses asukohas ehitusloa andmise menetlus tugineb üldplaneeringuga seatud maakasutustingimustel ja toimub ehitusseadustikus sätestatud korras. Üldplaneeringu alusel ei ole võimalik teha lõplikke järeldusi ehitusloa andmise või sellest keeldumise eeltingimuste kohta.
43		17.03.2025 7-1/10-214	VASTUVÄIDE JUURDEPÄÄSUTEE MÄÄRAMISELE Käesolev vastuväide on esitatud tulenevalt Rõuge Vallavalitsuse (edaspidi Vald) poolt kinnistu omanik (edaspidi Omanik) kui PlanS § 76 lõikes 2 nimetatud isikule 7.03.2025 edastatud meilikirjast, mille kohaselt Rõuge valla avalikule väljapanekule esitatud üldplaneeringus on kajastatud kallasraja juurdepääs Jugu järvele. Omaniku esindaja tutvus 11.03.2025 Rõuge Vallavalituses üldplaneeringuga ja sai ka vastava väljavõtte (lisa 1). Eelnevalt pole Omanikku kallasraja määramise kavatsusest teavitatud, teda sellesse menetlusse kaasatud, sh tema arvamust küsitud. Üldplaneeringu kohaselt kavatakse määrata juurdepääsutee Jugu järvele selliselt, et see kulgeks algusega maanteelt läbi Omaniku poolt tema kinnistule rajatud eratee Jugu järveni. Kinnistu omanik esitab käesolevaga vastuväite Jugu järve kallasrajale juurdepääsutee määramisele üldplaneeringus esitatud kujul. Juurdepääsutee kahjustab Omaniku omandiõigust, eraprivaatsust, lisaks kahjustab kinnistut, samuti kaasneb sellega oht kinnistu turvalisusele, samuti ei ole juurdepääsutee kavandamisel arvestatud faktilise olukorraga järve kaldal ja seda alljärgnevalt. 1. Kinnistu omanikule (edaspidi Omanik) kuulub kinnistu registriosaga nr 3033741, katastritunnusega 69702:002:0132 „Jugujärve“ ja katastritunnusega 69702:002:0133 „Saarmajärve“, millest viimasel asuvad kaks hoonet ja kaev (ühe registriosaga kinnistul kaks erineva katastritunnusega osa, mistõttu selguse mõttes edaspidi vastavad osad nimetatud Jugujärve kinnistu ja Saarmajärve kinnistu). Omaniku poolt on rajatud erateena ainus juurdepääsutee eelnimetatud kinnistutele, sh asub juurdepääs mõlemal kinnistul. Üldplaneeringus näidatud juurdepääsutee algab maanteelt ja kulgeb mööda eelnimetatud erateed ja seejärel suundub edasi mööda Jugujärve kinnistut ja selle serva Jugu järveni. Jugu järv asub täies ulatuses Omanikule kuuluval Jugujärve kinnistul. 2. Omaniku poolt hooldatakse nii kogu Jugujärve kinnistut kui ka selle osa, kuhu kavatakse määrata juurdepääsuteed, sama hoolsusega ja põhimõttel, nagu Saarmajärve kinnistut, st ühe õuealana. Mõlemat kinnistut, sh eriti osas, mis hõlmab Jugujärve kinnistu osa, mis jääb Saarmajärve kinnistust maantee ja naaberkinnistu suunas, kuhu kavatakse määrata juurdepääsutee, kasutatakse ja kujundatakse algusest peale lähtudes põhimõttest, et tegemist on ühe tervikuna. Sellest tulenevalt on seal teostatud ja teostatakse ka edaspidi töid, sh niidetakse, istutatakse puid jms. Juurdepääsutee puhul tekiks seega olukord, kus kolmandad isikud saaksid takistamatult kogu aeg sisuliselt käia läbi hooviala, sh peaksid nad ronima läbi osa, kuhu on istutatud puid ja teisi taimi, millega rikutakse nii Omaniku omandiõigust kui privaatsust. 3. Haljastustööde teostamise eesmärk on olnud ja on jätkuvalt, saavutada täiendava haljastuse kaudu olukord, kus Jugujärve kinnistu oleks tiheda haljastuse kaudu eraldatud naaberkinnistust nii füüsiliselt kui ka visuaalselt. Füüsiline eraldatus takistab ka naaberkinnistult loomade vaba juurdepääsu Omaniku kinnistutele. 4. Lisaks juba olemasolevale kasutusotstarbele kavatakse Omanik kasutada vastavat Jugujärve kinnistu osa kuni selle piirini põllumaana, milles kasvatada juurvilju ja teravilja. 5. Omanik kavandab täiendava turvalisuse saavutamiseks ka nii värava kui sellest kahele poole aiaosa rajamist tema poolt rajatud eratee algusesse ja osaliselt ka pikki kinnistu piiri, et vältida kõrvaliste isikute loata juurdepääsu kinnistule. Viimasel ajal on kahjuks täheldatud olukorrad, kus hoovi on sõitnud võõrad autod, sh välismaiste registrinumbritega, samuti on sõidetud ka põllumaale, mis nähtub sinna jäetud autoratate jälgedest. Lisaks ülalnimetatud värava ja aiaosa rajamisele on Omanik sunnitud paigaldama hoonete külge valvekaameraid, milleks vastavad tööd on juba tellitud. Käesoleva vastuväite punktides 2-4	7-1/10-293 Ettepanekuga ei arvestata. Keskkonnaregistri avalike andmete alusel on Jugu järv (VEE2141800) avalikult kasutatav veekogu. Seega on järvele juurdepääsu koha leidmine ja sellega avaliku huvi tagamine kooskõlas Planeerimisseaduse § 126 lg 1 p 10 sätestatud ülesandega.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			esitatu põhjal ei oleks aga Omanikul võimalus oma kinnistut kavandatud kujul kasutada, sh haljastada ja rajada väravat/aiaosa ja sellega tagada hoonete ja kinnistu turvalisust. 6. Täiendavalt juhin tähelepanu sellele, et planeeringus kavandatud juurdepääsutee kaudu otse liikudes jõuaksid inimesed järve äärde kallasraja osale, mida niikuinii ei saa füüsiliselt sellel liikumiseks kasutada, kuna tegemist on nii järve omapära kui kobraсте tegevuse tulemusel üleujutatud/niiske alaga, millel puudub kõva pinnas. Pinnal asuvad mättad sisuliselt „ujuvad“, kuna nende aluse ala on uuristanud koprad (seal paikneb ka suur kopra kuhila). Taolise alaga on tegemist sisuliselt ka muu kallasraja osas, mis jääb naaberkinnistu poole, samuti järve paremale kaldale ja lisaks osaliselt ka teisele poole järve. Seega jääks ainsa alana, kus kallasrada saaks täies ulatuses kasutada, vaid ala, mis jääb juurdepääsutee kavandatud lõpust hoonete suunas, ehk teisisõnu alaga, mille puhul on tegemist maja õuealaga. Eeltoodust tulenevalt kaasneks sellega ka negatiivsed keskkonnamõjud, seda nii taimedele kui loomadele (koprad). Eeltoodust tulenevalt palun mitte määrata juurdepääsuteed Jugu järvele selliselt, et see kulgeks planeeringus näidatud kujul ja lisaks mitte määrata seda üldse ka mitte muus Omanikule kuuluvas Jugujärve kinnistu osas. Palun teavitada Omanikku ja tema esindajat vastuväite lahendamise tulemustest ja vajadusel on Omanik esindaja kaudu valmis osalema selle läbivaatamisel.	
44		17.03.2025 7-1/10-215	<u>Rõuge vallavalitsuse protokollis 5. oktoobrist 2022</u> aastal on toodud punkt – kas maardla ja rohevõrgu kattumine võib osutada takistuseks kaevandusloa saamisel. Valla seisukoht antud küsimuses on, et <u>rohevõrk ei välista kaevanduse rajamist.</u> 1. Millisest võimalikust kaevandusest käib jutt ja millises piirkonnas? <u>Rõuge valla üldplaneering – lähteseisukohad:</u> Leheküljel 15 on juttu droonide lennupiirangu alade määramisest 2. Kui suurt/laia ala see lennupiirang puudutaks? 3. Leheküljel 16 punktis 25 mainitakse ”seletuskirja”, kust selle seletuskirja leida võiks? <u>Rõuge valla üldplaneeringu keskkonnamõju dokument:</u> 4. Leheküljel 29 räägitakse elektrienergia põhivõrgu arendamisest Tartu-Gulbene suunal ning et kavas on uue 110kV elektriliini rajamine ja ühe 35kV elektriliini üleviimine 110 kV õhuliiniks (Antsla-Mõniste) – kas see tähendab seda, et selline üleviimine/muutus puudutab otseselt ka eraomandis olevaid krunte/maatükke? 5. Leheküljel 33 on juttu kliimamuutustega kaasnevate mõjude hindamisest ning nendega kohanemise vajadusest ja võimalustest – mida see konkreetselt tähendab valla elanike jaoks? <u>Rõuge vallavolikogu otsuses 17. aprillist 2018</u> on teemade all, mis vajavad käsitlemist üldplaneeringus, toodud punkt – elamualade maakasutus- ja ehitustingimuste määramine kahanevas keskkonnas, munitsipaalelamute arendamiseks vajalike asukohtade määramine. 6. Kellele on need munitsipaalelamud mõeldud ning kuhu need plaanitakse ehitada?	7-1/10-305 1. Valla vastus oli põhimõtteline tingimus, et rohevõrgustik ei välista kaevandamisloa väljastamist seaduses ettenähtud korras ja ei ole seotud konkreetse loaga konkreetsetes kohas. 2. Üldplaneering ei sea maakasutustingimusi lennupiirangute osas. Seadusjärgsed kitsendused kehtivad sõltumata Üldplaneeringu lahendusest ja võivad olla seotud nt lennuvälja piirangupindadega või riigikaitseliste objektidega. Lennupiirang kehtib eelkõige Nursipalu harjutusväljaga seotud alale ning selle ulatus sõltub konkreetsest kehtestatavast lennupiirangu tsoonist, mis määratakse riiklikul tasandil vastavalt õhuruumi kasutuse nõuetele – üldjuhul hõlmab see harjutusvälja vahetut ümbrust. Täpne ala määratakse Kaitseministeeriumi ja Lennuameti koostöös. 3. Kahjuks jääb vastajale see punkt arusaamatuks. 4. Uue kõrgepingeliini rajamine või ka olemasoleva liini pinge tõstmine mõjutab kindlasti liini kaitsevööndi tõttu eraomandis olevaid maatükke. On vähetõenäoline, et selliseid liine on võimalik raja ainult riigi maale. Rõuge valla üldplaneeringus neid kajastatud pole sest puudub kõrgema tasandi planeering, milles uued asukohad oleks määratud. 5. Kliimamuutustega kaasnevate mõjude küsimus on aktuaalne ja kompleksne teema. See võib tähendada vajalike meetmete sõnastamist ehitusprojektides ja detailplaneeringutes nt energiatõhususe tingimuste seadmisel, põuaperioodideks lahenduste väljapakkumisel sademevee kasutamisel ja sellega põhjaveearule koormuse vähendamisel. Samuti vastupidi – meetmeid valangvihmade mõjude vähendamiseks, sademevee suunamisel, erosiooni vähendavate meetmete rakendamist jms. 6. Rõuge valla omandis on elamumaa sihtotstarbega maaüksusi, kuhu on võimalik rajada elamuid, kui selleks peaks tekkima rahastusvõimalusi. Täpsed asukohad valitakse välja projekti käigus ning vastavalt piirkonna nõudlusele ja projekti tingimustele. 7. Antud punktis on mõeldud, et kui tulevikus soovitakse Mõniste piirkonda rajada uusi mitmepereelamuid siis olemasolevat asustusstruktuuri järgides võib vajadusel korruselamuid ehitada olemasoleva korrusmaja lähipiirkonda Kalli küla poolses osas ning ridaelamuid

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr																								
			<u>Rõuge valla üldplaneering:</u> Leheküljel 40/98 on juttu ridaelamutest ning soovituslikult rajada need Saru kaupluse juurde. 7. Kellele on need ridaelamud mõeldud? Leheküljel 48/98 on punktis 5 juttu maardlate kasutuselevõtust ning on kirjas, et välistada ei saa väärtuslike põllumajandusmaade all paiknevate keskkonnaregistris arvel olevate maaravade kaevandamist. 8. Millistest maavaradest käib jutt ja millises piirkonnas? Kui suures ulatuses põllumajandusmaid läheks kaevanduse alla? Leheküljel 50/98 on juttu ristipuudest (punkt 4.6) – täpsemalt siis Matsi kaseallee Tsooru-Krabi kõrvalmaantee. Kirjas on, et ristipuud ja -metsad peavad säilima, nende raie on keelatud. 9. Kuidas kommenteerite? Miks lubati omanikul need ristipuud maha võtta? Milline on karistus sellise asja eest? Kas vald sellist teemat ei kontrolli ja kas keegi ka vastutab sellise asja eest? Leheküljel 64/98 on juttu parkimisest (punkt 5.1.4) – kavandatud on ka avalikult kasutatav parkla Saru külla. 10. Kellele ja mille jaoks on see parkla mõeldud? Kui suur saab see parkla olema? Leheküljel 69/98 on juttu taastuvenergiast (punkt 5.2.2 ja täpsemalt tuuleenergiast 5.2.2.1). Lehekülg 70/98 sätestab, et kui tuulegeneraator peaks rajatama Rõuge valda, siis tuleb lähtuda põhimõttest, et rajatis ei tohi asuda hoonele lähemal kui tuulegeneraatori kogukõrgus (tuuliku mast + tiiviku laba pikkus). 11. Selline vahemaa tuulegeneraatori ja rajatise vahel tundub küll liiga väike. Allpool Terviseameti kommentaar: Terviseameti hinnangul on keskmine selline kaugus elamutest 600–700 meetrit, kuid kohalikud omavalitsused nõuavad elamutest üldjuhul vähemalt 1 kilomeetri kaugust. Leheküljel 75/98 on juttu ÜVK ja reoveekogumisalast. Tingimuste all on kirjas, et kui üvk liitumise eeldused on loodud, peab vee-ettevõtja lubama liituda ja tarbimiskoha omanik on seaduses määratud juhtudel KOHUSTATUD liituma üvk-ga. Seni kasutuses olnud suurkaevud ning kogumismahutid tuleb likvideerida. 12. Millisest seadusest tuleneb omanikule selline KOHUSTUS? Ja kas eramaal/-krundil tekib samuti selline kohustus? Aga mis siis, kui ei ole soovi liituda ning soovotakse jätkata kaevuvee kasutamist? Millist piirkonda se ÜVK puudutab Rõuge vallas?	olemasoleva ridaelamu lähipiirkonda Saru kaupluse juures. Kes ehitab ja kellele ei ole üldplaneeringuga käsitletavat küsimused. 8. Antud punktiga ei käsitleta konkreetset piirkonda, vaid riigiasutuse poolt antud lähteseisukohta ning maapõueseaduse § 14 sätestatud põhimõtet, mille kohaselt tuleb tagada juurdepääs maavaradele; konkreetsed alad ja ulatus selguvad kaevandamisloa menetluse käigus. 9. Ristipuude mahavõtmine on kahetsusväärne juhtum. Tegemist on kultuuripärandiga ning selline tegevus ei ole lubatud ilma vastava loata. Vastutus võib lasuda maaomanikul ning juhtumit menetleb Muinsuskaitseamet. Vallal puudub otsene järelevalvepädevus. 10. Parkla suurus määratakse projekteerimistingimuste käigus. Parka on mõeldud avalike parkimiskohtade säilimiseks, et tagada erinevatele sihtgruppidele teenuste parem kättesaadavus. 11. Vaatame punkti sõnastuse uuesti üle vastavalt laekunud ettepanekutele 12. Rõuge vallas on 7 kehtivat reoveekogumiskava <table><tr><th>nimi</th><th>tyyp</th><th>kk_r_kood</th></tr><tr><td>Varstu</td><td>Alla 2000 ie</td><td>RKA0860544</td></tr><tr><td>Viitina</td><td>Alla 2000 ie</td><td>RKA0860554</td></tr><tr><td>Mõniste</td><td>Alla 2000 ie</td><td>RKA0860556</td></tr><tr><td>Misso</td><td>Alla 2000 ie</td><td>RKA0860557</td></tr><tr><td>Haanja</td><td>Alla 2000 ie</td><td>RKA0860563</td></tr><tr><td>Ruusmäe</td><td>Alla 2000 ie</td><td>RKA0860564</td></tr><tr><td>Rõuge</td><td>Alla 2000 ie</td><td>RKA0860553</td></tr></table> Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus § 17 ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise alused (3) Tarbimiskoha omanikul on kohustus liituda olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas märgitud tähtaja jooksul, kui selleks on välja ehitatud nõuetekohane liitumispunkt. Kui arendamiskavas ei ole liitumistähtaega märgitud, on kohustus liituda nelja aasta jooksul kinnistu liitumispunkti valmimisest arvates. (4) Tarbimiskoha omanikul ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud liitumiskohustust, kui joogiveega varustamine ning reovee kogumine ja puhastamine on tagatud muul viisil, mis vastab veeseaduse alusel kehtestatud nõuetele. Joogiveesüsteem loetakse käesoleva lõike tähenduses nõuetele vastavaks ka juhul, kui joogivee kvaliteedinäitajad ei vasta veeseaduse alusel kehtestatud nõuetele, kuid joogiveesüsteem ei ohusta teiste isikute joogiveesüsteeme, põhjavee kvaliteeti, inimese tervist ega keskkonda.	nimi	tyyp	kk_r_kood	Varstu	Alla 2000 ie	RKA0860544	Viitina	Alla 2000 ie	RKA0860554	Mõniste	Alla 2000 ie	RKA0860556	Misso	Alla 2000 ie	RKA0860557	Haanja	Alla 2000 ie	RKA0860563	Ruusmäe	Alla 2000 ie	RKA0860564	Rõuge	Alla 2000 ie	RKA0860553
nimi	tyyp	kk_r_kood																										
Varstu	Alla 2000 ie	RKA0860544																										
Viitina	Alla 2000 ie	RKA0860554																										
Mõniste	Alla 2000 ie	RKA0860556																										
Misso	Alla 2000 ie	RKA0860557																										
Haanja	Alla 2000 ie	RKA0860563																										
Ruusmäe	Alla 2000 ie	RKA0860564																										
Rõuge	Alla 2000 ie	RKA0860553																										
45		17.03.2025 7-1/10-217	Üldplaneeringus on välja toodud matkarajad. Kuna elan ühe sellise kõrval, siis tooks välja mõned murekohad. Matkarada on jalgsi matkamiseks ettenähtud pinnasrada, mis on tähistatud viitadega ning alguspunktis asub matkaraja kaart. Jalgsi matkajad on üldjuhul viisakad.	7-1/10-268																								

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Probleem on aga jalgratturid, ATV-d, mootorrattad, kes kasutavad liikumiseks neid radu. Samuti korraldatakse jalgrattavõistlusi antud radadel. Kuna teed on äärmiselt kitsad ja üldiselt väga halvas seisus siis tahakski teada, kes nende asjade eest vastutab ja kuidas saaks selle ka üldplaneeringus välja tuua. Eriti suur probleem on kevadel ja sügisel, kui teed lagunevad aga ka suvel kus kõik kasvab mühinal. Teede ääred niitmata ja oksad teel. Mõni kiiremini sõitev ATV või rattur tuleb keset teed vastu ja üksteisest mööda saamine on väga riskantne. Paluks leida üldplaneeringusse lahendus, et selliseid olukordi natuke ohjeldada. Kas võiks rajada piirdeid, millest jalgsi liiklejad saaks kerge vaevaga läbida MATKARADA selle planeeringu tähenduses. Kes remondib teid ja hooldab teeääri? Kuidas vältida sõidukeid, kes ei arvesta sobiva sõidukiiruse, võõra varaga ning teede korrashoiuga?	Selgitame, et avaliku huvi tagamine saab toimuda huvitatud isiku ja maaomaniku vahel sõlmitava lepingu alusel, milles määratakse täpsed tingimused raja kasutamiseks ja kindlasti raja korrashoiu eest vastutav isik. Praktikas on täiesti arusaadav, et rajal pole pidevat järelevalvet ja võimalust kontrollida raja kasutamist eesmärgipäraselt ja kooskõlas hea tavaga. Üldplaneeringus võib küll täpsustada matkaradade rajamise ja kasutamise põhimõtteid, kuid ei saa seda teha nii kohapõhiselt meetmete kirjeldamisega, mis välistaksid konkreetset rajal realselt võimaluse ATV-ga sõitmiseks. Vajalikud meetmed saab ilmselt kokku leppida ja ellu viia vaid kogukonna ja kohaliku omavalitsuse koostöös kohapõhiselt.
46		17.03.2025 7-1/10-218 Võrumaa Metsaühistu	Rõuge valla üldplaneeringu avalik väljapanek Eesti Erametsaliit edastas 21.02.2025 Võrumaa Metsaühistule neile saadetud teate Rõuge valla üldplaneeringu väljapaneku kohta. Võrumaa Metsaühistu juhatus on tutvunud Rõuge valla üldplaneeringu dokumentidega ja on tuvastanud selles mitmeid olulisi puudusi ja probleeme. 1. Põlismets Üldplaneeringu seletuskirjas lk 45 lehekülje all ääres on viitena põlismetsa määratlus: 15 Põlismetsadeks loetakse metsamaid, mis on üle saja aasta kaartidel kuvatud metsamaana. Võrumaa MÜ seisukoht: Sellist mõistet ja määratlust ei ole juriidiliselt olemas ja see sõnastus on seetõttu segadust tekitav. Interneti otsinguga on võimalik leida mitmeid tõlgendusi põlismetsa mõiste kohta, kuid üheski ei ole vanuselist piiri - viidatakse hoopis sellele, et tegemist on kaugelt kõrgema vanusega metsamaaga, kui 100 aastat. Teadlased on olukorda hinnates tõdenud, et tulenevalt maade pärisostmisest ei ole Eestis erametsades põlismetsa tunnustele vastavaid metsi. Kõik põlismetsad asuvad riigimetsades. Laialt levinud põlismetsa definitsioon: Põlismets on ilma inimhõõrta välja kujunenud stabiilne ökosüsteem (kliimaks-kooslus), mille puistu koosneb eri vanuses (sealhulgas eakatest) puudest ning kus leidub eri kõdunemisastmes lamatüvesid. Viimased pakuvad eluvõimalusi paljudele erisuguste nõudlustega organismidele, suurendades nõnda koosluse liigirikkust. Põlismetsast võib alati leida inimpeglikke liike ehk inimpärgajaid, kes majandatavates metsades elada ei saa. https://et.wikipedia.org/wiki/P%C3%B5lismets Ettepanek: kuna kõik põlismetsad asuvad riigimetsades ja Rõuge valla territooriumil on valdavalt erametsad, siis ilmselt ei ole Rõuge vallas ühtegi ala, mis võiks kvalifitseeruda põlismetsa tunnustele. Seetõttu tuleks võtta välja lk 45 tingimus nr 5 põlismetsa ehitamise kohta. 2. Punkt 4.6 Ristipuud Ristipuude ja -metsade kaitse- ning kasutustingimused: 1) ristipuud ja -metsad peavad säilima, nende raie on keelatud; 2) kindlustada tuleb ristipuude ja -metsade elujõuline säilimine, mis tähendab, et metsatööde käigus on keelatud nende kahjustamine. Võrumaa Metsaühistu seisukoht: Sellisest ultimatiivsest keelust ei selgu, kui suures ulatuses on ristimetsade raie keelatud ja kuidas tagatakse nende metsade säilimine üldisemalt, sest lisaks raietegevusele võivad saada ristipuud kahjustada ka muul moel (näiteks torm, vanus, vigastused jne). Küsimus: miks peab teavitama ristipuude kahtluse korra omavalitsust? Ettepanek: täpsustada kaitsetingimuste sõnastust 3. Punkt 4.7 Rohevõrgustik See teema on maaomanikes kõige enam küsimusi ja pahameelt tekitanud: - Rohevõrgustik on klassifitseeritud viieks hierarhia tasemeks (tabel 4), kuid kuna seletuskirjast ei selgu, millised erinevad piirangud kehtivad erinevatele tasemetele, siis tekitab tabel 4 maaomanikes teadmatust ja hirme. - Seletuskirja Skeem 7 ja Lisa 1 keskkonnamõjude hinnangust selgub, et suur osa Rõuge valla metsamaast on määratletud rohevõrgustiku osaks.	7-1/10-312 Ettepanekutega arvestame punktides 1 – 2. Vaatame eelnimetatud punktide sõnastused uuesti üle vastavalt laekunud ettepanekutele. Punkti 3 ettepanekuga ei arvestata. Selgitame, et rohevõrgustik on määratud maakonnaplaneeringuga. Üldplaneeringuga on seda täpsustatud lähtudes planeerimiseseaduse § 75 lg 1 p 10. Rohevõrgustiku kajastamine on vastavalt PlanS § 75 lg 1 p 10 üldplaneeringu ülesanne. Neid ei saa planeeringust eemaldada.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Kui Rõuge valla territooriumist on umbes 64% metsaga kaetud ja see on kõik määratletud rohevõrgustikuks – siis maaomanike arvates ei ole tegu enam võrgustikuga - Rõuge vallas on liiga palju erinevaid kaitsealasid ja muid piirangutega alasid. Maaomanikud leiavad, et omavalitsuse poolt täiendavalt kehtestatavad piirangud ei ole mõistlikud ja pärsivad olulisel määral kohalike inimeste elutegevusi ning kohapeal elades toimetulekut - rohevõrgustiku toimimiseks ei tohi looduslike alade (põhikaardil puittaimestiku, haritava maa ja lageda ala kõlvik) osatähtsus tugialas langeda alla 90%. Maaomanike arvates on see protsent ebamõistlikult kõrge - rohevõrgustiku tugialal ja koridoris tuleb säilitada maastikuline mitmekesisus, kuid seatud tingimused ei väljenda, mida ja kui suures ulatuses mõeldakse kaitse tingimuste all, näiteks millises ulatuses metsa servade säilimise all - uute ehitusalade valikul ja olemasolevate laienemisel tuleb jälgida, et kavandatav ehitustegevus ei kahjustaks rohevõrgustiku struktuuri, sh õue ala maksimaalne suurus, mis võib olla aiaga piiratud, on 0,4 ha. Maaomanikud ei ole selle määratlusega nõus, kuna valdavalt on kõikide Võrumaa talude õuealad sellest pindalast suuremad - sõltuvalt arendustegevuse iseloomust ja mahust võib omavalitsus nõuda eelnevalt täpsustava uuringu (eksperthinnang või -arvamus) koostamist vastava ala väärtuste hindamiseks ja rohevõrgustiku funktsionaalse toimimise tagamise kindlustamiseks. Maaomanikud ei ole nõus sellise tingimusega nii sisu poolest ja ka seepärast, et maaomanik peaks selle kasutu uuringu maksumuse ise kinni maksma - rohevõrgustiku alal paikneva kinnistu tarastamine on lubatud vaid õueala ulatuses, välja arvatud juhul, kui tarastamine on õigustatud tulenevalt maade põllumajanduslikust kasutusest. Maaomanikud ei ole nõus sellise tingimusega, sest vahel on vaja ehitada aedasid ka metsamaale ulukikahjustuste vältimiseks. 4.1.2.1 Kaitsealad ja hoiualad Mõjutatava keskkonna kirjeldus Rõuge valla territooriumile jääb osaliselt või täielikult 21 kaitseala (joonis 10), millest üheksa on looduskaitsealad, kaheksa on maastikukaitsealad, kaks on kaitsealused pargid, üks on rahvuspark ning üks on puistu. Kaitsealad paiknevad üle valla erinevates kohtades ning on omavahel seotud rohevõrgustiku kaudu. Kaitsealade pindala Rõuge valla territooriumil on 260 km², mis moodustab ca 28% kogu territooriumist. Suurim kaitseala valla territooriumil on Haanja looduspark (KLO1000469) pindalaga 13944 ha (EELIS, seisuga 07.06.2023). 31.12.2024 andmete järgi on Rõuge valla kaitsealade protsent tõusnud juba kõvasti üle 30% ja see tõuseb kahjuks igapäevaselt ning seda maaomanike teadmata. Eeltoodut arvestades Võrumaa Metsaühistu nõuab punkti 4.7 Rohevõrgustik väljavõtmist Rõuge valla üldplaneeringust. Põhjendused kokkuvõtvalt: - seatavad tingimused on äärmiselt ebaselged sisu ja vajaduse poolest - rohevõrgustiku ala hõlmab ebarealistlikult suurt ala Rõuge valla territooriumist - kaitstavate alade suurused, nende pidev suurenemine, erinevate kitsenduste talumine ning teadmatuse on ületanud maaomanike taluvuse piiri - rohevõrgustiku ala määramisel ei ole kaasatud maaomanikke - rohevõrgustiku loomiseks puuduvad kokkulepped maaomanikega - puuduvad kompensatsioonid maaomanikele - keskkonnaameti pidev põhjendamatu surve raiete piiramise ja keelamise laiendamise osas, mis takistab maaomandi kasutamist ja enamjaolt ei aita kaasa mingi loodusväärtuse kaitsmisel	
47		17.03.2025 7-1/10-219	2011 aasta Haanja valla ÜP kaardil on minu kinnistul (kat. tunnus 18101:001:0472, VANA ORU) kirjas eeldatav elamumaa. Soovin uude planeeringusse samuti lisada elamumaa ja võimaliku kinnistu jagamise elamumaa kruntideks.	7-1/10-301 Ettepanekuga arvestatakse. Selgitame, et hajaasustusega alal puudub otsene vajadus maakasutuse juhtotstarvet määrata. Üldplaneeringu maakasutuse joonisel märgitakse Teile kuuluvale maaüksusele elamumaa juhtotstarve.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
48		7-1/10-176 Põllumajandus- ja Toiduamet 26.01.2024 nr 6.2-6/11224-2 17.03.2025 7-1/10-220 Maa- ja Ruumiamet	Ettepanekud Rõuge valla üldplaneeringu täiendamiseks Teavitasite 30.01.2025 kirjaga nr 7-1/10-151 Põllumajandus- ja Toiduametit (PTA) Rõuge valla üldplaneeringu ja KSH aruande avalikust väljapanekust perioodil 17.02.-18.03.2025. Riigikogu võttis 19.11.2024 vastu „Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (Maa-ameti ümberkorraldamine Maa- ja Ruumiametiks)“, millega täiendati Vabariigi Valitsuse seadust (VVS) §-ga 10520, mille kohaselt korraldatakse Maa-amet alates 01.01.2025 ümber Maa- ja Ruumiametiks. Sellega seoses läksid lisaks õigusaktides sätestatud Maa-ameti senistele ülesannetele alates 01.01.2025 Maa- ja Ruumiametile üle mh Põllumajandus- ja Toiduameti maaparanduse ja maakasutuse valdkonna ülesannete täitmise õigused ja kohustused. MaRu maaparanduse osakond tutvus Rõuge valla üldplaneeringuga ning tuvastas, et see on jäetud PTA-ga kooskõlastamata ning PTA 26.01.2024 vastuskirjas nr 6.2-6/11224-2 toodud ettepanekutega arvestamata. Rõuge Vallavalitsus esitas 20.12.2023 saadetud kirjaga nr 7-1/10-114 PTA-le kooskõlastamiseks Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu. PTA taotles eelnõu kooskõlastamise tähtaja pikendamist 19.01.2024 kirjaga nr 6.2-6/11224-1. 26.01.2024 väljastas PTA vastuskirja nr 6.2-6/11224-2, milles jättis Rõuge valla üldplaneeringu põhilahenduse ja KSH aruande eelnõu kooskõlastamata ning esitas ettepanekud üldplaneeringu põhilahenduse täiendamiseks selliselt, et see vastaks planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punktides 28 ja 31 sätestatud üldplaneeringu ülesandele. Tulenevalt eeltoodust palume Rõuge valla üldplaneeringut täiendada vastavalt PTA 26.01.2024 vastuskirjas nr 6.2-6/11224-2 esitatuga. Täiendatud üldplaneering edastada kooskõlastamiseks MaRu maaparanduse osakonnale. PTA on läbi vaadanud Teie poolt esitatud dokumendid „Rõuge valla üldplaneering“ (Kobras OÜ töö nr 2020-167) ja „Võru maakonna Rõuge valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne“ (Kobras OÜ töö nr 2020–182) ning tutvunud üldplaneeringu jooniste ja lisadega. Maaparandusseadusest (edaspidi ka MaaParS) tulenevalt kehtib maaparandussüsteemide reguleeriva võrgu maa-alal ja maaparandussüsteemide eesvoolude kaitsevööndis mitmeid piiranguid, millega tuleb maakasutajal oma tegevuste kavandamise varajases staadiumis arvestada. PTA hinnangul pole maaparanduse osa üldplaneeringu seletuskirjas vajalikul määral kajastatud. PTA kiri 26.01.2024 nr 6.2-6/11224-2 Tuginedes eeltoodule ja planeerimisseaduse § 85 lõikele 2 jätab PTA Rõuge valla üldplaneeringu põhilahenduse ja KSH aruande eelnõu kooskõlastamata ning esitab alljärgnevad ettepanekud üldplaneeringu põhilahenduse täiendamiseks selliselt, et see vastaks planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punktides 28 ja 31 sätestatud üldplaneeringu ülesandele. Kalda piirangu- ning ehituskeeluvööndis ei kehti ainult looduskaitseadusest ja veeseadusest tulenevad piirangud. Peatükis tuleb viidata ka maaparandusseadusest tulenevatele piirangutele.	7-1/10-309 Ettepanekuga arvestatakse. Võtame Teie ettepanekuid arvesse ja sõnastame seletuskirja ptk 5.4 ümber. Saadame üldplaneeringu materjalid Teile ülevaatamiseks ja kooskõlastamiseks pärast üldplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalikku arutelu.

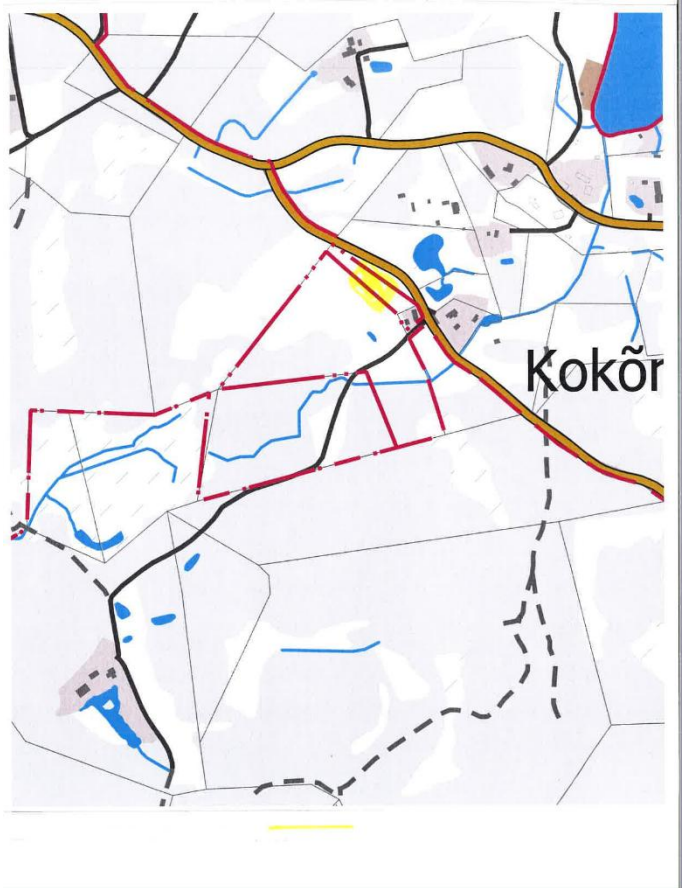
	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Kui veekogu on ühtlasi maaparandussüsteemi eesvool või riigi poolt korras hoitav ühiseesvool, siis rakenduvad veekogule ka maaparandusseadusest ning selle rakendusaktidest tulenevad kitsendused (MaaParS § 48 - § 50, § 53). Jõgedes ja kallastel süvendus- ning kuivendustööde läbiviimisel ja uute veekogude rajamisel tuleb lähtuda kehtivatest õigusaktidest ja tegevus tuleb kooskõlastada Keskkonnaametiga. Kui tegevus toimub maaparandussüsteemi maa-alal, maaparandussüsteemi eesvoolul või selle kaitsevööndis (ulatub mõlemal kaldal 12 m kaugusele) ning riigi poolt korras hoitaval ühiseesvoolul või selle kaitsevööndis (ulatub mõlemal kaldal 15 m kaugusele), tuleb see kooskõlastada PTA-ga. Sademevee ärajuhtimise tingimustes tuleb ära märkida, et maaparandussüsteemi maa-alale hoonestuse planeerimisel tuleb leida sademevee ära juhtimiseks muu lahendus, kui immutamine. Seda seetõttu, et maaparandussüsteemid on rajatud endistele looduslikult liigniisketele aladele, kust vesi ära ei imbunud ega valgunud ja maaviljeluseks sobiva niiskusrežiimi saavutamiseks tuli liigvesi maaparandussüsteemi rajatistega eemale juhtida. Samuti tuleb arvestada, et väljaspool maaparandussüsteemi kogutud sademevee maaparandussüsteemi juhtimisel tuleb taotleda MaaParS § 53 lg 1 kohane luba ja arvestada MaaParS § 53 lg 8 kohase võimaliku eelneva maaparandussüsteemi rekonstrueerimise vajadusega. Maaparandust käsitlevas alapeatükis (või mõistete all) kirjutada lahti mõisted maaparandussüsteem, maaparandussüsteemi eesvool ja riigi poolt korras hoitav ühiseesvool ning tuua välja eesvoolude kaitsevööndi ulatused. Maaparandussüsteemi maa-alade arendamise põhimõtete all tuleb üles loetleda tegevused, mille kavandamiseks on vaja maaparandusseadusest tulenevat luba või kooskõlastust. Osad neist on punktides 2 ja 4 juba nimetatud. Need tegevused on maaparandussüsteemi reguleeriva võrgu maa-alal või maaparandussüsteemi eesvoolu kaitsevööndis ehitamine, kaeve-, lõhkamis- ja puurimistöö tegemine, maaparandussüsteemi või selle eesvoolu kaitseõigu veetaseme reguleerimine, istanduse rajamine, maaparandussüsteemi maa-alale heitvee immutamine ja maaparandussüsteemi eesvoolu, kuivenduskraavi või kuivendusvõrgu maa-alusesse torustikku lisavee juhtimine. Lisavesi on väljastpoolt maaparandussüsteemi koondatud vesi, mis juhitakse maaparandussüsteemi eesvoolu või kuivenduskraavi või kuivendusvõrgu maa-alusesse torustikku. Kui ehitustegevuse käigus või ehitamise tulemusena juhitakse sademevett maaparandussüsteemi, tuleb arvestada lisavee juhtimisega kaasnevate maaparandushoiu kuludega. Alapeatüki punktid 6 ja 7 ei anna üldplaneeringule lisaväärtust, kuna maaparandusehoiukavasid koostab PTA.	

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
49		17.03.2025 7-1/10-221	Rõuge valla üldplaneeringu avalik väljapanek 4.2 Väärtuslikud maastikud Rõuge valla üldplaneeringu seletuskirjas lk. 42 asuval skeemil 4 on näha Rõuge valla territooriumil asuvad väärtuslikud maastikud, sh mingi Misso-Tsiistre ala. Antud skeem on äärmiselt raskesti aru saadav. Joonist avades avastasin enda suureks üllatuseks, et Preeksa küla ning selles asuvad minule kuuluvad Preeksa ja Kingu kinnistud on kantud minu teadmata MissoTsiistre väärtuslike maastike kaardile. Küsimused: - Kes kandis? - Miks kandis? - Millal kandis? - Miks on tehtud seda ilma minuga kokku leppimata? Palun Preeksa küla kinnistute eemaldamist Misso-Tsiistre väärtuslike maastikute kaardilt ja - hulgast. Põhjendan: - Piirkondlikult puudub Preeksa külal seos Misso-Tsiistre piirkonnaga, sest Preeksa küla on asunud varasemalt Haanja vallas ning enne seda Ruusmäe vallas, mitte Misso vallas. Preeksa ja Tsiistre küla vahele jääb lai metsa vöönd. - Minule kuuluvad kinnistud ja Preeksa küla on kantud Misso-Tsiistre väärtuslike maastike hulka ilma minuga kokku leppimata ehk minu teadmata - Preeksa küla on tavaline küla ja ei erine kuidagi sellelt alalt väljajäävate külade ja aladega - Üldplaneeringust ei selgu, millisel juhul nõuab Rõuge vald maastiku analüüsi ja millal maastikuhoolduskava ning milliseid probleeme võib see minule tuua Kogu väärtuslike alade teema ülesehituses pole kordagi toodud välja maaomaniku vaadet ega arvestatud maaomaniku huvidega: Keegi kuskil teab oluliselt suuremal määral, kuidas ma pean elama ja mida võin teha. Alles viimases lõigus tuleb üldplaneeringu koostajal meelde maaomanik: maastikuhoolduskava koostamisel arvestada lisaks kultuurilistele ja looduskaitsele aspektidele ka maastiku kui kohalike elanike elu- ja töökeskkonna ehk sotsiaalse ja majandusliku keskkonnaga (kavade koostamisse on soovitatav kaasata kohalikud elanikud). Ah et siis ainult soovitatav!!! 4.7 Rohevõrgustik 1. Palun Preeksa ja Kingu kinnistute eemaldamist rohevõrgustikust. Põhjendused: - seatavad tingimused on äärmiselt ebaselged sisu ja vajaduse poolest - rohevõrgustiku ala määramisel ei ole mind kaasatud - rohevõrgustiku loomiseks puuduvad minuga kokkulepped - puuduvad kompensatsioonid maaomanikele 2. palun punkti 4.7 Rohevõrgustik väljavõtmist Rõuge valla üldplaneeringust. Põhjendused kokkuvõtvalt: - rohevõrgustiku ala hõlmab ebarealistlikult suurt ala Rõuge valla territooriumist - kaitstavate alade suurused, nende pidev suurenemine, erinevate kitsenduste talumine ning teadmatuse on ületanud maaomanike taluvuse piiri - keskkonnaameti pidev põhjendamatu surve raiete piiramise ja keelamise laiendamise osas, mis takistab maaomandi kasutamist ja enamjaolt ei aita kaasa mingi loodusväärtuse kaitsmisel	7-1/10-319 Ettepanekuga ei arvestata. Misso–Tsiistre maakondliku tähtsusega väärtuslik maastik on kehtestatud Võru maakonnaplaneeringuga 2030+ (Riigihalduse ministri 13.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/81). Uuri katastriüksuste ala osas ei ole üldplaneeringus teinud ettepanekut väärtusliku maastiku vähendamiseks ega suurendamiseks. Väärtusliku maastiku loomise põhjendused, põhimõtted ja tingimused säilimise tagamiseks on kirjeldatud maakonnaplaneeringu seletuskirja punktis 3.1.1. Rohevõrgustiku kavandamine on kohustuslik osa igas üldplaneeringus (Planeerimisseadus § 9 lg 2 p 5), mis aitab tagada looduskaitse ja elurikkuse sidususe ning maakasutuse planeerimise koostöös. Rohevõrgustiku elementide määramisel on aluseks võetud nii kehtivad loodusandmestikud, maakonnaplaneeringud, kui ka Keskkonnaameti ja teiste ekspertide hinnangud. Oluline on rõhutada, et üldplaneeringuga kehtestatud rohevõrgustik ei keela kinnistute kasutamist ega rakenda automaatselt kitsendusi. Konkreetsete piirangute rakendamine saab toimuda vaid eraldi haldusmenetluses (nt loodusväärtuse kaitse alla võtmise kaudu), kus maaomanikul on seadusjärgne õigus olla kaasatud ja esitada seisukohti. Kompensatsioonide küsimus muutub päevakorda üksnes juhul, kui piirangud omandit tegelikult piiravad – st tulenevad seadusest või kehtestatakse haldusmenetluse käigus.
50		17.03.2025 7-1/10-222	Rõuge valla üldplaneeringu eesmärk on kohandada Rõuge vald ruumiliselt kompaktsaks, sidusaks, terviklikuks, kvaliteetseks, hästi funktsioneerivaks, põliseid piirkondlikke kogukondi toetavaks, keskkonnasõbralikuks ning ökonoomseks elukeskkonnaks, rõhuasetusega teenuste kättesaadavusele, maamajandus- ja ettevõtlusalade (taas)elustamisele ning puhkealade arendamisele. 2.1.2 EHITISED Võimaluse korral tuleb eelistada olemasolevate hoonete ja rajatiste rekonstrueerimist uute objektide kavandamisele. Uute majapidamiste ehitamisel tuleb eelistada endisi talukohti ning järgida sealset taluõue planeeringut. See tähendab, et kui soovitakse hoonestada maaüksust, mis varasemalt on olnud hoonestatud, tuleb esmajärjekorras rajada hoonestus ajaloolisele õuealale. Kui ajalooline talukoht on hoonestatud või ehitusõigust taotletakse maaüksusele, kus varasemalt ei ole hoonestust olnud, tuleb ehitusala valikul lähtuda üldplaneeringus toodud tingimustest.	7-1/10-319 Uushoonestuseks vana talukoha eelistamist ei saa ja ei tohi tõlgendada mujale ehitamise välistusena. Sõnastame punkti ümber. Oleme nõus, et sageli ei ole ratsionaalne nõuda vana taluõue planeeringu järgimist, sest kaasaegsed vajadused on teistsugused. Kas teistel üldplaneeringule ettepaneku tegijatel on palkmajade ehitamise keelamine jäänud arusaamatuks. Vaatame laekunud ettepanekud üle ja sõnastame punkti ümber. Vaatame üle ka punktid hoonete arv katastriüksusel ja põllumajanduslikus tootmiseks vajalike hoonete lubamine kaalutusotsuse alusel. Üldplaneeringu eesmärk ei ole kehtestada ülemääraseid ja ühtemoodi rakendatavaid nõudeid kõikidele objektidele, vaid tagada väärtuslike maastike kaitse proportsionaalselt kavandatava tegevuse mõjuga. Leiame, et on asjakohane on jätta kohalikule omavalitsusele otsustusõigus,

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Eelnõu sõnastus: 2.7 Maakasutuse juhtotstarbed 2.7.1 ELAMU MAA-ALA (E) 11) välisvoodrita palkmaju ei ole lubatud ehitada, v.a erandina asukohas, kus see on ümbritsevasse keskkonda sobiv; Küsimus: miks ei lubata ehitada välisvoodrita palkmaju? Arvamus: leian, et antud keeld on vastuolus üldplaneeringu eesmärgiga ja ka üldplaneeringus sõnastatud ehitistele seatud üldiste nõuetega. Samuti on vastuolu lk 21 sõnastatud soovitusel – hoone projekteerimisel ja ehitamisel on soovielistada naturaalseid materjale (puit, kivi, betoon, katusekivi, plekk-katus jmt) ja ka miljööväärtulike aladel olevatele ehitistele seatud nõuetega. Ajaloolised talukohad olid valdavalt hoonestatud palkehitistega. Kui tiheasustusel on see nõue mingis osas mõistetav, siis kompaktse asustusega aladel tekitab see nõue kindlasti probleeme. Võimalik kompromiss lubavas, mitte keelavas vormis: Tiheasustusel on lubatud välisvoodrita palkmaju ehitada asukohas, kus see on ümbritsevasse keskkonda sobiv. Sarnane probleem jätkub: 2.7.9 KOMPAKTSE ASUSTUSE MAATULUNDUSE MAA-ALA (MP) Maatulunduse maa-ala on valdavalt põllu- ja metsamajanduslikus kasutuses olev ning põllu- ja metsamajandusliku potentsiaaliga maa-ala. Lubatud kõrvalotstarbed: elamu maa-ala, tehnoehitise maa-ala, puhke- ja virgestustegevuse maaala, haljasala ja parkmetsa maa-ala, transpordi maa-ala. Raske on aru saada, millisest maast käib jutt. Lk 20 on nimetatud, et kompaktse asustusega aladeks on Varstu alevik, Misso alevik, Mõniste küla Viitina küla Haanja küla Ruusmäe küla. Punktis 2.7.9 on nimetatud, et tegu on hoopis valdavalt põllu ja metsa maaga. Mõlemal juhul on keelatud voodrita palkmajade ehitamine. 2.7.9 on lisandunud kitsendusi, mis ei ole kuidagi mõistetavad: • katastriüksusele on lubatud rajada üks ühepereelamu ja kuni kaks üle 20 m2 abihoonet. Kuni 20 m2 abihooneid võib teha ühele katastriüksusele kuni kolm. Kokku võib katastriüksusel olla kuni 4 abihoonet; Küsimus: mis alusel või tarkusel on määratletud abihoonete arv ja suurus? Vastuolu arvudes: Kui üle 20 m2 on lubatud ehitada 2 ja alla 20m2 on lubatud 3 abihoonet – siis kokku on ju 5, mitte 4 abihoonet. Iga maaelamise juurde kuulub tavapäraselt kindlasti puukuur, garaaž ja saun. Kõik nimetatud hooned on enamuses suuremad, kui 20 m2 . Seega seavad sellised kitsendused küsimärgi alla uute komplekside rajamise ja maale elama asumise. 4. tingimus: Põllumajanduslikuks tootmiseks vajalike hoonete (viljakuivati, küün, loomapidamishooned jne) püstitamine on lubatud ainult kohaliku omavalitsuse kaalutlusotsusega. Küsimus: kuidas on see kooskõlas ÜP eesmärgiga maamajandus- ja ettevõtlusalade (taas)elustamine? 4.2 Väärtuslikud maastikud Väärtuslike maastike kaitsmise eesmärgil on kohalikul omavalitsusel õigus nõuda maastikuanalüüsi läbiviimist (näiteks maastikuarhitekti või muu pädeva eksperdi poolt). Enne maastikuanalüüsi koostamist tuleb taotleda kohalikul omavalitsuselt kohapõhine lähteülesanne. Analüüs tuleb koostada enne projekteerimistingimuste taotluse esitamist. Detailplaneeringu koostamise kohustuse korral koostatakse maastikuanalüüs selle raames. Maastikuanalüüs tuleb esitada kohalikule omavalitsusele ülevaatamiseks ning vajadusel tuleb sisse viia korrektuurid. Analüüsi koostamise finantseerib maatüksuse arendaja/omanik. Probleemid: • Ei ole kirjeldatud, millistel juhtudel on KOV-l õigus nõuda maastikuanalüüsi. • KOV soovib maastiku kaitsta ja seab ühepoolset selleks tingimused, aga analüüsi peab kinni maksma maaomanik • Väärtuslike maastikute alade väljavalimine ei ole kooskõlastatud maaomanikega	millal maastikuanalüüs on vajalik, arvestades konkreetse kavandatava rajatise iseloomu, mahtu ja mõju maastikule. Sõnastame punkti ümber.
51		17.03.2025 7-1/10-223	Seletuskirjas Lk 33 on kirjas: 4) uue või laiendatava karjääri vahemaa elamutega on soovitatavalt vähemalt 200 m. Kui elamu asub karjäärile lähemal kui 200 m, on üldjuhul kohustuslik rajada müratõkkevallid. Kui elamu asub kaugemal kui 200 m, tuleb kaevandamisloa taotluse menetluse raames hinnata vajadust müratõkkevallide või muu müratõkkevahendi rajamiseks; Palun muuta sõnastust: uue või laiendatava karjääri vahemaa	7-1/10-324

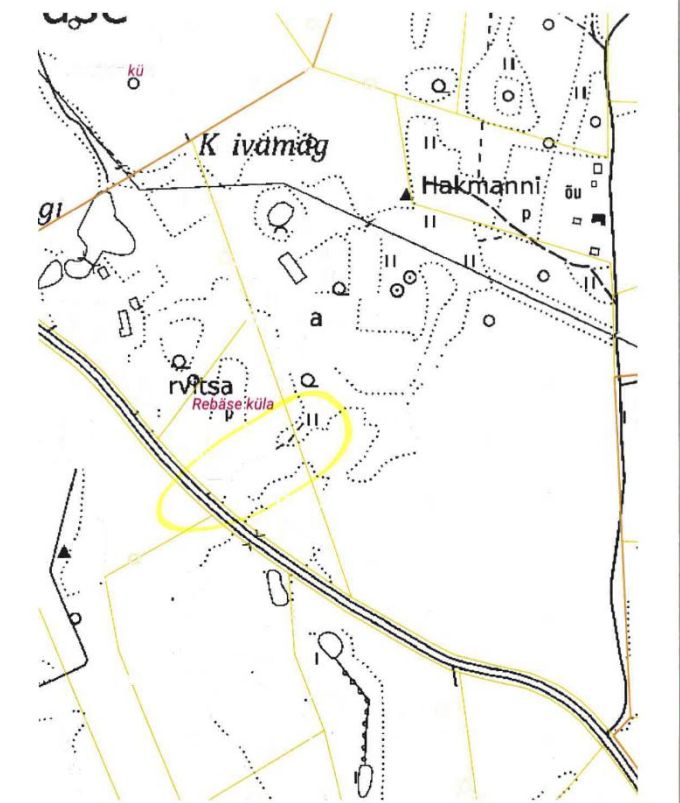
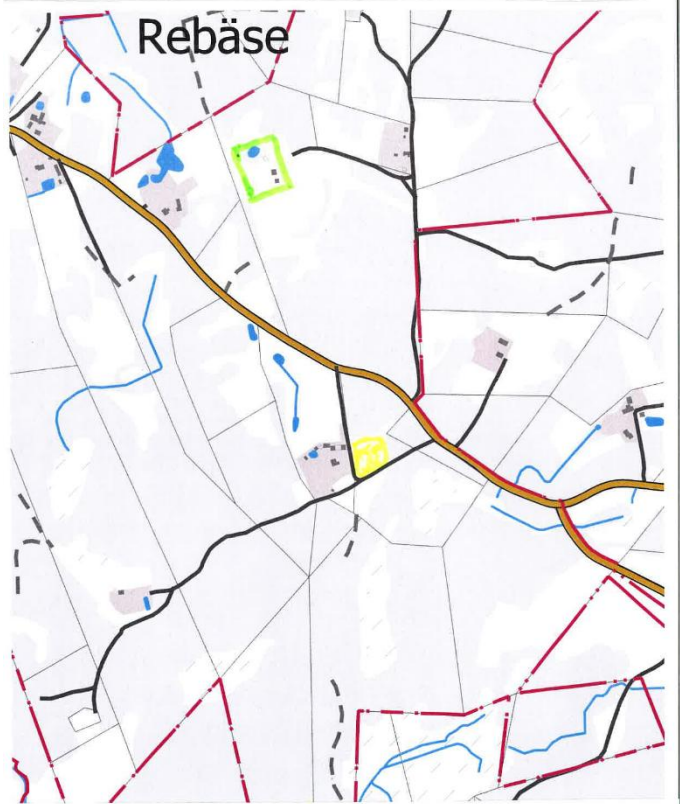
	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			elamutega on soovitatavalt vähemalt 500 m. Kui elamu asub karjäärile lähemal kui 500, on kohustuslik rajada müratõkkevallid. Kui elamu asub kaugemal kui 500 m, tuleb kaevandamisloa taotluse menetluse raames hinnata vajadust müratõkkevallide või muu müratõkkevahendi rajamiseks;	Üldplaneeringu avaliku väljapaneku ajal laekus mäetööstusala kaevandamistegevuse põhimõtete kohta mitmeid ettepanekuid. Vaatame üle laekunud ettepanekud ja seletuskirja punktid ning arutame võimalike lahendusi lähtudes riiklikest suunistest ka Keskkonnaameti maapõuebürooga.
52		17.03.2025 7-1/10-224	Arvamus Rõuge valla üldplaneeringu kohta Esitan oma märkused ja ettepanekud avalikule väljapanekule esitatud Rõuge valla üldplaneeringu (edaspidi ÜP) kohta. Olen Kokõmäe kinnistu, katastriüksus 69701:005:0105, omanik ning soovin sellel, oma isa endisel talu maadel, ajaloolise järjepidevuse huvides taastada elutegevuse ning püstitada selleks sobiv hoonestus. Kahjuks ei ole see võimalus üldplaneeringus üheselt ja arusaadavalt kajastatud. Palun määrata üldplaneeringus tingimused tagamaks, et hoonestamine Kokõmäe kinnistule on võimalik. ÜP seletuskirjas on selgitatud järgmist: „Rõuge valla üldplaneeringu eesmärk on kohandada Rõuge vald ruumiliselt kompaktsaks, sidusaks, terviklikuks, kvaliteetseks, hästi funktsioneerivaks, põliseid piirkondlikke kogukondi toetavaks, keskkonnasõbralikuks ning ökonoomseks elukeskkonnaks, rõhuasetusega teenuste kättesaadavusele, maamajandus- ja ettevõtlusalade (taas)elustamisele ning puhkealade arendamisele.“ (lk 10) Kuna soovin taastada ajaloolise järjepidevuse alusel oma Kokõmäe kinnistul elutegevuse ning püstitada kinnistule sobiva hoonestuse, siis soovin, et ÜP annaks mulle kindlustunde ja selguse, et see ÜP kohaselt onvõimalik. Taotlus vastab ÜP eesmärgile, taotlusega ei kaasne ka negatiivset keskkonnamõju naaberaladele ega ümbritsevale looduskeskkonnale. Lisaks sätestab ÜP järgmist: „Hajaasustuses tuleb hoonestuse kavandamisel järgida lähiümbruses välja kujunenud asustus- ja hoonestusstruktuuri ning külatüüpi, kuid ei seata täpseid maakasutus- ja ehitustingimusi. Külatüübi määrab eelkõige õuealade paigutus maastikul, õueala kaugus teedest ja teineteisest ning erinevate kõlvikute paiknemine. Küladel võivad olla mitme tüübi tunnused, selge tüüp ei pruugi eristuda. Sellisel juhul tuleb lähtuda konkreetsest lähipiirkonnas väljakujunenud õuealade ja/või hoonete paigutusest. /.../ Elanikkonna suurendamiseks on oluline uute elamu maa-alade planeerimine ja hajaasustuses elamute rajamise piisavalt paindlik reguleerimine, et võimaldada inimestel leida sobiv elukoht Rõuge vallas.“ (seletuskiri lk 12) Talukoha taastamine Kokõmäe katastriüksusel sobitub nii funktsionaalselt kui ka ruumiliselt piirkonnas väljakujunenud hoonestusstruktuuri ja arvestab olemasolevat asustusmustrit ega moonuta seda. Seega on täidetud ÜP tingimus, lähtuda lähipiirkonnas ennekõike väljakujunenud olukorrast. Hoonete paigutamiseks Kokõmäe katastriüksuse õuealale on olemas ka kõik vajalikud eeldused – hea juurdepääsetavus olemasoleva teedevõrgu näol, elektri- ja veevarustuse võimalus (on seatud servituut Hobumäe kinnistule Kokõmäe kinnistu kasuks). Taotlus elavdab ka külaelu ja toob piirkonda juurde täiendavaid maksumaksjaid, mis on kooskõlas valla püstitatud eesmärgiga kehtestada elamute rajamiseks paindlik regulatsioon, võimaldamaks inimestel leida sobiv elukoht Rõuge vallas.	7-1/10-320 Üldplaneering on valla territooriumi ruumilise arengu raamistikdokument, mille eesmärk on määratleda maakasutuse üldised suunad ja tingimused. Ehitusõigus ehk konkreetse hoonestusõiguse andmine toimub üldjuhul projekteerimistingimuste või detailplaneeringu menetluse käigus, kus hinnatakse täpsemalt nii looduskaitselisi, kultuuripärandi kui ka tehnilisi asjaolusid.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Ehitusala valikul näidatud asukohas (vt lisa 1) on arvestatud ÜP tingimusi, sh ei muudeta olemasolevaid pinnavorme ega kahjustata maastiku väärtust, seega on eluhoone püstitamise soov kooskõlas ÜP-ga sätestatud ehitamisele kehtestatud üldiste tingimustega (ÜP seletuskiri ptk 2.1.2). Samuti on taotluse asukohas võimalik hõlpsasti tagada jäätmete kogumine ja äraveo organiseerimine ja tagada ka kuritegevust ennetavad meetmed. Lisaks puudub vajadus kõrghaljastuse likvideerimiseks. Taotlus vastab hajaasustusega aladele määratud hoonestamise tingimustele ning arvestab väljakujunenud teedevõrguga. Kuna ÜP kaardist on selle suure mahu tõttu raske saada täielikku ülevaadet, et tuvastada, millised konkreetsed piirangute alad minu kinnistule jäävad, siis palun mulle selgitada, millised kitsendusi põhjustavad alad (nt rohevõrgustiku alad, kaitsealad, miljööväärtuslikud alad jmt) Kokõmäe katastriüksusele jäävad ning millised konkreetsed piirangud ja kitsendused minu kinnistul on. ÜP peaks olema hõlpsasti loetav ning andma isikule täieliku ülevaate ja selguse, mil viisil isik oma kinnistut edaspidi kasutada saab. Lisaks eeltoodule on ÜP kaardilt näha, et minu Kokõmäe kinnistule (mis tervikuna peaks paiknema Kokõmäe küla piirides) ebaloogiliselt kiilub sisse kitsas (ca 20 m) maariba, mis kuulub hoopiski Rebäse küla piiridesse ning samas piirneb selle kiildumisega teine kitsas maakiil (laiusega ca 10 m), vahetult Plaani-Kokõmäe teega, jäädes minu kinnistul omakorda 10 meetri laiuse kiiluna Kokõmäe küla piiridesse (vt lisa 2). Palun näha ÜP-ga ette külapiiri korrigeerimine/muudatus, nii et kõrvaldataks eelpoolmainitud ebaloogiline kiildumine ja järgitaks ajaloolisi piire nii, et Kokõmäe kinnistu tervikuna jääks Kokõmäe külasse. Minu soov taastada Kokõmäe kinnistul elutegevus koos sobiva hoonestuse püstitamisega on jätkusuutlik ja kooskõlas piirkonna traditsioonilise maaelu arenguga. Samuti ei näe ma takistusi, miks minu kinnistu ei võiks olla sobiv elamuehituseks, arvestades olemasolevat juurdepääsu, infrastruktuuri ja keskkonnatingimusi. Palun minu märkuste ja ettepanekutega arvestada. Ootan vastust käesolevale kirjale ning palun mind teavitada avaliku arutelu toimumisest.	

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
				
53		17.03.2025 7-1/10-225	Arvamus Rõuge valla üldplaneeringu kohta Esitan märkused ja ettepanekud avalikule väljapanekule esitatud Rõuge valla üldplaneeringu (edaspidi ÜP) kohta. Olen Kase kinnistu (katastriüksused 69701:005:0134 ja 69701:005:0135) kaasomanik ning avaldan soovi taastada katastriüksusele 69701:005:0134 ajalooline talukoht ja näha ette võimalus rajada täiendav eluhoone katastriüksusele 69701:005:0135. Lisaks palun tähistada üldplaneeringu maakasutuse joonisel katastriüksusel 69701:005:0134 õueala ajaloolise taluhoonete asukohas. ÜP seletuskirjas on selgitatud järgmist: „Rõuge valla üldplaneeringu eesmärk on kohandada Rõuge vald ruumiliselt kompaktsaks, sidusaks, terviklikuks, kvaliteetseks, hästi funktsioneerivaks, põliseid piirkondlikke kogukondi toetavaks, keskkonnasõbralikuks ning ökonoomseks elukeskkonnaks, rõhuasetusega teenuste kättesaadavusele, maamajandus- ja ettevõtlusalade (taas)elustamisele ning puhkealade arendamisele.“ (lk 10) Soovin taastada Kase kinnistul ajaloolise talukoha ning püstitada teisele katastriüksusele (69701:005:0135) elamu, siis soovin, et ÜP annaks mulle kindlustunde ja selguse, et see on ÜP kohaselt võimalik. Taotlus vastab ÜP eesmärgile, taotlusega ei kaasne ka negatiivset keskkonnamõju naaberladele ega ümbritsevale looduskeskonnale. ÜP sätestab järgmist: „Hajaasustuses tuleb hoonestuse kavandamisel järgida lähiümbruses välja kujunenud asustus- ja hoonestusstruktuuri ning külatüüpi, kuid ei seata täpseid maakasutus- ja ehitustingimusi. Külatüübi määrab eelkõige õuealade paigutus maastikul, õueala kaugus teedest	7-1/10-321 Üldplaneering on valla territooriumi ruumilise arengu raamistikdokument, mille eesmärk on määratleda maakasutuse üldised suunad ja tingimused. Ehitusõiguse ehk konkreetse hoonestusõiguse andmine toimub üldjuhul projekteerimistingimuste või detailplaneeringu menetluse käigus, kus hinnatakse täpsemalt nii looduskaitse, kultuuripärandi kui ka tehnilisi asjaolusid.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			ja teineteisest ning erinevate kõlvikute paiknemine. Küladel võivad olla mitme tüübi tunnused, selge tüüp ei pruugi eristuda. Sellisel juhul tuleb lähtuda konkreetsetes lähipiirkonnas väljakujunenud õuealade ja/või hoonete paigutusest. /.../ Elanikkonna suurendamiseks on oluline uute elamu maa-alade planeerimine ja hajaasustuses elamute rajamise piisavalt paindlik reguleerimine, et võimaldada inimestel leida sobiv elukoht Rõuge vallas.” (seletuskiri lk 12) Ajaloolise talukoha taastamine ja uue elamu ehitamine Kase katastriüksustel sobitub nii funktsionaalselt kui ka ruumiliselt piirkonnas väljakujunenud hoonestusstruktuuri ja arvestab olemasolevat asustumustrit ega moonuta seda. Seega on täidetud ÜP tingimus, lähtuda lähipiirkonnas ennekõike väljakujunenud olukorrast. Eluhoone püstitamiseks katastriüksusele 69701:005:0135 on olemas vajalikud eeldused (hea juurdepääsetavus, olemasolevad teed, elekter ja vesi). Elamut soovin püstitada mainitud katastriüksuse lõunapoolsele teedega piirnevale lagendikule (ca 3500 m² suurune ala), sel juhul on tagatud katastriüksusel kasvava kõrghaljastuse säilmine. Taotlus elavdab külaelu ja toob piirkonda juurde täiendavaid maksumaksjaid ja see on kooskõlas valla püstitatud eesmärgiga kehtestada elamute rajamiseks paindlik regulatsioon, võimaldamaks inimestel leida sobiv elukoht Rõuge vallas. Ehitusala valikul näidatud asukohas (vt skeem lisa 1) on arvestatud ÜP tingimusi, sh ei muudeta olemasolevaid pinnavorme ega kahjustata maastiku väärtust, seega on ehitamise soov kooskõlas ÜP-ga sätestatud ehitamisele kehtestatud üldiste tingimustega (ÜP seletuskiri ptk 2.1.2). Samuti on taotluse asukohas võimalik hõlpsasti tagada jäätmete kogumine ja äraveo organiseerimine ja tagada ka kuritegevust ennetavad meetmed. Taotletavas asukohta elamu ehitamisel puudub vajadus kõrghaljastuse likvideerimiseks. Taotlus vastab hajaasustusega aladele määratud hoonestamise tingimustele ja arvestab väljakujunenud teedevõrguga. Kuna ÜP kaartidelt on suure mahu tõttu raske saada täielikku ülevaadet, et tuvastada, millised konkreetsed piirangute alad Kase kinnistule jäävad, siis palun mulle selgitada, millised kitsendusi põhjustavad alad (nt rohevõrgustiku alad, kaitsealad, miljööväärtuslikud alad jmt) Kase kinnistule jäävad ning millised konkreetsed piirangud ja kitsendused sellel kinnistul on. ÜP peaks olema hõlpsasti loetav ning andma isikule täieliku ülevaate ja selguse, mil viisil isik oma kinnistut edaspidi kasutada saab. Minu soov on taastada Kase kinnistul ajalooline talukoht ja püstitada elamu kinnistu lõunapoolsele katastriüksuse lagendikule. Kuna Taotlus on jätkusuutlik ja kooskõlas piirkonna traditsioonilise maaelu arenguga ning ÜP tingimustega, siis ei näe ma takistusi ajaloolise talukoha taastamiseks ja uue elamu püstitamiseks lõunapoolsele katastriüksusele. Lisaks soovin juhtida tähelepanu asjaolule, et ÜP-s tähistatud juurdepääsutee katastriüksusel 69701:005:0134 paiknevale ajaloolisele taluhoonestusele ei võimalda teed kasutada tee ülenormatiivse kaldenurga tõttu. Nimetatud tee kaldenurk Hakmanni poolt alla orgu laskudes on umbes 6.67 kraadi, mis olulisel määral ületab ohtlikuteks tingimusteks peetavat- ning teele lubavat pikikalde normi isegi mägistes piirkondades, kus on nõutav naelrehvide või ratastele paigaldatavate spetsiaalsete libisemisvastaste kettide olemasolu. Näiteks erialakirjanduse järgi on talvistel teedel haarduvus palju kehvem, seega peavad tõusud ja langused olema laugemad, et vältida libisemist ja juhitavuse kaotust.	 Transpordiameti teeregistri andmetel nähtub avalik tee riigiteelt 25186 piki katastriüksuste piiri kuni Hakmanni katastriüksuse nurgani. Sealt edasi Kase kü hoonestus suunas on olemas ETAK muu tee nähtusklass. Kuna taotletav juurdepääs üle Nabavarrõ kü ei ole kohalik tee EhS § 92 lg 7 tähenduses, siis tuleb juurdepääsu küsimus seda kaudu lahendada servituudi seadmise teel.

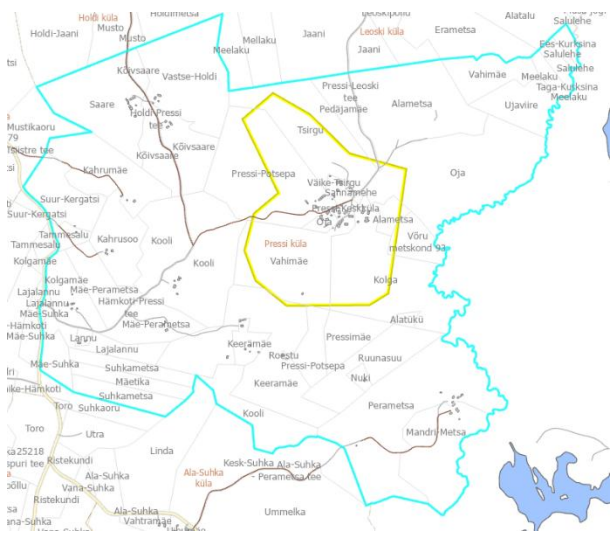
	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Üldiselt järgitakse järgmisi piire: • Ohutu kaldenurk talvel: 5% (umbes 2.86 kraadi) – see on tavapärane piir, mida soovitatakse lume ja jääga kaetud teedele. • Maksimaalne kaldenurk hästi hooldatud teedel: 8% (umbes 4.57 kraadi) – võimalik naastrehvide ja liivatamise korral, kuid siiski riskantne. • Ohtlikud tingimused üle 10% (umbes 5.7 kraadi) – isegi naastrehvidega võib auto hakata libisema ja teel püsimine muutub keeruliseks. Mägistes piirkondades, kus on vältimatud järsemad tõusud, kasutatakse sageli: • Keti- või naastrehvide kohustust • Kurvilisi tõuse ja langusi järskude kallakute vältimiseks • Liiva ja soola kasutamist libisemise vähendamiseks Seega on talvise tee soovitatav maksimaalne kaldenurk umbes 5% (2.86 kraadi), kuid hädavajadusel kuni 8% (4.57 kraadi). Nagu eelnevast nähtub, ületab ÜP-s tähistatud juurdepääsutee kaldenurk (mis on ca 6.67 kraadi) kõik eelpool viidatud normid (kaasa arvatud mägistes piirkondades). Sellest jäeldub, et selline juurdepääsutee ei saa olla kasutatav, kuna see on ohtlik inimestele, transpordivahenditele, liikurmasinadele ja sellel liikumine võib lõppeda masinate überpaiskumise ning inimeste vigastuste või surmaga. Nagu nähtub Maa-ameti geoportaalil Eesti mustvalge Põhikaardil olevast infost, puudus ÜP-s markeeritud kõnealune tee juba ka nõukogude ajal! Seetõttu palun ÜP-ga ette näha juurdepääsutee 25186 Rõuge-Rebäse-Haanja teelt läbi Nabavarrõ katastriüksuse, mis ajalooliselt ongi olnud juurdepääsutee Kase katastriüksuse taluõuele autotranspordi ja põlluharimise tehnikaga, mida sarnaselt kinnitab ka Maa-ameti geoportaalil Eesti mustvalgel põhikaardil (vt Lisa 2) tähistatud juurdepääs. Palun arvestada minu märkuste ja ettepanekutega. Ootan vastust käesolevale kirjale ning palun mind teavitada avaliku arutelu toimumisest.	

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
54		17.03.2025 7-1/10-226	Soovin esitada oma seisukoha üldplaneeringu punktis 2.7.15 MÄE- JA TURBATÖÖSTUSE MAA-ALA (MR) käsitletud kaevandamistegevuse kohta (lõige 4). Meie kinnistu ning mitmed naabruskonna kinnistud soovivad, et müratõkkevallid rajataks kaugemale, kui dokument praegu ette näeb. Palun täiendage üldplaneeringu nõuet, et müratõkkevallid rajataks ka suundadesse, kus elamud asuvad kuni 400 meetri kaugusel, et tagada parem kaitse müra eest.	7-1/10-323 Üldplaneeringu avaliku väljapaneku ajal laekus mäetööstusala kaevandamistegevuse põhimõtete kohta mitmeid ettepanekuid. Vaatame üle laekunud ettepanekud ja seletuskirja punktid ning arutame võimalike lahendusi lähtudes riiklikest suunistest ka Keskkonnaameti maapõuebürooga.
55.		17.03.2025 7-1/10-227	Ei ole teiepoolsest pakkumisest huvitatud ja ei nõustu sellega	7-1/10-269 Võtame teadmiseks, et Te ei nõustu üldplaneeringus pakutud lahendustega Haanimaa piirkonnas ega soovi neid toetada. Mõistame, et muutused või ettepanekud, mis puudutavad oma kodukohta, võivad tekitada küsimusi ja kõhklusid. Üldplaneering on valla tuleviku ruumilise arengu suunamise tööriist, mille abil püüame leida tasakaalu kohalike vajaduste, looduskeskkonna hoidmise ja arenguvõimaluste vahel. See ei sea eraomandile uusi kohustusi ilma seadusest tuleneva aluseta, vaid aitab suunata suuremat pilti – näiteks kuhu võiks tulevikus kujuneda tihedam elutegevus või millised alad võiks jääda roheliseks ja looduslikuks. Teie seisukoht saab protokollitud ja seda arvestatakse planeeringu edasisel menetlemisel.
56.		17.03.2025 7-1/10-228	Rõuge valla üldplaneeringu avalik väljapanek 4.2 Väärtuslikud maastikud Rõuge valla üldplaneeringu seletuskirjas lk. 42 asuval skeemil 4 on näha Rõuge valla territooriumil asuvad väärtuslikud maastikud, sh mingi Misso-Tsiistre ala. Antud skeem on äärmiselt raskesti aru saadav. Joonist avades avastasin enda suureks üllatuseks, et Preeksa küla ning selles asuv minule kuuluv Uuri kinnistu on kantud minu teadmata Misso-Tsiistre väärtuslike maastike kaardile. Küsimused: - Kes kandis? - Miks kandis? - Millal kandis? - Miks on tehtud seda ilma minuga kokku leppimata? Palun Preeksa küla kinnistute eemaldamist Misso-Tsiistre väärtuslike maastikute kaardilt ja -hulgast. Põhjendan: - Piirkondlikult puudub Preeksa külal seos Misso-Tsiistre piirkonnaga, sest Preeksa küla on asunud varasemalt Haanja vallas ning enne seda Ruusmäe vallas, mitte Misso vallas. Preeksa ja Tsiistre küla vahele jääb lai metsa vöönd. - Minule kuuluv kinnistu ja Preeksa küla on kantud Misso-Tsiistre väärtuslike maastike hulka ilma minuga kokku leppimata ehk minu teadmata	7-1/10-291 Ettepanekuga ei arvestata. Misso–Tsiistre maakondliku tähtsusega väärtuslik maastik on kehtestatud Võru maakonnaplaneeringuga 2030+ (Riigihalduse ministri 13.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/81). Uuri katastriüksuste ala osas ei ole üldplaneeringus teinud ettepanekut väärtusliku maastiku vähendamiseks ega suurendamiseks. Väärtusliku maastiku loomise põhjendused, põhimõtted ja tingimused säilimise tagamiseks on kirjeldatud maakonnaplaneeringu seletuskirja punktis 3.1.1. Rohevõrgustiku kavandamine on kohustuslik osa igas üldplaneeringus (Planeerimisseadus § 9 lg 2 p 5), mis aitab tagada looduskaitse ja elurikkuse sidususe ning maakasutuse planeerimise koostöös. Rohevõrgustiku elementide määramisel on aluseks võetud nii kehtivad loodusandmestikud, maakonnaplaneeringud, kui ka Keskkonnaameti ja teiste ekspertide hinnangud. Oluline on rõhutada, et üldplaneeringuga kehtestatud rohevõrgustik ei keela kinnistute kasutamist ega rakenda automaatselt kitsendusi. Konkreetsete piirangute rakendamine saab toimuda vaid eraldi haldusmenetluses (nt loodusväärtuse kaitse alla võtmise kaudu), kus maaomanikul on seadusjärgne õigus olla kaasatud ja esitada seisukohti. Kompensatsioonide küsimus muutub päevakorda üksnes juhul, kui piirangud omandit tegelikult piiravad – st tulenevad seadusest või kehtestatakse haldusmenetluse käigus.

45 / 72

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			„põlispõld“ võsastunud (et mitte öelda metsistunud). Kahjuks pole aastatel 2012-2014 maaameti ortofotot antud kinnistust, aga lisan dokumendi lõppu vastavad väljavõtted aastatest 2002, 2006 ja 2011. Nende järgi on võimalik aru saada, et antud kinnistul ei ole toimunud ca 30 aasta jooksul mitte mingit põlluharimist, vaid pigem on tegu õuealaga, mida on niidetud. (vt Lisa 1). 2. Pean vajalikuks ka ära märkida, et kuna ma rentisin antud hoonet ja kinnistut aastast 2008, siis võin öelda, et ka tänast seisu poleks seal „põlispõllul“ olemas (sest see oleks lihtsalt võsastunud). 3. Aastal 2008-2015 oli antud põlispõllu peal väga selgelt eristuv tee, mis on ka maaameti ajaloolisel kaardil olemas, samuti on tee näha Maaameti fotol aastast 2011. (vt Lisa 1). 4. Eelmine kevad (2024) sai „põlispõllule“ rajatud 10 puuga viljapuuad, mida on ka plaan suurendada (tänane seis on lisatud piltidena dokumendi lõppu – vt Lisa 2). 5. Minu kinnistu sihtotstarve on elamumaa, mis vastavalt Eesti Vabariigi „Maakatastriseadusele“ ning määrusele „Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise kord“ §6, lõige 1 järgi tähendab: „Alaliseks või perioodiliseks elamiseks ettenähtud ehitiste maa ja garaažide maa. Elamu, sh korterelamu, suvila, aiamaja alune ja selle juurde kuuluva majapidamis- ja abiehitise alune ja neid ehitisi teenindav maa“. Võrdluseks võib tuua maatulundusmaa, mis sama määruke ja paragrahvi lõige 9 järgi, on „põllumajandussaaduste tootmiseks või metsakasvatuseks kasutatav maa või maa, millel on metsa- või põllumajanduslik potentsiaal“. Ehk lühidalt – minu kinnistu ei ole ei põlis-, ega ka muidu põllumaa. 6. Viimase punktina tahan öelda, et ma arvan, et mulle tehakse liiga, kui üldplaneeringusse jääb sisse antud põlispõllu kitsendus (vaata esimene lõik vallaga suhtlusest). Vana vundamendi eelistamine on samuti küsitav. Kõigepealt minu enda kogemus. Täna sel päeval on minu kinnistul hoone, mida hävitab vamm. Põhjuseid on sellel mitu, aga kindlasti üks neist on liigniiskus. Ehk lühidalt - samale kohale ei soovi ma kindlasti ehitada. Kui minult aga võetakse uue hoone mujale antud kinnistul ehitamise võimalus ära, siis vana taastamine koos vammitõrjega on kindlasti tunduvalt kulukam. Ja lõpptulemuses ei saa ka kunagi kindel olla, sest vamm ei eosed on väga resistentsed. Ma ei hakka siinkohal küsimagi, et kas vald või need huvigrupid, kes antud tingimuse on üldplaneeringusse kavandanud, oleks valmis ka toetama kulusid, mis tekivad seoses ehituse suurema kuluga (vammitõrje jne). Sama probleem tekib mul ka põlise õueala puhul – ma ei saa ehitada sinna kuhu ma sooviks, sest „põline õueala“ jääb sellest välja. Eraldi sooviks välja tuua lõigud „Rõuge valla arengukavast“: • Jaotis 5.5 – Ruumiline areng lk 28 – „Samas peab üldplaneering arvestama Rõuge valla arengukava eluasemenõudluse piirkondlike erinevustega ja pakkuma vallas võimalikult laia spektrit eluasemete ehitamiseks ja soetamiseks ning ettevõtluse arendamiseks.“ • Jaotis 5.5.2 – Valdkonna arendusvajadused lk 30 – “Heade elamistingimustega elamispindade (korterid, elamud, krundid) puudus, soovijatel on valda keeruline kolida, peab suuremahulisi töid tegema ja oluliselt investeerima.” Need ülaltoodud punktid lähevad tänase üldplaneeringuga kardinaalselt vastuollu. Ühelt poolt soovime, et meie valda tuleks inimesi, kes sooviksid omale siia eluasemeid ehitada/soetada ja teiselt poolt (üldplaneeringus) seame sellele ületamatud tõkked. Samuti tahaks eraldi välja tuua, et Rõuge valla üldplaneeringu kaardikihtidena saab valida „põline õueala“, aga Üldplaneeringu dokumendis selline termin puudub. Võib vaid eeldada, et antud dokumendis kasutatakse terminit „ajalooline õueala“, mis tähendab sama, mis kaardikihil „põline“. Ja viimaseks - seoses sellega, et pidin läbi vaatama nii lähi- kui ka kaugemaid ajaloolisi kaarte, siis tuvastasin vastuolu ka enda naaberkinnistul (18101:001:1861, Jahimetsa). Nimelt, mitte ühelgi kaardil ei leidnud ma, et sellel kinnistul oleks iial olnud mõni hoone või ajalooliselt õueala (ilma hoone(te)ta). Paraku, aga uues üldplaneeringus on antud kinnistule just põline õueala märgitud. Kokkuvõtteks: 1. Palun eemaldada minu kinnistult põlispõllu piirang (põhjendused koos lisadega on eelnevalt välja toodud). 2. Palun eemaldada minu kinnistult „põline õueala“ piirang. Teise variandina on aktsepteeritav ka terve minu kinnistu määramine „põliseks õuealaks“. Kolmanda variandina	

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			on aktsepteeritav ka see, kui „põlise õueala“ piirang ei kehti kinnistul, mille sihtotstarve on elamumaa. Kui eelnevaid mitte teha, siis palun andke mulle kirjalik vastus, millele tuginevalt antud piirang mu kinnistule seati ning milliste eelmiste omanikega suheldes või rahvapärimusele toetudes leiti, et just see ala on õueala (ning mitte väiksem või suurem täna olemasolevast). 3. Palun muuta üldplaneeringu lõiku „Rõuge-Haanja-Kütioru väärtusliku maastiku Haanimaa piirkond” punkti 2 (hoonete paigutamisel katastriüksusel eelistada vana hoone asukohta) selliselt, et kinnistul, mille sihtotstarve on elamumaa, antud piirang ei kehti. 4. Palun muuta Üldplaneeringu peatükki 2.1.2 (EHITISED), lõiku “Uute majapidamiste ehitamisel tuleb eelistada endisi talukohti ning järgida sealset taluõue planeeringut” selliselt, et antud kitsendus ei kehtiks kinnistule, mille sihtotstarve on elamumaa. 5. Palun eemaldada kinnistult, mille katastri number on 18101:001:1861, põline õueala. Või palun mulle kirjalikku vastust, kus on näidatud kaart, mille järgi antud kinnistul hoone asus.	
58.		17.03.2025 7-1/10-230	Ettepanek Rõuge valla koostatavale üldplaneeringule Palun näha uue, koostatava Rõuge valla üldplaneeringuga ette minule kuuluva Kahrila-Mustahamba külas, Oskari kinnistul (katastritunnusega 69701:002:1170) ehitusõigust. Soovin minule kuuluvale kinnistule ehitada suvila (võimalusel palun täpsustada, kui suurt suvilat on mul võimalik sinna ehitada) ja abihoone. Palun vastata minu ettepanekule kirjalikult.	7-1/10-295 Üldplaneeringuga ei saa määrata konkreetsete ehitiste ehitusõigust. Ehitusõigus määratakse projekteerimistingimuste menetluses.
59.		17.03.2025 7-1/10-231	Tutvusin kõige enam Pressi küla puudutavaga. Pressi küla planeeritakse lisada miljööväärtuslike külade nimekirja. Küsimus, et millist kasu saavad sellest külaelanikud? Hetkel tundub antud dokumendi põhjal, et pigem läheb igasugune asjaajamine ja ehitamine/renoveerimine elanikule keerulisemaks ja tuleb taotlema hakata erilube ja kogu protsess läheb kallimaks ja palju rohkem ajakulukamaks. Kui minu maja on näiteks vammihahjustusega ja teistesse hoonetesse tungib vesi, siis just ei kutsu antud ehitisi renoveerima ja uusi hooned sama asukohale rajama. Mida tähendab see minu jaoks, kui soovin näiteks elumaja täiesti uuele kohale rajada? Kui palju keerulisemaks läheb kogu protsess või pole see hoopiski võimalik? Kas on tarvis erilube ja mingeid lisadokumente? Plekist katused ja plastikaknad pole samuti teretulnud, kas see tähendab seda, et neid ei tohiks üldse kasutada? Muidugi on looduslikud materjalid head aga hetkel tõstab see ka enamasti rohkem hinda ja kui nõuded kõrged/keerulised, siis pigem ei kutsu üldse arendama/uuendama talukohta. Loodan, et tuleb täpsustusi antud teema kohta, hetkel dokumendist silma ei jäänud seda infot. Kui see on siiski seal olemas, siis loodan et saate õige koha kätte näidata, sest kogu see materjal oli väga mahukas	7-1/10-296 Pressi küla ei ole tervikuna üldplaneeringu lahenduses miljööväärtulikuks alaks määratud, vaid ainult osa sellest (skeemil kollase piirjoonega). Miljööväärtuse aluseks on märgitud väljakujunenud külastruktuur, teed, hoonekomplekside asukohad, üksikhoonete paiknemine hoonete kompleksis. Miljööväärtuslik ala ei ole seaduse mõistes riiklik ega kohalik kaitseala. Ehitusõiguse menetlus toimub seaduses sätestatud viisil ilma “erilubade või erimenetluseta”. Pole põhjust arvata, et ala olemasolu ise muudaks ehitamist kuidagi kallimaks. Küll võib ette tulla, kus inimene soovib hoopis teistsuguse arhitektuurikäsitletusega hoonet, kui sellel alal ajalooliselt omane on olnud ja sel juhul peab ka alale seatud maakasutustingimusi enda suhtes piiranguks. Piirangu tunnetuse asemel võib samades maakasutustingimustes näha ka kasu, sest piirkondliku ajaloolise järjepidevuse hoidmine lisab

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
				teatud atraktiivust, loob terviklikku tunnetust ja võib muuta piirkonda ka elukohana selle kaudu atraktiivsemaks ja tõsta kinnisvara hinda. Miljööväärtuslikul alal hoone asukoha muutmine on lubatud, kuid uue asukoha valikul tuleb arvestada olemasoleva hoonestusstruktuuriga.
60		17.03.2025 7-1/10-232 MTÜ Meie Nursipalu	Ettepanekud Rõuge valla üldplaneeringule Rõuge valla üldplaneeringu (edaspidi üldplaneering) ja keskkonnamõju strateegilisehindamise (edaspidi KSH) koostamine algatati Rõuge Vallavolikogu 17.04.2018 otsuseganr1-3/36 „Rõuge valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamisealgatamine“. Rõuge Vallavolikogu muutis Rõuge valla üldplaneeringu algatamise otsust27.08.2019 otsusega nr 1-3/56 „Rõuge Vallavolikogu 17.04.2018 otsuse nr 1-3/36„Rõugevalla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ muutmine“. Rõuge Vallavalitsus korraldas 05.08.–16.09.2022 üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõuavaliku väljapaneku. Pärast avalikku väljapanekut korraldati viis avalikku arutelu: 04.10.2022 Missos, Haanjas ja Rõuges ning 05.10.2022 Varstus ja Mõnistes. Vabariigi Valitsus võttis 20.10.2023 vastu korralduse Nursipalu harjutusväljalaiendamiseks 1 (VV korraldus nr 266) ja 19.12.2024 korralduse, mille kohaselt muudeti laiendatava harjutusvälja piire 2 (VV korraldus nr 256). Kaitseministeerium koos Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusega andis kooskõlastuse11.11.2024 kirjaga nr 12-1/23/28-7, ehk enne VV vastavat otsust (korraldust nr 256), millega muudeti Nursipalu harjutusvälja piire. Seega ei ole võimalik, et Rõuge valla üldplaneeringu KSH koostamise käigus oleks arvestatud Nursipalu harjutusvälja laiendamisega ja sellest tuleneva võimaliku strateegilisekeskkonnamõjuga. Laiendatud Nursipalu harjutusvälja ei ole strateegilise keskkonnamõjuhindamise käigus käsitletud. Samuti tuleb arvesse võtta, et Kaitseministeerium on kooskõlastuse andnud ajal, mil ei olnudveel vastu võetud VV otsust (nr 256) Nursipalu harjutusvälja piiri korrigeerida. Otsusnr256 võeti vastu 19.12.2024. Lisaks juhime tähelepanu asjaolule, et jätkuvalt on omandatud maid ka väljastpoolt (VV korraldusega nr 256) laiendatud piiri ning avalikul istungil 25.11.2024 Võrus ütles RKIK juht Saar, et piiri korrigeeritakse. Seega Nursipalu harjutusvälja piir võib muutuda. Planeerimisseadus § 11 lg 1 järgi peab planeerimisalase tegevuse korraldaja planeerimisel arvesse võtma asjakohaseid ruumilist arengut mõjutavaid strateegiaid, riskianalüüse, kehtivaid planeeringuid, arengukavasid ning teisi ruumilist arengut mõjutavaid dokumente ja muud asjakohast teavet. See teabe piisavuse põhimõte ei ole täidetud. Tänaeaks ei ole teada, kuidas tagatakse rohevõrgustiku säilimine Nursipalu alal. Vastuolu on planeeringlahenduse ja Nursipalu harjutusvälja arendusprogrammi vahel, samuti on vastuolu VV korraldustega nr 266 ja nr 256. Tekib vastuolu Antsla valla ja Võru valla üldplaneeringutega, kuna erinevad vallad on aluseks võtnud Nursipalu piiri kehtestamisel erinevad korraldused (nr 266 ja nr 256), millest tulenevalt on piirid üldplaneeringutes erinevad. Kuna harjutusvälja piiri võidakse korrigeerida ka praegu planeeringukaardile kantud piirist sissepoole, on oluline märkida, et maakasutuse sihtotstarbe muutmine (riigikaitsemaaks) toob endaga kaasa õiguslikke tagajärgi. Eelnevast tulenevalt teeme ettepaneku: 1. Rõuge valla üldplaneeringu avalikule väljapanekule pandud planeeringlahendust mitte kehtestada. Korraldada uus keskkonnamõjude strateegiline hindamine selliselt, et selles oleks käsitletud ka Nursipalu harjutusvälja laiendamisest tulenev võimalik strateegiline keskkonnamõju. alternatiivina: 2. Kehtestada Rõuge valla üldplaneering sellistel lähtetingimustel, nagu see algselt koostati ja millele tehti vastavalt keskkonnamõjude strateegiline hindamine ehk kinnitada Rõuge valla üldplaneering ilma Nursipalu harjutusvälja piirita.	7-1/10-325 Ettepanekuga ei arvestata. Üldplaneeringu KSH koostamisel ei töötatud välja meetmeid Nursipalu harjutusväljast tulenevate keskkonnahäiringute leevendamiseks, sest Nursipalu harjutusväljakut ei kavandata üldplaneeringuga. Üldplaneeringu KSH käsitleb vaid neid objekte ja teemasid, mida üldplaneeringuga kavandatakse. Antsla valla ja Võru valla üldplaneeringutes kehtestati Nursipalu harjutusvälja piirid vastavalt sel ajahetkel kehtivatele korraldustele. Üldplaneeringus on harjutusvälja piiri kajastamine taustainfo, millega tuleb arvestada. Üldplaneeringu kehtestamise küsimus on kohaliku vallavolikogu ainupädevuses.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
61.		17.03.2025 7-1/10-233	18101:001:1420 Olen samuti praeguse Rõuge valla elanik ning ei nõustu selle üldplaneeringuga. Miks ? Põhjuseid on palju . Näiteks selgitused mis, on mis (nt. põline ala). Minu kinnistul on märgitud looduskaitse ala. Tekib küsimus mida kaitsete ? Kes on konkreetselt käinud metsas, vaatlemas ? Kooskõlastanud kinnistuomanikuga, nõusolekud ??	7-1/10-315 Teie kuuluv Ala-Tilga külas asuv Võsu kinnistu (18101:001:1420) asub Haanja Looduspargis Tavaala piiranguvööndis. Looduskaitseala moodustamine ja sellest tulenevad piirangud tulenevad otseselt looduskaitseseadusest ning kujutavad endast seaduslikku kinnisomandi kitsendust, mis rakendub seadusest tulenevalt. Sellised piirangud kehtivad sõltumata kohaliku omavalitsuse üldplaneeringu sisust ega ole üldplaneeringuga kehtestatavad ega muudetavad. Teie kinnistu asub osaliselt väärtusliku põllumajandusmaa ja rohevõrgustiku alal. Rohevõrgustiku määratlemine ei kujuta endast otsest kitsendust ega õiguslikult siduvat piirangut kinnisasja kasutamiseks, vaid on suunav iseloomuga planeeringuline põhimõte, mille eesmärk on arvestada looduslike koosluste sidususe ja maastikulise terviklikkusega ruumilise arengu planeerimisel. Väärtusliku põllumajandusmaa määramise eesmärk on tagada Eesti toidujulgeolek ja maaressursi säästlik kasutamine, hoides pikaajaliselt alles kõrge boniteediga (viljakad ja hästi haritavad) põllumaad, mis on olulised põllumajandustootmiseks. Planeeringus määratletud väärtuslikud põllumajandusmaad aitavad suunata ehitustegevust ja muud maakasutust selliselt, et tootmisvõimekust omavad maad ei langeks asendamatult muusse kasutusse (nt hoonestus või metsastumine). Eesmärk ei ole keelata tegevust, vaid hoida olulised maareservid põllumajandusliku kasutuse jaoks kättesaadavana. Ka teised üldplaneeringule ettepanekute tegijad on toonud välja, et põlismets, põlistalu, põline ala ei ole üheselt arusaadav. Vaatame laekunud ettepanekud üle ja teeme seletuskirjas sellest lähtuvalt muudatuse.
62.		17.03.2025 7-1/10-234	Avaldus ehituskeeluvööndi vähendamiseks Rõuge valla üldplaneeringu p 3.2 Ehituskeeluvööndi vähendamine, muuta ja täiendada järgnevalt: Käesolevas planeeringus tehakse ettepanek Hino järve ehituskeeluvööndi vähendamiseks Kimalasõ külas, Mõisavälja katastriüksusel (46801:003:1310). Hino järve ehituskeeluvööndi laius on 50 m ja metsamaa puhul 100 m. Ala, kuhu taotletakse ehituskeeluvööndi vähendamist, on varasemalt olnud majandusmets ja hetkel kasutusel turismiteenuse pakkumiseks. Seega on tegu juba varasemalt mõõduka inim mõjutusega alaga, kus soovitakse jätkata väikesemahulise turismiteenuse pakkumist nõudlikumale kliendile. Nimetatud ala asub Hino maastikukaitsealal, mille kaitse-eesmärk on: 1) EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud linnuliikide, mis on ühtlasi II kategooria kaitsealused liigid, kaitse; 2) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – liiva-alade vähetoiteliste järvede (3110) ³ , lubjavaesel mullal liigirikaste niitude (6270*), vanade loodusmetsade (9010*) ning siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse. Nimetatud alal puuduvad kaitstavad elupaigatüübid ja puuduvad ka kaitsealuste taimede kasvukohad. Vastavalt kavandatule on Mõisavälja kinnistule soov ehitada majutushoone ca 50 m kaugusele veepiirist ja saunakompleks ca 15 m veepiirist. Ehitusaluste pindadega	7-1/10-304 Ettepanekuga ei arvestata. Ehituskeeluvöönd (EKV) ja selle käsitlemise viis on kehtestatud looduskaitseseadusega (LKS). Ranna või kalda kaitse eesmärk on rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine (LKS § 34). Keskkonnaamet on toonitanud, et ehituskeeluvööndi vähendamine on erandi tegemine, mis peab olema väga hästi põhjendatud ja EKV vähendamise ettepanekud peavad lisaks ranna kaitse eesmärkide täitmise võimaldamisele olema vajaduspõhised. See tähendab eelkõige, et on olemas konkreetne vajadus, mille tõttu, pidades silmas antud asukohta ja antud ehitist, saabki seda

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			vastavalt 200m2 ja 150m2. Hooned on planeeritud loodusesse sulanduvalt ja raiet ei kavandata. Juurdepääsuteed ja elektrivarustus on nimetatud asukohtades olemas. Hino järv ei kuulu LKS § 35 lõikes 3 käsitletavana suurte ülejutusala­dega siseveekogude hulka ja vaadeldaval kaldalõigul ei esine LKS § 35 lõikes 5 sätestatud üle 5 meetri kõrgust kaldaastangut, seega on järve kaldakaitse vööndite lähtejooneks LKS § 35 lõikes 2 ja VeeS § 118 lõikes 3 sätestatud Eesti topograafia andmekogu põhikaardile kantud veekogu veepiir. Planeeritava tegevusega ei kahjustata kokkuvõttes väärtuslikke looduskooslusi ja säilitatakse maksimaalselt olemasolev haljastus. Mõisavälja maaüksus asub hästi kaitstud põhjaveega alal ja ehitustegevuse käigus ei kavandata tegevusi, mis põhjavett otseselt ohustavad. Sademevesi immutatakse omal krundil. Jäätmemajandus lahendatakse vastavalt kehtivale korrale. Planeeritud tegevuste elluviimine ei suurenda piirkonna asustust arvestades oluliselt inimtegevusest lähtuvat kahjulikku mõju. Hino järve kaldad on vahelduvalt kaetud metsaga ja selle vahel paikneb hajusalt majapidamisi, hoonestus on juba ajalooliselt järve ligidal ja saunad kalda ääres. Kinnistu reljeefi ehitustegevusega oluliselt ei mõjutata.	
63.		17.03.2025 7-1/10-235	Misso alevikus on jäänud üks kinnistu riigikaitsemaa sihtotstarbega. See peaks ka olema elamumaa. Samas ei ole planeeringus toodud Nursipalu arengud ja balti kaitseliini riigikaitse maa. Misso alevikus ei ole kergliiklusteed märgitud õigesti. Puudu on lõik aleviku piirist kalmistuni ja idashikaanist möödaminek. Kaardil on märgitud veeskamiskoht ja perspektiivne tuletõrje veevõtukoht Pullijärve tee katastriüksusele. Seal asub avalik ujumiskoht, kuhu sõidukite ligipääs puudub. Veeskamiskoht oleks mõistlik planeerida Riia mnt 15a krundile või Pullijärve metsamaja kinnistu idaossa. Viimase puhul on kõige lihtsam tagada päästeauto ligipääs veevõtukohale ja on võimalik rajada veevõtukoht, mis oleks aastaringselt kasutatav.	7-1/10-325 Kui te peate oma arvamuses silmas Riia mnt 21 katastriüksust siis selgitame, et maa sihtotstarve määratakse vastavalt maakatastriseaduse § 18 lõikele 3, mis ütleb, et ehitist teenindavale katastriüksusele määratakse kogu ulatuses ehitise kasutamise otstarbest tulenev sihtotstarve ehitise tegeliku kasutuse, ehitusloa, ehitisteatise, linna- või vallavalitsuse kirjaliku nõusoleku või kasutusloa alusel. Hoone omanik, ei ole vallale teada andnud, et soovib maa sihtotstarvet muuta või, et ehitist kasutatakse elamuna. Kui pole teada ehitise tegelik kasutusotstarve ei ole alust ka maakasutuse muutmiseks. Rõuge valla üldplaneeringusse on sisse viidud Kaitseministeeriumilt ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuselt saadud sisend (06.03.2025 kiri nr 12-1/25/50-3) Nursipalu harjutusväljaku uute piiride kohta. Balti kaitseliini maa kohta sisend puudub ja selle määramine üldplaneeringus ei pruugi olla riigikaitse huvides. Laadisime alla uue ETAK 2025 seisu ja selle kohaselt on Misso alevikus ainult üks KLT lõik (roheline joon). ÜP joonisel on aga ka jalgteed (sinine joon). Kavandatavate kergliiklusteede osas Misso alevikku Transpordiametilt sisendit pole. Selle lõigu kohta on esitanud ettepaneku ka teised pöördujad. Vaatame ettepanekud üle, suhtleme Transpordiametiga ja anname Teile info pärast üldplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalikku arutelu. Ettepanekuga arvestatakse. Tuletõrjehüdrantide paiknemine üldplaneeringus tuleneb eelkõige Rõuge valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni (ÜVK) arengukavast, mille eesmärk on tagada elanike ja varade tuleohutus ning piisav veevarustus hädaolukorras. Hüdrantide asukohtade planeerimisel on lähtutud olemasolevatest ja kavandatavatest tehnovõrkudest ning avaliku taristu vajadustest. Misso aleviku ÜVK arengukava joonis on leitav Rõuge valla kodulehel:

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
				https://rouge.kovtp.ee/documents/822972/30589270/%C3%9CVK-11_Misso+alevik.pdf/09abee14-efec-4860-8509-b590ae1188dc?version=1.0&inheritRedirect=true
64		17.03.2025 7-1/10-236	Ettepanekud ja vastuväited Rõuge valla üldplaneeringu kohta Üldplaneeringu erinevate peatükkide tase on mõnevõrra kõikuv – leidub nii mittevajalikku detailkäsitlust kui olulise teemalõigu puudutamata jätmist. Olulised vastuväited, planeeringus puuduvad teemad ja ettepanekud esitan järgnevalt. 1. Planeeringus puudub maakategooriate (haritav, rohu-, metsa-, elamumaa jt) jaotus (ha) vallas, nende osakaal (%) ja pindalaliste muutuste tendentsid. Ettepanek: lisada planeeringusse valla maakasutust iseloomustavad näitajad. 2. Välisvoodrita palkmaju ei ole kavas lubada (kirjas 2 korda) ehitada kompaktse asustuse maatulunduse maa-alale. Välisvoodrita palkmajad on aga Rõuge ja Haanja taluarhitektuuri ajalooline võtmeteema. Vähemalt valla külade kohta ei peaks selline keelamispunkt eksisteerima. Ettepanek: loobuda välisvoodrita palkmajade piirangust. 3. Ületähtsustatud ja -reguleeritud on rohevõrgustik olukorras, kus suur osa Rõuge vallast on juba looduskaitse all, valla metsasus on juba üle 60% ja sageli ähvardab väiksemaid rohumaid looduslik metsastumine. Samuti eeldab igasuguste uute piirangute seadmine ka nende järelevalvet ja eeldatavalt ka kompenseerimist. Samas on keskkonnakaitselise teemana käsitlemata invasiivse võõrliigi ida-kitseherne (galeega) vohamine Haanjamaa lõunaosas. Ettepanek: mitte kasutada võibolla madala metsasusega piirkonna jaoks sobilikku rohevõrgustiku instrumenti kõrge metsasuse ja juba riiklikult kaitstavatel loodusobjektidel (nt erinevate tsoneeringutega Haanja Looduspark), sest maakasutus on neil juba detailselt reguleeritud. Hinnata kriitiliselt rohevõrgustiku kehtestamise sisulist vajadust Rõuge vallas väljaspool riiklikult kaitstavaid loodusobjekte. Rakendamisel planeerida õiglased rahalised kompensatsioonimeetmed. Üldine ettepanek: lähtuda Rõuge valla üldplaneeringu koostamisel siiski Rõuge vallast ja selle ajaloost. Mitte fikseerida traditsioonilise maastikuna praegune suur metsasus, mis on nõukogude aja maakasutuse lõpptulemus. Üheselt peab väljendama, et maastikulise mitmekesisuse, ilme, väärtuslikkuse jmt all ei peeta silmas olemasoleva metsade/põllumaa/rohumaa/õuemaa suhte pidevat seiret, kontrollimist ja säilitamist. 4. Planeeringus on täieliku tähelepanuta Rõuge valla tippobjekt Suur Munamägi ja selle metsad. Haanja looduspargi kaitse-eeskirjas on punkt: “Munamäe ja Jaanivariku sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on metsakoosluste, sealhulgas rohunditerikaste kuusikute säilitamine, maastikuilme säilitamine ja kaitsealuste liikide elupaikade kaitse.” Tegelikuses seda eiratakse: valla sümbolpuuliigi kuuse enamusega metsakooslusi pole säilitatud okaspuurinde pideva uuendamise kaudu, vaid lastakse neil hävineda peamiselt üraskite kahjustamise tõttu. Asemele kasvavad sarapuu jt põõsaliigid ei moodusta väljapaistvat igirohelist kõrgmetsa. Planeeringus selline vallale oluline objekt ja selle metsade säilitamise tegevused kajastatud ei ole.	7-1/10-316 1.Ettepanekuga arvesse. 2. Selgitame, et välisvoodrita palkmajade keeld üldplaneeringu lahenduses ei ole absoluutne ja on praegu seatud tiheasustusalale ja kompaktse hoonestusega elamumaa juhtotstarbega alade osas. Ka seal on erandid lubatud, kui see on ümbritsevasse keskkonda sobiv. Sellise keelu rakendamine võib teatud juhtudel kindlasti olla inimese huvide suhtes piiravaks asjaoluks. Samas peab ka kohalikul omavalitsusel olema mehhanism, mis projekteerimistingimuste andmise aluse tingimusena tagab võimaluse suunata ja mõjutada kogu piirkonna arhitektuurset üldpilti ja sobivust. Kuna antud teema on tekitanud küsimusi ka Teistel arvamuse avaldajatel siis täpsustame üldplaneeringu seletuskirja vastavalt laekunud ettepanekutele. Lisame seletuskirja märke, et kompaktse asutusega maatulundusmaa maa-ala asub Misso alevikus. 3. Rohevõrgustikul on äärmiselt oluline roll ökosüsteemi kaitsmisel sõltumata kaitsealade olemasolust või nende puudumisest. Pole mõistlik eeldada, et olemasolevad kaitsealad suudavad pakkuda sellisel määral ökosüsteemi teenuseid, nagu looduslike ja poollooduslikud alad kogumis rohevõrgustiku sees ja väljaspool seda. Üldplaneeringu enesega ei saa määrata rahalisi kompensatsioone. Küll saab aga hinnata, kas ja milline määratud maakasutustingimus eaproportsionaalselt maaomanikke piirab ning selle põhjal arutada konkreetseid maakasutustingimusi. Olemasoleva metsade/põllumaa/rohumaa/õuemaa suhte pidev seire, kontrollimine ja säilitamine läbi üldplaneeringuga seatavate maakasutustingimuste on täiesti ebarealistlik ja mittevajalik. Üldplaneeringul ei ole sellist eesmärki. 4. Seadusjärgsete kinnisomandi kitsendustega koormatud riigi kaitsealadel kehtivad maakasutustingimused sõltumata üldplaneeringu lahendusest. Asjakohane võib olla konkreetse kaitseala kaitse-eeskiri /kaitsekorralduskava tingimuste muutmine jms sõltumata üldplaneeringu koostamise protsessist. 5. Metsamaa on tõe poolest kõige suurema osakaaluga maakasutuse juhtotstarve, mida üldplaneeringu juhtotstarvete peatükk eraldi ei käsitle. Avamuse esitajaga ei saa aga nõustuda selles osas, et metsade käsitlus üldse puudub. Üldplaneeringuga on seatud maakasutustingimusi, mis on seotud nt põlismetsa mõistega, parkmetsa aladega, KAH-aladega, ristipuude- ja metsadega. Nõustume arvamuse esitajaga selles osas, et KAH alade peatükk seletuskirjas on üsna üldsõnaline. Laekunud ettepanekute raames kaalume kas üldse on vajadus selliseid alasid märkida riiklikele kaitsealadele, kus kehtivad seadusjärgsed kitsendused on iseenesest tunduvalt õigusselgem regulatsioon kui üldplaneeringuga seatavad tingimused KAH aladele. Kaitsealuste metsade uuendamise küsimuse lahendamist ei saa panna üldplaneeringule. Täname tähelepanu juhtimast ja kas Teie arvates on veel teemasid, mida eelnevas kirjas ei olnud, mis on jäänud tähelepanuta?

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Sama käib Eesti teisel kohal oleva tipu Vällamäe kohta, mille sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on: “Kaitstavad elupaigatüübid Vällamäe sihtkaitsevööndis looduslikult rohketoitelised järved, vanad loodusmetsad, rohunditerikkad kuusikud ja rabad.” Tegelikuses on seal suurte kuuskede kalmistu. Mõlemad nimetatud mäed on aga kaugvaadetes seni kõrgeteks maastikumärkideks. Ettepanek: tõstatada nimetatud sihtkaitsevööndites okaspuudest peapuuliikide uuendamise vajadus ja viisid. 5. Planeeringus puudub metsade käsitus, aga metsadel on Rõuge vallas kõige suurem osakaal ja nad on kõige mõjusam maastikuelement. Planeeringu alapeatükk “4.8 Kõrgendatud avaliku huviga metsaalad”, mis on sisutühi. Seal on vaid üldsõnaline lõik, kuid see ei puuduta kaitsealuste metsade kõige tähtsamat võtmeküsimust – kuidas kaitsealuseid vanu metsi uuendada, mis on maastikuliselt kõige olulisem. Peatükis “Kõrgendatud avaliku huviga metsaalad” lk 54 on toodud ka Suure-Munamäe puhkekoht. RMK aga määratleb seda: “Puhkekoht asub asfalteeritud parklas Suure Munamäe läheduses. Olemasolevatel istepinkidel on väsinud reisiseltskonnal võimalik puhata jalgu.” Seega on vaja piiritleda KAH-metsad Suurel Munamäel ja selle vahetus ümbruses. Ettepanek: nimetada alapeatükk ümber “4.8 Kõrgendatud avaliku huviga metsad”. Käsitleda peatükis 4.8 kõrgendatud avaliku huviga metsade säilitamiseks nende uuendamist ja peapuuliigi säilitamist, et säiliks kuuse enamusega metsad ja metsakoosluste maastikuilme. Eraldi tuleb käsitleda Suure Munamäe metsade ja vaadete teemat. 6. Vajalike käsitleste puudumiste kõrval esineb mitu kordust mitteolulistest küsimustes. Lk 38 ja 41: reklaamid, tehnorajatised ja muud väikevormid ei tohi varjata olulisi vaateid ajaloolistele hoonetele ega kahjustada nende konstruktsioone ja välimust; Lk 40 ja 41: Soovitav on järgida piirkonnale omaseid (analüüsida projekteerimisel) arhitektuurseid detaile, kujunduselemente (piirdelauad, puitelemendid, nurgikud, käepidemed) ja värvilahendusi. Ettepanek: parandada planeeringu proportsionaalsust, sest üldised olulised teemad on puudu, aga rõhutakse detailide olulisusele. Isiklikult ei ole nõus täiendavate piirangute seadmisega oma kinnistule.	Teile kuuluv kinnistu Uibu (69702:002:0077) asub osaliselt rohevõrgustiku alal. Rohevõrgustiku määratlemine ei kujuta endast otsest kitsendust ega õiguslikult siduvat piirangut kinnisasja kasutamiseks, vaid on suunav iseloomuga planeeringuline põhimõte, mille eesmärk on arvestada looduslike koosluste sidususe ja maastikulise terviklikkusega ruumilise arengu planeerimisel.
65.		17.03.2025 7-1/10-237 Management OÜ	Palun üldplaneeringust välja võtta punkt 10, Haanja looduspargi kaitse-eeskiri sätestab juba need piirangud ja ei ole vaja eraldi sellist piirangut kehtestada. Lisaks on puudutab antud ala Ööbikuoru Villat ja me oleksime suure investeeringu jätnud Rõugesse tegemata teades, et Rõuge vald hakkab 10 aasta pärast Üldplaneeringuga meie õigusi piirama. Rõuge aleviku ümbruses on 7 järve veel miks me piirame ainult 2 järve äärset ala? 10) Liinjärve ja Valgjärve äärde on lubatud ehitisi rajada ainult nendele aladele, kus Haanja looduspargi kaitse-eesmärgiks määratud elupaigatüüpide ja liikide levikualad vastavalt EELIS-e (Eesti Looduse Infosüsteemi) andmetele puuduvad. Oluline on kinni pidada kaitseala kaitse-eeskirjas sätestatust. Ööbikuoru sihtkaitsevööndisse jäävatel aladel (skeem 2) on vastavalt kaitseala kaitse-eeskirjale uute ehitiste rajamine keelatud ning kogu alal on ehitustegevuseks vajalik eelnev kooskõlastus kaitseala valitsejaga; m Liinjärve ja Valgjärve	7-1/10-326 Ettepanekuga arvestatakse. Haanja looduspargi kaitse-eeskirja alusel kehtestatud tingimuste ümbersõnastamine üldplaneeringu maakasutustingimustena ei ole vajalik ega asjakohane.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			ääres on keelatud kuivendustegevus, mis võiks mõjutada Haanja looduspargi kaitse-eesmärgiks määratud elupaigatüüpe ja liike;	
66.		17.03.2025 7-1/10-238	Ettepanekud seoses kaevandamistegevusega. Rõuge valla üldplaneeringu seletuskirjas on välja toodud, et uue karjääri rajamine ei ole soovituslik elumupiirkonna lähedusse. Uue või laiendatava karjääri vahemaa elamutega on soovitatavalt vähemalt 200m. Eelmisel suvel levis töötavast karjäärist, kaugemalt kui 500m elamu õuealale korduvalt tolmu, põhjustades hingamisraskusi. Et säilitada mingisugunegi tervislik elukeskkond, teen ettepaneku et uue või laiendatava karjääri vahemaa elamutega peaks olema vähemalt 500m. Lisameetmena peaks olema kohustuslik rajada müratõkkevallid. Seletuskirjas on öeldud, et kui kaevandustegevusega kaasneb põhjaveeressursi vähenemine ning põhjavee kvaliteedi halvenemine, on kaevandamise loa omaniku ülesanne tagada kvaliteetne joogivesi. Vajab täpsustamist, kui kaevandamistegevuse piirkonnas asub vähemalt 10 karjääri ja uusi tekib juurde, kuidas määratakse/selgitatakse välja kaevandamise loa omanik, kes tagab kvaliteetse joogivee.	7-1/10-328 Üldplaneeringu avaliku väljapaneku ajal laekus mäetööstusala kaevandamistegevuse põhimõtete kohta mitmeid ettepanekuid. Vaatame üle laekunud ettepanekud ja seletuskirja punktid ning arutame võimalike lahendusi lähtudes riiklikest suunistest ka Keskkonnaameti maapõuebürooga.
67.		17.03.2025 7-1/10-239	VASTUVÄIDE Rõuge valla üldplaneeringule ja vallavalitsuse tegevusele Rõuge vallas asuvate Järvekalda 4 (69701:004:0128) ja Järvekalda 6 (69801:001:1176) kinnistute omanik. Käesolevaga esitame vastuväited Rõuge valla üldplaneeringu avaliku väljapaneku raames seoses järgnevate asjaoludega: 1. Vastavalt PlanS § 82 lg 4 teatatakse üldplaneeringu avalikust väljapanekust käesoleva seaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutele ja asutustele hiljemalt 14 päeva enne avaliku väljapaneku algust. Rõuge valla ÜP avalik väljapanek kestab 17.02-18.03.2025 kuid kinnistu omanikule edastati info e-kirja teel alles 07.03.2025.a. seega vähem kui 10 päeva enne avaliku väljapaneku lõppemist. Tegemist on lubamatu ja õigusvastase õiguste rikkumisega isiku suhtes, kelle Kinnistutele soovitakse üldplaneeringu alusel kavandada avalikuks kasutamiseks mõeldud matkarada. Matkaraja kavandamine riivab intensiivselt isiku põhiõigusi. Kinnistu omanikul ega tema esindajal ei ole piisavalt olnud aega tutvuda üldplaneeringuga kavandatuga ega hinnata selle mõjusid tema omandile, mistõttu reserveerib kinnistu omanik endale kõik täiendavad vastuväited edaspidises menetluses. 2. Kinnistu omanik ei nõustu matkaraja kavandamisega tema Kinnistutele, sellega seotud kitsendustega, servituutidega ega piirete paigaldamise piiramisega. Põhjendused 3. Omandi põhiõiguste riive saab toimuda seaduse alusel (PS § 32). Põhiõiguse riiveks loetakse selle igasugust ebasoodsat mõjutamist, seega Kinnistutele avaliku matkaraja kavandamine riivab oluliselt kinnistu omaniku omandipõhiõigust. PlanS § 75 lg 1 p 20 alusel virgestus- ja puhkeala ning sellega seotud kitsenduse määramine saab toimuda ainult kaalutusõiguse tulemusel, mida käesoleval juhul ei ole toimunud. Virgestus- ja puhkealadid koos kitsendustega saab määrata vaid üldplaneeringu alusel, mida Rõuge vallas seni	7-1/10-272 Ettepanekuga arvestatakse. Kõiki Rõuge valla kinnistu omanike teavitati Rõuge valla üldplaneeringu avalikust väljapanekust e-kirja teel 12.02.2025. Kuna tegemist on väga suure hulga inimeste teavitamisega, siis läks kontaktandmete saamisega arvatust rohkem aega. Matkaradade kohta saatis Rõuge vald koostöös Riigi Infosüsteemide Ametiga välja 381 kirja. Ka selle korraldamine võttis planeeritust rohkem aega. Sellega seoses pikendas Rõuge Vallavalitsus Rõuge valla üldplaneeringu avaliku väljapaneku tähtaega kuni 06.04.2025.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			kehtestatud ei ole. Sellest jäeldub, et RMK on ebaseaduslikult lubanud metsarajal kulgeda läbi Kinnistute kuid milline asjaolu iseenesest ei võimalda ebaseaduslikult tekkinud olukorda ÜP alusel „seadustada“. Ka seda asjaolu kõrvale jättes ei saa matkaraja kulgemisjoon olla RMK või valla suvaotsus vaid selle määramiseks peab ennekõike kaaluma avalik-õiguslikus omandis olevate alade kasutamise võimalusi, milline on täielikult jäänud tegemata. 4. Kitsenduse seadmine on võimalik vaid avalike huvide kaitse tagamiseks, mis peab olema põhjendatud. Riigikohus on korduvalt selgitanud, et kaalumisel tuleb silmas pidada kas avalike huvide tagamiseks on seatav kitsendus proportsionaalne ehk parim ja eesmärgipäraseim vahend eesmärgi saavutamiseks. Matkaraja määramine Kinnistute kaudu peab seetõttu olema viimane meede, kui kõik teised võimalused on läbi kaalutud ja sobivat meedet ei ole. Meetmete kaalumist toimunud ei ole. Lisaks ei ole kavandatud lahendus ka proportsionaalne, sest põhiõiguse riive põhjused ei kaalu üles riivatud põhiõigust. Puhke- ja virgestusala määramine justnimelt selles asukohas ei ole niivõrd vajalik, et saaks kõrvale jätta kinnistu omaniku huvid. Matkarada võib kulgeda ka muul trajektoorigil, matkaradadele ei ole ette nähtud mingeid kriteeriume ei selle asukohale ega tee olustikule. Kuna matkarada on avalikuks kasutamiseks, peaks see eeskätt kulgema avalik-õiguslikul omandil. Proportsionaalsuse üle otsustamiseks tuleb kaaluda ühelt poolt põhiõigusse sekkumise ulatust ja intensiivsust, teiselt poolt aga eesmärgi tähtsust. Mida intensiivsem on riive, seda mõjuvamad peavad olema seda õigustavad põhjused. Käesoleval juhul on täielikult kõrvale jäetud kinnistu omaniku erahuviga arvestamine. Ilmselgelt on ainsaks motivaatoriks senise ebaseadusliku olukorra seadustamine, mis aga ei ole ÜP ülesanne. ÜP kaudu ei saa toimuda avaliku võimu ebaseadusliku tegevuse kinnistamist. 5. Kinnistute puhul on tegemist elamumaaga ning kinnistutele on kehtiva Järvekalda ja Kolmnurga maaüksuste detailplaneeringu alusel võimalik rajada eluhoone. Välistada ei saa, et avaliku matkaraja Kinnistutele määramine muudab senise ja tulevase kasutamise võimaluks ning vähendab oluliselt võimalusi kinnistut eluotstarbeliselt hoonestada ja kasutada, kuna oluliselt muutub privaatsus seisund. Kuna Kinnistutele on võimalik rajada eluhoone, tuleb etteulatult arvestada, et sinna võib kerkida kellegi kodu. PS § 33 kaitseb kodu kui privaatsfääri. 6. ÜP lahendusest nähtuvalt suunatakse matkarada läbi Kinnistute peamiselt selleks, et välja jõuda suurele teele. Üldplaneeringus ei ole vähimalgi määral selgitatud, miks peaks matkaraja suurele teele jõudmiseks läbima just elamukrunte, kui suure tee peale saab matkajad suunata ka riigi omandis oleva olemasoleva tee kaudu järve vastaskaldal. Esitame käesoleva vastuse lisana alternatiivse matkaraja teekoridori (plaanil lähistatud punasega), mis ei riivaks eraisikute õigusi, kuna tee läbib valdavalt avalikult kasutatavat olemasolevat teed. Kuna matkarada on oma olemuselt tee, tuleks kitsenduse seadmisel kasutada sama loogikat nagu sätestab AÕS 156, mille kohaselt kaaluda tuleb alternatiivseid lahendusi, mis võimalikult vähe koormaks kinnisasja omaniku õigusi. Matkarada ei pea just Kinnistut läbima vaid võib kulgeda ka muude alade kaudu, mistõttu on selge, et kaalukas avalik huvi tee määramiseks Kinnistu kaudu puudub, sest on ka teisi võimalusi. 7. Matkaradadega puudutatud eraomanikele soovitakse ÜP-ga määrata täiendavaid kohustusi, sh hooldus, erinevate taristuelementide paigaldus jne. Kinnistu omanik avaldab etteulatult, et ta ei nõustu mitte ühegi kohustuse, servituudi ega kuluga või sellega, et ta ei või oma Kinnistutele piirdeid rajada. 05.10.2023-10.10.2023 toimus Kinnistutel ebaseadusliku puude raie kolmandate isikute poolt (dokumentaalselt tõendatud), mis sai võimalikuks seetõttu, et Kinnistutele on vaba juurdepääs. Siiani ebaseaduslikult tema Kinnistuid läbiv matkarada on	

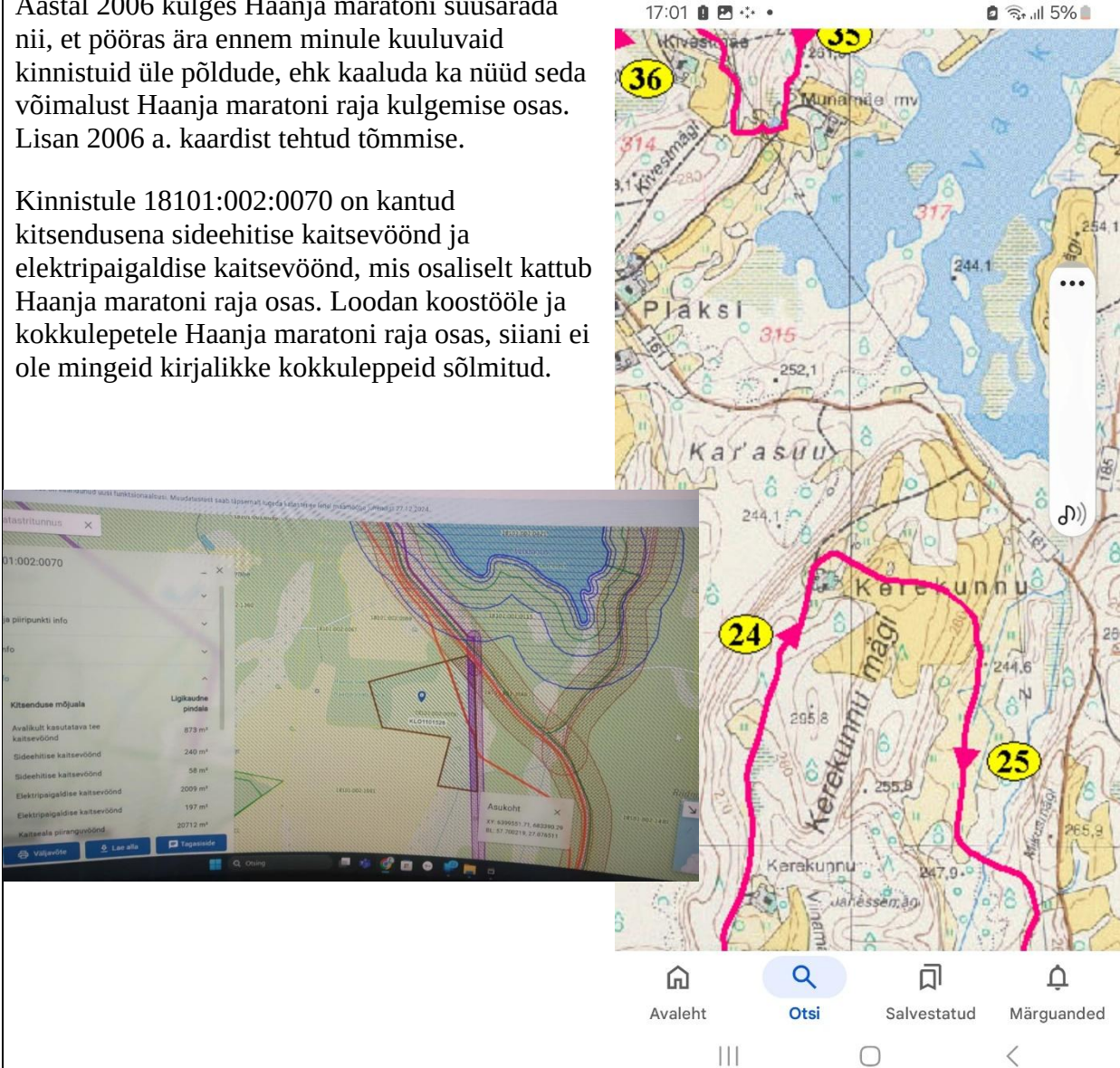
	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			lisaks kaasa toonud tema Kinnistute reostamise, mida üks eraomanik ei pea põhjendamatult taluma. Kokkuvõtvalt, Kinnistuid läbiva matkaraja määramine läbi Kinnistute on motiveerimata, kaalutlusvigadega ning ebaproportsionaalne. Eeltooduga kooskõlas palub kinnistu omanik Jätta Kinnistutele metsaraja kulgemine määramata ning määrata metsaraja kulgemistee lisas 1 toodud plaanil näidatud asukohas või mõnes muus asukohas Kinnistuid hõlmamata.	
68.		18.03.2025 7-1/10-240	Kuna elan vahetult Nogopalu kruusamaardla ja Verston OÜ karjääri kõrval, siis teen mõned ettepanekud. Alates 2009-2010 on karjääride arv kasvanud meie piirkonnas ühelt kaheteistkümneni, viimasel löödi kopp maasse 14.03.2025. Lähimad kaevandid on lubatud rajada juba vaid mõnesaja meetrini elamutest. Koormus müra, tolmu ja kihutavate veomasinate näol on kasvanud seega 12 korda. Hoolimata kokkulepetest ja lepingutest ei peeta kinni tööaegadest, tolmutõrjest, kiirusepiirangutest ega müranormidest, kaevude joogivee kahjustamine on ajaküsimus. Viimaste karjääride avamisest saime teada takkajärgi siis, kui kaevamine ja vedu juba käisid. Ilma meid teavitamata avati Nogopalus krossirada ja korraldati mitmeid võistlusi. Suletud ja korrastatud pole selle aja jooksul ühtki karjääri. Utessuu, Tautsa, Liivakupalu ja Rasva küla elanikud on korduvalt pöördunud nii karjääride omanike, rentnike kui ka Vallavalitsuse keskkonnatöötajate poole, kuid olukord pigem läheb hullemaks ja meie kirju enamasti eiratakse. Konkreetses ettepanekuna teen, et kohalike elanike kaasamine sellistesse (meie) elumuutvatesse projektidesse ei tohiks olla vaid ilus avalause üldplaneeringu sissejuhatuses, vaid nii olulistes küsimustes peab meil olema õigus kaasa rääkida. Teise ettepanekuna ootaks paremat kommunikatsiooni, samuti peaks vald jõulisemalt sekkuma praeguste karjääride toimetamistesse - nii uute avamisse, ammendunud karjääride kordategemisse, müratõkkevallide olemasolu, tööaegadest kinnipidamine, võtma vastutuse võimalike veeprobleemide lahendamise eest jne. Ja võiks olla konkreetne vastutav isik, praegusel hetkel isegi ei tea enam, kuhu murega pöörduda või kellelt vastust oodata.	7-1/10-327 Üldplaneeringu ülesanne on maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine (PlanS § 75 lg 1 p 15). Seaduses on ka mehhanism, kuidas toimub /peab toimuma avalikkuse kaasamine. Teie ettepanek kommunikatsiooni parandamiseks ei ole üldplaneeringuga lahendatav. Üldplaneeringu avaliku väljapaneku ajal laekus mäetööstusala kaevandamistegevuse põhimõtete kohta mitmeid ettepanekuid. Vaatame üle laekunud ettepanekud ja seletuskirja punktid ning arutame võimalike lahendusi lähtudes riiklikest suunistest ka Keskkonnaameti maapõuebürooga.
69		18.03.2025 7-1/10-241 Elering AS	Elering AS-i vastus Rõuge valla üldplaneeringu ja KSH aruande avalikule väljapanekule Käesoleva kirjaga esitab Elering AS (edaspidi Elering) oma arvamuse Rõuge valla üldplaneeringu avalikule väljapanekule: 1. Palume eemaldada peatükist 5.2.1 tekstilõik Tartu-Gulbene 330 kV liinist. Eesti-Läti neljas ühendus on planeeritud kulgema üle Saaremaa ja ühenduse rajamiseks vajalikud investeeringud ei ole seotud Rõuge vallaga. 2. Märgive, et lisaks ehitise kaitsevööndist tulenevatele piirangutele peab uute ehitiste kavandamisel arvestama olemasolevate ehitiste ohutuse tagamiseks vajalike meetmetega: a. Ehitisi, hooneid ja rajatisi ei või ehitada õhuliini sihialasse. Sihiala laius: • 110 kV liini teljest – 16 m; • 330 kV liini teljest – 22 m. b. Ehitiste planeerimisel tuleb arvestada gaasitorustiku ohutuskujaga so. gaasitorustiku ja ehitise vahekaugus ohutuse tagamiseks, mis peab olema piisav selleks, et kaitsta inimeste tervist ja elu gaasitorustike tekitatud müra, vibratsiooni, õhusaaste ja lõhnade eest ning ohuolukorra tekkimisel torustikus. Sõltumata standardi EVS 884:217 kohaselt määratud ohutuskuja arvutuslikust	7-1/10-273 Ettepanekutega arvestatakse. Punkti 3 osas kaalume kas ÜP mõõtkavas on see tuvastatav.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			väärtusest peab elamute ning majutus-, toitlustus-, kaubandus-, teenindus- või muude avalike hoonete ohutuskaja olema vähemalt 25 m. 2. Juhul, kui tulevikus tekib võimalus valla territooriumile elektrituulikuid püstitada, siis palume arvestada järgnevaga: b. Elektrituulikute osas tuleb lisaks arvestada nõutavat tuuliku vahekaugust 110 ja 330 kV liinidest hetkel kehtiva standardi EVS-EN 50341-2-20:2018 ELEKTRIÕHULIINID VAHELDUVPINGEGA ÜLE 1 kV Osa 2-20: Eesti siseriiklikud erinõuded (SEN) alusel. Nimetatud standardi järgi on vähim horisontaalne kaugus elektrituuliku torni telje ja õhuliini lähima juhtme vahel (tuule puudumisel) tuuliku masti kahekordne kõrgus. c. Elektrituulikute vahekauguse määramisel D kategooria gaasitorustikust lähtume üldtunnustatud Euroopas rakendatud praktika GPG („Good Practic Guide“) dokumendist „UKOPA/GP/013 Edition 1, 17. juuni 2017“. Nimetatud dokumendi kohaselt on vähim horisontaalne kaugus D kategooria gaasitorustiku ja tuuliku masti vahel poolteise kordne (1,5 kordne) tuuliku masti kõrgus. 3. Ruusmäe külas paikneva alajaama kinnisasja (katastritunnus 18102:002:1280) osas on Rõuge Vallavalitsus 22.01.2025 korraldusega nr 2-3/16 väljastanud projekteerimistingimused Ruusmäe alajaama ümberehitamise ja laienduse ehitusprojekti koostamiseks. Alajaama laiendamise tõttu suureneb ka alajaama kinnisasja pindala. Palume võimalusel täiendada üldplaneeringut selliselt, et Ruusmäe alajaama kinnisasja vahetu ümbruse maakasutuse juhtotstarbeks on määratud tootmise maa-ala. 4. Eleringi perspektiivsete tegevuste hulgas on Rõuge alajaama ja Mõniste alajaama renoveerimine. Rõuge alajaam paikneb Tindi külas Rõuge alajaam katastriüksusel (katastritunnus 69701:004:1040) ja Mõniste alajaam paikneb Hürova külas Mõniste alajaama katastriüksusel (katastritunnus 69801:001:0293). Kuivõrd alajaama ümberehitamine võib hõlmata endas ka kinnisasja laienemist ja maa omandamist väljapool praegusi katastriüksuste piire, palume üldplaneeringus näha alajaamade katastriüksuste ümber ligikaudu 20 meetri laiune puhverala, millele palume juhtotstarbeks määrata tootmise maa-ala. Ala määramisel palume arvestada, et Mõniste alajaam katastriüksus piirneb lõunast hoonestatud kinnisasjaga ning sellele kinnisasjale palume tootmise maa-ala juhtotstarvet mitte määrata, kuivõrd alajaama laienemine lõuna suunas ei ole hoonete tõttu võimalik.	
70.		04.02.2025 7-1/10-161 18.03.2025 7-1/10-242 RMK	Olete oma 30.01.2025 kirjaga RMKle esitanud arvamuse avaldamiseks Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõud. Olles tutvunud keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande, üldplaneeringu kaardimaterjalide ja seletuskirjaga, avaldame järgmist: -Palume eemaldada kaardiandmetest RMK halduses olevatelt riigimaa kinnistutelt katastritunnustega 18101:001:0990, 46801:004:0128, 49301:001:0024, 49301:001:0025, 49301:001:0026, 49301:001:0028, 49301:001:0045, 77901:004:0032, 77901:004:1870 ja 86502:002:0024 asuvad väärtusliku põllumaa ruumiobjektid. Antud aladel on tegu tänaseks looduslikult metsastunud alade, kaitsealadel asuvate pärandkooslustega, mille põllumajanduslikku kasutust piirab kaitse-eeskiri või on tegu aladega, milliste pindalaline suurus ei võimalda nende iseseisvat kasutust põllumajanduslikul eesmärgil.	7-1/10-313 1. Haanja looduspark 12 (18101:001:0990) ja Linnu (46801:004:0128) katastriüksuste puhul arvestame Teie ettepanekut osaliselt ja korrigeerime joonist. Mõniste metskond 23 (49301:001:0024), Mõniste metskond 24 (49301:001:0025), Mõniste metskond 26 (49301:001:0026) ja Mõniste metskond 30 (49301:001:0045) katastriüksuste puhul arvestame Teie ettepanekuga. Roosa metskond 37 (86502:002:0024) katastriüksuse puhul Teie ettepanekuga ei arvestata. Katastriüksustel tunnustega 77901:004:0032 ja 77901:004:1870 puudub seos Rõuge vallaga.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			-Palume eemaldada kaardiandmetest RMK halduses olevalt riigimaa kinnistult katastritunnusega 18101:001:0284 kalmistumaa juhtotstarve. Antud ala jääb Haanja looduspargi Jaanivariku sihtkaitsevööndisse ja kannab looduskaitse eesmärki. -Palume eemaldada kaardiandmetest RMK halduses olevalt riigimaa kinnistult katastritunnusega 86501:001:0336 segafunktsiooniga maa juhtotstarve. Antud ala vajab RMK oma põhitegevuseks, st metsakasvatuseks. -Palume eemaldada kaardiandmetest RMK halduses olevatelt riigimaa kinnistutelt katastritunnustega 46801:001:0239 ja 46801:002:0460 Luhamaa logistikakeskuse detailplaneeringuga seotud maakasutuse juhtotstarbed. Ühtlasi teeme ettepaneku antud detailplaneering muutunud geopoliitilisest olukorrast lähtuvalt üldplaneeringuga kehtetuks tunnistada. -Palume eemaldada kaardiandmetest RMK halduses olevalt riigimaa kinnistult katastritunnusega 86502:002:0137 veeskamiskoht. Selgitame, et antud kohale puudub sõidukiga ligipääs. -Teeme ettepaneku sõnastada üldplaneeringu seletuskirja peatükis 4.6. ristipuude ja -metsade kaitse- ning kasutustingimused rohkem looduslikke protsesse ja paiga esteetilist väärtust arvestavamaks järgnevalt: 1) ristipuudega metsaosades peavad säilima ristipuud, nende raie on keelatud; 2) kindlustada tuleb ristipuude elujõuline säilimine, mis tähendab, et metsatööde käigus on keelatud nende kahjustamine. -Vastavalt RMK juhatus 14.01.2025 otsusele nr 1-32/12 on KAH-alad ümber nimetatud kogukonnavaladeks, säilitades termini endise sisu. Sellest lähtuvalt palume üldplaneeringu eelnõu seletuskirjas ja kaardimaterjalides asendada temin KAH-alad läbivalt terminiga kogukonnavalad. -Palume üldplaneeringu seletuskirja peatükis 4.8. toodud KAH-alade nimesid täpsustada järgnevalt: Varstu aleviku lähiala Krigulipalu asemel Varstu Krigulipalu, Ratasjärve äär asemel Ratasjärve ümbrus, Saruküla puidutööstuse ümbrus asemel Saruküla, Suure-Munamäe puhkekoht asemel Suur Munamägi. Palume üldplaneeringu seletuskirja peatükis 4.8. toodud KAH-alade kasutustingimuste lõigust eemaldada lause: Nendel aladel tuleb kohalikku omavalitsust ja ala piirinaabreid teavitada metsaraie plaanidest enne metsateatise esitamist. Selgitame, et raieplaanidest teavitamine toimub koostöös kohaliku omavalitsusega koostatavate detailsete kavade koostamise käigus. Metsateatise esitamise aluseks KAH-aladel ongi antud koostatud kava. -Palume üldplaneeringu seletuskirja peatükis 4.8. toodud KAH-alade kasutustingimuste lõigu lõppu lisada täpsustava lausena: Erakorralistest töödest teavitatakse kohalikku omavalitsust. -Palume üldplaneeringu seletuskirja peatükis 5.1.7. toodud matkaradade üldiste põhimõtete juures täpsustada 5. punkti sõnastust järgmiselt: matkaradade rajamiseks ja haldamiseks on vajalik isikliku kasutusõiguse lepingu sõlmimine. Selgitame, et praeguses tekstis toodud kasutamiseks viitab lepingu sõlmimise vajadusele raja külastajaga.	2. Ettepanekuga arvestatakse. Pärandkultuuri objekti olemasolu ei nõua maakasutuse juhtotstarbe määramist selle järgi, seega eemaldame kaardilt Haanja looduspark 31 katastriüksuselt kalmistu maa-ala juhtotstarbe. Sõnastame ümber ka seletuskirjas ptk 2.7.7. lause – “Üldplaneeringuga on kavandatud perspektiivne kalmistu maa-ala Ruusmäe külla, kus asub II maailmasõjas hukkunute ühishaud.” 3. Ettepanekuga arvestatakse. 4. Ettepanekuga ei arvestata. Vastavalt Planeerimisseaduse § 140 võib detailplaneeringu või selle osa võib tunnistada kehtetuks, kui: 1) detailplaneeringu kehtestamisest on möödunud vähemalt viis aastat ja detailplaneeringut ei ole asutud ellu viima; 2) planeeringu koostamise korraldaja või planeeritava kinnistu omanik soovib planeeringu elluviimisest loobuda. Kuna tegemist on projektiga, millega soovitakse rajada 19 tootmis- ja ärimaa sihtotstarbega krundi eksport-, import- ja transiidikaubandust teenindavate ettevõtetele ning tootmisettevõtetele, tuleb arvestada, et see on aega ja suuri investeeringuid nõudev tegevus. Rõuge vald soovib jätta võimaluse antud piirkonnas ettevõtlust arendada ja seetõttu Teie ettepanekuga ei arvestada. 5. Ettepanekuga arvestatakse. 6. Ettepanekuga arvestatakse. Ristipuude peatükk vaadatakse üle ja sõnastust muudetakse vastavalt laekunud ettepanekutele. 7. Ettepanekuga arvestatakse. Info KAH-alade ümbernimetamise kohta teadmiseks võetud. Muudatused viiakse sisse. 8. Ettepanekuga arvestatakse. 9. Ettepanekuga arvestatakse. 10. Ettepanekuga arvestatakse. 11. Ettepanekuga arvestatakse. 12. Ettepanekuga arvestatakse.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			-Järgnevas plokis palume fraasi prügikastide asukohad täpsustada sõnastusega: prügikastide hulk vastavalt ala kasutuskooormusele, väikese koormusega aladel, kus prügikaste pole mõistlik paigaldada, paigaldatakse info jäätmetega käitumise kohta.	
71.		18.03.2025 7-1/10-243	Teekaitsevööndist Suurjärve 1 asukohas Rõuge alevikus. Kõik algas kuskil 15 aastat tagasi kui Kalvi Kõva tookord vist riigikogu liikmena ehitas 25195 riigitee kõrvale jalgtee ca 800 m ulatuses (algab Kõva kinnistu piirist ja kuni Aia tn alguseni ehk Suurjärve 1 piirini.) Ehitustööd teostas oma vahenditega. Muuseas jalgtee on kaardil täiesti jälgitav ja ka inimeste poolt kasutuses. Vald plaanis jalgteed pikendada kuni olemasoleva 2013 aastal rajatud aleviku jalgteeni. Riigukogu katuseraha arvel alustas vald 2017 aastal jalgtee projekteerimist ja ka ehitamist. Projekteerija tugines projekti koostamisel Suurjärve 1 vastas oleva Kaseaia kinnistu detailplaneeringust kus oli ette nähtud Suurjärve 1 maale jalgtee. (Maanteeameti poolt detailplaneering kooskõlastatud) Kuna projekti koostamine venis siis ehitaja alustas ehitustöid koos projekti koostamisga ja jalgtee koos projekt said valmis peaaegu üheaegselt. Valmis sai jalgtee seoses rahaliste vahendite puudumisel ainult Suurjärve 1 ulatuses, mitte täies puudujäävas osas 260m. Projekti Maanteeameti poolt ei kooskõlastatud, väitel et jalgtee ja tee vaheline kaugus ei olnud uutele kehtestatud normidele vastav. Kõik oleks olnud normidele vastav kui Maanteeamet oleks tõstnud Asula märgi aleviku piirile. Praegu asub see ca 280m aleviku poole ehk aleviku piirist sissepoole. Maanteeamet põhjendas seda asjaoluga, et antud kohas (Suurjärve 1 kohal) puuduvad alevikul „linnalise aleviku tunnused“. Kogu kirjavahetus selle teemal on kuskil kindlasti olemas. Mis siis edasi sai. Kõigepealt rajatud tee on kasutuses ja Maanteeameti seletusele selle ohtlikkuse kohta pole õnneks tõendeid lisada, inimesed kasutavad seda, et eemal olla liiklusvoost, maantee ja jalgtee vahel on kraav ja seda pole õnneks autode poolt ületatud ja inimestele otsa sõidetud. Järgnevatel aegadel on vald plaaninud seadustele vastavat jalgteed ikka järjekindlalt rajada. Kuna olin paarkümmend aastat tagasi istutanud liiklusrõõru ja visuaali parandamiseks Suurjärve 1 kinnistu ulatuses männid (praegu juba päris suured puud) siis ma ei olnud nõus nende langetamisega. Olime nõus aga uue jalgtee rajamisega puudest sissepoole. Maadevahetuse käigus vald omandas uue jalgtee aluse maa (kannab nime Viitina jalgtee L4, endine ohtlik rajatud jalgtee nimi Viitina maantee L3). Seejärel telliti uus jalgtee projekt (üle 20 tuh euro) et jalgtee ikkagi kogu ulatuses rajada. Paraku rahalised vahendid on sellised nagu on ja ma ei tea kas Liisi isegi on seda vaadanud.	Transpordiameti tööde kavas on 2027 aasta maakondliku liiklusohutlikku objekti kinnitamine (Rõuge vald). Tee 25195 Käätsa-Rõuge- Luutsniku km 8,52 – 9,3

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Mis ma kõige sellega tahan öelda. Mingitel aegadel (2017-2018) ei olnud Maanteeameti arvates Suurjärve 1 Rõuge alevikus ja nüüd juskui oleks. Kui hakata riigimaantee äärest sissepoole (kinnistu poole) tulema siis tuleb ca 4-5 m kaugusel ebaseaduslik ohtlik jalgte (3m) siis männid ja edasi uue jalgte rajamiseks valla kinnistu ca 14 m ulatuses. Arvan, et Suurjärve 1 on juba piisavalt koormatud. Peale selle veel üks mõte järgneva kinnistu Aia -2 osas. Need on nii nimetataud noorte perede kinnistud (detailplaaneerig peaks olema). Aia-2 jääb ilmselt suures osas uude teekaitsevööndisse kuidas see edasisi toiminguid mõjutab.	
72.		18.03.2025 7-1/10-244	Rõuge valla üldplaneeringu avalik väljapaneku osas arvamuse avaldamine. Tutvunud Rõuge valla üldplaneeringu seletuskirjaga, soovin avaldada arvamust minule kuuluval kinnistuid 18101:002: 0069 Kuusiku, 18101:002: 0070 Kaasiku, 18101:002: 0067 Keldremäe läbivat Haanja maratoni raja osas talvisel perioodil. Teie seletuskirja mõistan nii, et Haanja maratoni rada on kantud üldplaneeringu väärtuste ja piirangute kaardile informatiivsena. See tähendab, et Kinnistute registrisse ei tule minu kinnistuid läbivaid Haanja maratoni raja piirangute kandeid. Kuna kaks kinnistud on elamumaad, kust Haanja maratoni rada kulgeb, siis tulevikus võib järglastel soov oma elamumaad kasutada, näit, viljapuuaeda rajada, siis peab olema võimalik Haanja maratoni rada viia teist trajektoori mööda. Probleemseks võib saada Haanja maratoni suusaraja kulgemine läbi metsaala 18101:002:0067, varem oli rada tehtud metsaala läbiva tee peale. Kuna naaberkinnistule tuli aastaringselt elama perekond, kellele oli teed vaja kodu vahel liiklemiseks, viidi suusarada metsaalale. Võib tekkida probleem, et metsala võsastub ja kasvavad uued puud, kuna me ei saa selle poole metsala piirkonna hooldust eriti teha, sest kinni sõtkutud suusarada ei sula ennem aprilli lõppu.	7-1/10-297 Avaliku huvi realiseerimine eraomaniku maal saab toimuda maaomanikuga sõlmitava lepingu alusel, kus sätestatakse kõik vajalikud tingimused, sh trassikoridori täpne kulgemine, võsastumise vältimiseks vajalikud tööd jne. Anname info Haanja maratoni korraldajale edasi.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Aastal 2006 kulges Haanja maratoni suusarada nii, et pööras ära ennem minule kuuluvaid kinnistuid üle põldude, ehk kaaluda ka nüüd seda võimalust Haanja maratoni raja kulgemise osas. Lisan 2006 a. kaardist tehtud tõmmise. Kinnistule 18101:002:0070 on kantud kitsendusena sideehitise kaitsevöönd ja elektripaigaldise kaitsevöönd, mis osaliselt kattub Haanja maratoni raja osas. Loodan koostööle ja kokkulepetele Haanja maratoni raja osas, siiani ei ole mingeid kirjalikke kokkuleppeid sõlmitud. 	
73.		18.03.2025 7-1/10-245	17.03.2025 Ettepanek Lisada üldplaneeringu algusesse koondatult minimaalselt järgnev ülevaatlik info valla kohta: - üldpindala (ha) - riiklike looduskaitsete piirangutega alade pindala kokku (ha) ja osakaal üldpindalast (%) - metsamaa pindala (ha) ja metsasus (%) - riiklikult kaitstava metsamaa pindala (ha) ja osakaal metsamaast (%), sh rangelt kaitstav (%) Põhjendus Ülevaatlik info annab teadmise olemasolevate piirangute kohta. Samuti aluse täiendavate piirangute vajaduse hindamiseks. Ca 2/3 Rõuge vallast moodustab mets, millest suur osa on juba majanduspiirangutega. Ettepanek	7-1/10-330 1. Võtame ettepaneku osaliselt arvesse. Üldplaneeringu seletuskirja 1 peatükki täiendatakse täiendavate omavalitsuse maafondi iseloomustavate andmetega (lisame ETAK alusel osakaalud, sh metsamaa + kaitsealad). Erinevate kaitsepiirangute analüüs ei ole enam üldplaneeringu ülesanne. 2. Arvestades Rõuge valla ulatuslikke looduslike ja poollooduslike koosluste alasid, tuleb tõdeda, et rohevõrgustiku toimimine realses keskkonnas on märksa mitmekesisem ja dünaamilisem, kui seda on võimalik üldplaneeringu joonisel kujutada või seletuskirjas kirjeldada. Rohevõrgustiku alade tähistamist ei saa samastada riiklike kaitsealade sidususe ja nende poolt pakutavate ökosüsteemiteenuste ulatuse või kvaliteediga, kuna nende eesmärk, ulatus ja õiguslik mõju on erinevad. Üldplaneering ei saa ega pea dubleerima neid nõudeid, mis tulenevad otseselt seadusest või kõrgemalseisvatest õigusaktidest – näiteks keskkonkakaitsetelised piirangud, mis kehtivad

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Loobuda Haanja loodusparki täiendava rohevõrgustiku planeerimisest, sest Haanja looduspark on ise tuumala. Kui vald leiab, et vaatamata suurele metsasusele on väljaspool loodusparki rohevõrgustikku vaja, võib selle ühendada looduspargi suvalise punktiga. Põhjendus Rohevõrgustikust enamuse moodustab metsamaa. Loodusväärtused laiemas mõttes on Haanja looduspargi sihtkaitse- ja piiranguvööndites riiklikult juba kaitstud erinevate maakasutuspiirangutega, sh on keelatud lageraie. Valla poolt rohevõrgustikuga kehtestatavad piirangud dubleeriksid kehtivaid riiklikke ja looks juurde täiendavat bürokraatiat (tööjõuvajadus, infosüsteemid, kontrollid keelud-menetlused), loomata sisulist lisandväärtust vallale. Lisaks tuleksid valla poolt seatavad piirangud kompenseerida sarnaselt riigi poolt seatavatele piirangutele. „Eesti 2035“ riigi pikaajaline arengustrateegia: (Eesti 2035_PUHTAND ÜLDOSA_210512_1.pdf) Kaitstavad alad on elurikkuse kaitse tuumikalad, kuid neist üksi ei piisa, vaja on tagada ka nendevahelised ühenduskoridorid, et moodustuks toimiv rohevõrgustik. Ettepanek Üldplaneeringus kajastatud matkaraja juurde tuleb arendajal kavandada ka avalikud WCd, korraldada nende ümbruse heakord ja tühjendamine. Põhjendus Matkaraja kõrval asuvaid kraave ja erateid, kus jalad märjaks ei saa, kasutatakse avalike WCdena, koos lehvima jäetavate mitmevärviliste paberitega. Ettepanek Täpsustada läbivalt valla “maastikuga” seonduv, sh mõisted, seire ja piirangud. Tagada, et maastikuline lähenemine ei kujuneks metsade täiendavaks kaitseks (valla metsade osakaal maastikus on ca 2/3, millest suur osa on kaitse all) Põhjendus Maastik on inimese poolt tunnetatav, looduslike ja/või inimtekkeliste tegurite toimetel ning vastasmõjul kujunenud iseloomulik ala Maastik – Vikipeedia Kuna maastik koosneb metsamaast, rohumaast, elamumaast jne, mille kasutamine on juba reguleeritud, siis ei tohiks maastikega seonduv muutuda täiendavaks keskkonnapiirangute aluseks. Valla suur metsasus “peidab” kuppelmaastikku.	sõltumata planeeringulahendusest. Seetõttu ei ole vajalik ega põhjendatud üldplaneeringuga kehtestada tingimusi, mis on juba vahetult seadusest tulenevad. Kuna ettepanekus ei ole konkreetselt viidatud, milline osa üldplaneeringu lahendusest käsitatakse dubleerimisena, palume täpsustada, millist konkreetset sätet või tingimust peetakse põhjendamatult seadusest tuleneva normi kordamiseks. Täpsustuse alusel on võimalik hinnata ettepaneku asjakohasust ning vajadusel kaaluda vastavat muudatust. Rohevõrgustik on määratud maakonnaplaneeringuga. Üldplaneeringuga on seda täpsustatud lähtudes planeerimiseseaduse § 75 lg 1 p 10. Rohevõrgustiku kajastamine on vastavalt PlanS § 75 lg 1 p 10 üldplaneeringu ülesanne. Rohevõrgustiku ei saa planeeringust eemaldada. 3. Üldplaneering ei ole õigusakt, mille ülesandeks on reguleerida matkaradade ääres paiknevate tualettide hooldust või tühjendamist. Sellised praktilised korralduslikud küsimused, mis puudutavad matkaradade rajamist, kasutamist ja nendega seotud taristu haldamist, tuleb lahendada maaomanike ja vastutavate osapoolte vahel sõlmitavate lepingute kaudu, lähtudes kehtivast eraomandi puutumatuse ja avaliku huvi tasakaalu põhimõttest. 4. Vaatame sõnastuse seletuskirjas üle.
74.		18.03.2025 7-1/10-246	69701:005:0009 Sain Teilt teavituse minu kinnistul asetsevast matkarajast. 1. Antud rada planeerides jäeti kinnistuomanikud arutelust välja, miks? 2. Rada läbib vana prügilat. Rõuge vald mattis osaliselt prügi maa alla, praegusel hetkel on osa prügist ikkagi maapinnal mida linnud ja loomad laiali kannavad (keskkonnareostus)!	7-1/10-329 Üldplaneeringu joonistel kajastatud matkarajad ei ole siduvad ega oma iseseisvat õiguslikku toimet kitsenduste kehtestamisel. Tegu on ruumilise info esitamisega, mis kajastab varem kasutusel olnud või kavandatavaid liikumiskoridore. Avaliku huvi tagamine eraomandis oleval maal saab toimuda ainult kohaliku omavalitsuse ja maaomaniku vahel sõlmitava lepingu alusel. Palume vallale teada anda, kas olete valmis läbi rääkima lepingu sõlmimiseks.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			3. Antud kohas on lisaks olmeprügile ka tööstusjääke maetud, kaasa arvatud naftasaadusi. Leian, et inimeste saatmine vanale prügilale pole õige ja antud asja peaks hakkama lahendama kaasates keskkonnainspektsiooni. 4. Sügisel käis Teie töötaja paiga peal olukorraga tutvumas ega märganud mingit reostust, tundub et üks meist siis valetab? Vajalik kontrollkaevamiste tegemine, et näha asja tõsidust. Kokku saamine ja asjade arutelu koha peal ajakohane	Matkaradade valdaja on RMK, edastame Teie tähelepanekud ka neile, et nad saaksid hinnata matkaraja ohutust ja sobivust vanal prügila alal. Rõuge vald märgib vanad prügila kohad kaardile, et inimesed saaksid selle info alusel valida, kas läbida antud maa-ala või mitte.
75.		18.03.2025 7-1/10-247	Kas Rõuge valla üldplaneeringuga saaks märkida Savivälja kinnistu (18010:001:2700) segaotstarbega maa-alaks, nagu on mõned kõrvalkinnistud näidatud. Eesmärk on säilitada hoonestuse rajamise võimalus tulevikus.	7-1/10-331 Üldplaneering on valla territooriumi ruumilise arengu raamistikdokument, mille eesmärk on määratleda maakasutuse üldised suunad ja tingimused. Ehitusõigus ehk konkreetse hoonestusõiguse andmine toimub üldjuhul projekteerimistingimuste või detailplaneeringu menetluse käigus, kus hinnatakse täpsemalt nii looduskaitselisi, kultuuripärandi kui ka tehnilisi asjaolusid. Kui Teil on kindel põhjus, miks see peab olema segahoonestusala andke meile teada.
76.		18.03.2025 7-1/10-248	Oleme tutvunud koostatava Rõuge valla üldplaneeringuga ja ei ole nõus järgmiste asjaoludega: 1. Palume Haanja ÜVK alalt välja arvata Haavaniidu kinnistu kü 18101:001:0902 , millel asub Lukumägi.(seal puudub ka planeeritav hoonestusala] . 2. Haavaniidu kinnistul kü 18101:001:0902 Lukumäe mäetipp, pikliku kujuga, pole kunagi põllumaa olnud- liiga kruusane. 3.Soovime Rohevõrgustiku Tugialast TP3 välja arvata Mõtsa kinnistul asuv metsamaa- kü 18101:001:3931 [eraldus 12 ja 13], kuna see on tekkinud põllumaale ja ei ole ka põlismets . Nüüdseks ka nakatunud täielikult kooreüraskiga . VT LISA 1. 4. Elanikkonna suurendamiseks on oluline uute elamu maa-alade planeerimine ja hajaasustuses elamute rajamise piisavalt paindlik reguleerimine, et võimaldada inimestel leida sobiv elukoht Rõuge vallas- aga miks ikka planeeritakse 5 ha krunte. Tänapäeval enam talupidamistest ei elatuta ja inimesed -lapsed soovivad maale st. kodukohta tagasi tulla, kus neil oleks oma maja ja natuke maad, mida saab väikevahenditega korrastada, mitte nn.talukoht. Ei tule keegi puhtalt heast tahtest 5 ha korrastama ja nii jääbki Haanjamaa võssa. Haanjamaal on valdavalt olnud väiketalud - Haanja ümbrusse anti palju soldatimaad , mis olidki pindalalt väikesed. Elatutigi oma pere tarbeks põllumajandusest ja tehti käsitööd- tänapäeval on see ei toimi enam. Krundid peaksid 0,5 ha alates olema. 5. Soovime Haanja kompaktse hoonestusega ala laiendada Haavaniidu kinnistu kü-l 19101:001:0901 metsapiirini.VT LISA 2. 6. Miks on hoonete kõrguseks 8,5 m. Loogilisem olnuks 9,0 m, mis vastab max kõrgusele üksikelamute puhul ja tuleohutusnõuete TP-3 klassile. See võetakse aritmeetilise keskmise kõrguse järgi maapinnast [kallakutel oluline].	7-1/10-332 1. Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni alad on kantud ÜP-sse ÜVK arengukava alusel. Vaatame teie ettepaneku üle koos teiste laekunud ettepanekutega antud piirkonnas. 2. Vaatame teie ettepaneku üle koos teiste laekunud ettepanekutega antud piirkonnas. 3. Ettepanekuga ei arvestata. 18101:001:3931 katastriüksus paikneb tervikuna Võru maakonnaplaneeringuga määratud rohevõrgustiku alal ning selle valdav maakasutus on metsamaa. Kinnistu kuulumine rohevõrgustikku tuleneb eelkõige selle looduslikust iseloomust ja ruumilisest sidususest ümbritsevate ökosüsteemidega, mitte sellest, kas tegu on põlismetsaga või mitte. Samuti ei mõjuta rohevõrgustiku määratlust kinnistul esinevate ürasekikahjustuste olemasolu ega puudumine. 4. Põlistalu maa jagamisel ei tohi moodustatavad katastriüksused olla väiksemad kui 5 ha, eesmärgil et talukoht saaks jätkusuutlikult toimida. Rõuge-Haanja-Kütioru väärtusliku maastiku Haanimaa piirkonda ja seal on seatud tingimus, et hajaasustuses tohib hoonestada ainult neid katastriüksusi, mille minimaalne suurus on 2 ha või erandina, et maastikuanalüüsi alusel võib põhjendatud juhtudel olla lubatud hoonestada ka väiksemaid katastriüksuseid kui 2 ha. See tingimus on saanud väga palju vastukaja. Kuna sisend on tulnud Haanimiihi Nõvvokoda poolt ja on juba kompromiss nende soovituga siis selle tingimuse ülevaatamine eeldab läbirääkimist sisendi esitajaga. 5. Ettepanekuga arvestatakse. 6. Ka teised ettepanekute tegijad on juhtinud oma tähelepanu, antud tingimustele ja nõustume et 9 m on loogilisem. Ettepanekuga arvestatakse.

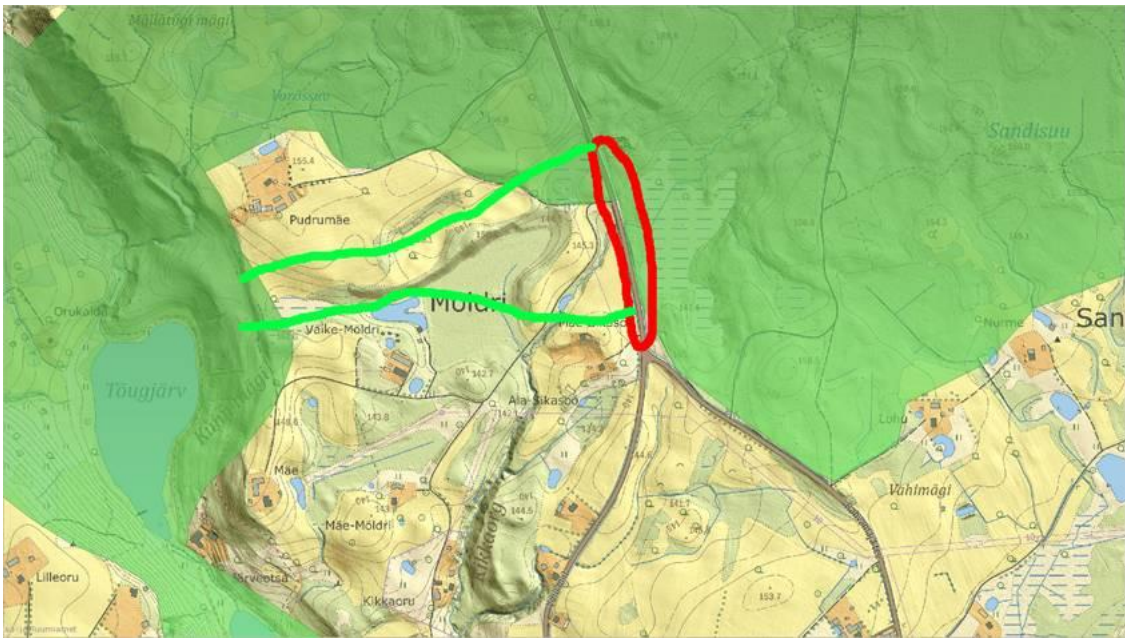
	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
77.		18.03.2025 7-1/10-249	Tutvudes Rõuge valla üldplaneeringu Misso piirkonna osaga imestasin, miks on lahutatud Misso aleviku ja Missoküla terviklikkus? Ma ei leidnud planeeringust selle piirkonna miljööväärtuslikke objekte, mis olid olemas eelmises planeeringus nagu Kooli pettai, vana mõisaaegne unikaalne postijaam (Riia-Peterburi trassil) jmt. Misso piirkonnas ei ole säilinud liiga palju ajaloolis-kultuurilisi objekte, seetõttu tuleks eriti hoolsalt jälgida, et ei kannataks miljööväärtuslikud alad ega objektid. Timmo talu omanikud on aastaid panustanud, et hoida oma võimaluste piires väga unikaalset ajaloolis- kultuurilist taluhoonete kompleksi väärtustades selle esialgset välisilmet ja terviklikkust. Oleme püüdnud säilitada (vaatamata kuludele) ajaloolist hoonestust ning haljastust, hoidnud ära ala võsatumise, arvestanud keskkonna hoidmise heade tavade tingimustega, niitnud inimestele käigurajad, aga ka soodustanud aasalillede levilat, hoidnud puhtana alevi ujumiskoha. Pullijärve ääres on üldisesse talu kompleksi kuuluv 1880.-ndatel aastatel ehitatud suitsusaun. Võrumaa suitsusaun ja saunakombestik kuulub UNESCO kultuuripärandi nimekirja. Timmo talu suitsusaun on ainuke, mis on säilinud viiest omaaegsest järveäärsest suitsusaunast. Saun on restaureeritud autentselt ajaloolisi ehitustavasid järgides ning on pererahva, kogukonna ja külaliste poolt kasutuses, hoides elus ja propageerides suitsusauna kombestikku. Lisaks on sealne järveäärne ala suhteliselt pehme ning ei talu liigset koormust. Planeeritaval rannalal kasvavad looduslikud tarnamättad (pokud), mis ilmestavad maastikku, mis on ainsaks distantsialaks avaliku ujumiskoha ja sauna vahel. Inimestel on võimalus käia ujumas, päevitada rannal. Seetõttu on arusaamatu vaadates uut üldplaneeringut, miks tahetakse lõhkuda olemasolevat tervikut planeeritava laiendatud rannalaga? Millistel kaalutlustel on vaja suurendada olemasolevat rannaala? Samal ajal on plaanilt ära kadunud endise koolimaja krundil asunud eelmise planeeringuga loodud rannaala ja ujumiskoht, mis on ometigi juba välja ehitatud, kus on (kooli)park, palliplatsid, ajaloomälestisena säilitatud koolimaja vundament, mis on ehitatud välialaks, kus on võimalik mängida lauatennist või lihtsalt istuda. Kõik see moodustab kokku ühtse terviku, kus puhata. Lisaks on sinna ka autodega võimalik lähemale pääseda (ka olemasolev parkla ei ole kaugel). Ühe vajaliku täiendusena Misso inimeste jaoks oleks vaja lisada Misso piiri ja surnuaia vahelise kergliiklusraja lõik. Liiklemine sellel maanteelõigul jalgsi või rattaga on ülimalt ohtlik ja vajaks kiiret lahendust.	7-1/10-333 1. Üldplaneeringusse andsid sisendi kohalikud huvigrupid, hetkel ei oska vastata kas Teie poolt nimetatud objektid olid esitatud või miks need välja jäeti. Kindlasti vaatame üle miljööväärtuslikud alad ja nende määramise tingimused. 2. Vaatame üle supluskohad Pullijärve ääres. Vastustena on tulnud tagasisidet ka teiste kohta osas. 3. Kavandavate kergliiklusteede osas Misso alevikku Transpordiametilt sisendit pole. Selle lõigu kohta on esitanud ettepaneku ka teised pöördujad. Vaatame ettepanekud üle, suhtleme Transpordiametiga.
78.		18.03.2025 7-1/10-250	Ettepanekud üldplaneeringule Rõuge vallas elab 1.01.2025 seisuga 5001 elanikku ja Rõuge valla pindala on 933,22 km². Seega on rahvastiku tihedus keskmiselt 5,3 inimest ruutkilomeetrile või 0,05 inimest ühe hektari kohta.; või ühe elaniku nõ kasutada 18,66 hektarit. Rõuge , Varstu, ja Misso alevikes elab kokku ligi 1000 elanikku ja alevike pindala kokku on 7,2 ruutkilomeetrit. Sellest teadmisest tulenevalt elab hajaasustuse piirkonnas umbes 4100 elanikku, mis teeb rahvastiku tiheduseks umbes 4,4 inimest ruutkilomeetrile. Võrdluseks Võru linnas 2025.a seisuga keskmiselt 811,3 in/km²; Võru vallas 2025.a seisuga keskmiselt 11,2 in/km²; Antsla vallas 2025.a seisuga keskmiselt 10,2 in/km²;	7-1/10-334 Mõistame, et üldplaneeringu sätted võivad maaomanikele esmapilgul tunduda kui keeldude ja käskudena, kuid tuleb rõhutada, et ruumilise arengu suunamine ja maakasutuse reguleerimine on vajalik avalike huvide tasakaalustamiseks, elukeskkonna kvaliteedi tagamiseks ning säästliku maaressursi kasutuse korraldamiseks. 1. Arvestades üldplaneeringu koostamise ajakava ja protsessi kestust, on alusandmete ajakohastamine põhjendatud. 2. Antud teema kohta on tulnud palju tagasisidet, vaatame punkti sõnastuse üle. 3. Kirjeldatud lauset saab ja tuleb planeerimisseaduse mõistes tõlgendada projekteerimistingimus andmise aluseks oleva tingimusena PlanS § 75 lg 1 p 18 mõistes. Sama tuleneb sisuliselt detailplaneeringute koostamisel kohustuslikuna PlanS § 126 lõikest 1. 4. Vaatame seletuskirjas sõnastuse üle.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Setomaa vallas 2025.a seisuga keskmiselt 6,7 in/km2 Rõuge alevik on valla suurim asula, milles on arvutuslikult ca 200 in/km2, teistes alevikes ca 100 in/km2. Taolise asustusega KOV-i jaoks ei ole kohane seada tulevikku suunatud tegevustele olulisi ja ebaproportsionaalseid kitsendusi 1) Seletuskiri lk 10 elanike arv vallas. Ettepanek: Kasutada 2025 a andmeid ja võtta aluseks rahvastikuregistri andmed Põhjus: Oleme aastas 2025 2) Seletuskiri lk 13, p 2.1.2 . Tuleb eelistada endisi talu kohti. Ettepanek: Sõnastada kogu teine lõik alljärgnevalt: ``Uute majapidamiste ehitamisel tuleb eelistada endisi talukohti. Kui ajalooline talukoht on hoonestatud või ehitusõigust taotletakse maaüksusele, kus varasemalt ei ole hoonestust olnud, tuleb ehitusala valikul lähtuda üldplaneeringus toodud tingimustest. `` või jätta kogu lõik välja. Põhjus: Varasem talukoht oli planeeritud eelkõige tootmisest ja elulaadist tulenevalt mitmeid inimpõlvi tagasi. Tänapäevased vajadused ja tänapäevane tehnika vajab suuremat ruumi või kohati teistsugust ala, mis oli ca 100 a tagasi. 3) Seletuskiri lk 14 p 2.1.2 Ettepanek: Jätta välja lõik ``Alade arendamisel tuleb näha ette kuritegevust ennetavad ja maandavad meetmed – tänavavalgustus või õueala kohtvalgustid, vajadusel piirded ning videovalve süsteemid.`` Põhjendus: Kuritegevust ennetavateks meetmeteks on ka naabrivalvepiirkonna loomine lisaks eelmainitule ning turvalisuse tagamine ei saa olla ÜP-s kehtestatud kohustus, vaid peab olema vajaduse põhine. 4) Seletuskiri lk 16 p 2.1.4 Ettepanek: Jätta välja lõik `` Süsinikuvaru säilitamiseks ja sidumisvõime suurendamiseks (st CO2 emissioonide vältimiseks ja vähendamiseks) tuleb soodustada püsirohumaade, märgalade ja puhvervööndite säilitamist ja nende kujundamist. Põllumajanduses tuleb vähendada turvasmuldade harimist. Turvasmuldasid ei ole soovitatav kuivendada süsinikuvaru säilitamise eesmärgil (seda nii põllumajandusliku kasutusega turvasmuldade kui ka metsamaana kasutatavatel turbaaladel).`` Põhjus: Põllumajandusliku tegevuse osakaal ei ületa CO2 emissiooni kontekstis Rõuge vallas 50%, misstõttu nõue pole kohane. Samuti nõuab turbakaevandustes turba kaevandamine kuivendamist. 5) Seletuskiri lk 16 p 2.2	5. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud on määratletud üldplaneeringu seletuskirja punktis 2.2. Kaevandamise juhtotstarve ei ole iseseisva alusena nimetatud kohustuslike juhtude loetelus. Sellest tulenevalt ei ole põhjendatud rakendada analoogiat teistsuguste juhtotstarvete alusel. Küll aga võib kohalik omavalitsus kaaluda detailplaneeringu koostamise vajalikkust, kui ehitusprojekti või kavandatava hoonestuse iseloom, sealhulgas ehitisealne pindala, seda õigustab. Seega võib tegemist olla olukorraga, kus DP koostamise vajadust tuleb hinnata, kuid see ei tähenda automaatselt kohustust koostada. 6. Vaatame hoonete püstitamise tingimused üle. 7. Vaatame hoonete püstitamise tingimused üle. 8. Palkmajade ehitamise keeld on saanud palju tagasisidet. Vaatame laekunud ettepanekud üle ja sõnastame tingimuse ümber. 9. Ettepanekuga arvestatakse. 10. Ettepanekuga arvestatakse. 11. Hoonete arv katastriüksusel on saanud palju tagasisidet. Vaatame laekunud ettepanekud üle ja sõnastame tingimuse ümber. 12. Palkmajade ehitamise keeld on saanud palju tagasisidet. Vaatame laekunud ettepanekud üle ja sõnastame tingimuse ümber. 13. Vaatame seletuskirja sõnastuse üle. 14. Põlistalu maa jagamisel ei tohi moodustatavad katastriüksused olla väiksemad kui 5 ha, eesmärgil et talukoht saaks jätkusuutlikult toimida. Rõuge-Haanja-Kütioru väärtusliku maastiku Haanimaa piirkonda ja seal on seatud tingimus, et hajaasustuses tohib hoonestada ainult neid katastriüksusi, mille minimaalne suurus on 2 ha või erandina, et maastikuanalüüsi alusel võib põhjendatud juhtudel olla lubatud hoonestada ka väiksemaid katastriüksuseid kui 2 ha. See tingimus on saanud väga palju vastukaja. Kuna sisend on tulnud Haanimiihhi Nõvvokoda poolt ja on juba kompromiss nende soovituga siis selle tingimuse ülevaatamine eeldab läbirääkimist sisendi esitajaga. 15. Sõnastame ümber põlismetsa definitsiooni täpsemalt ja ühemõttelisemalt. Paraku esineb praktikas tendentsi, et kui midagi ei ole selgesõnaliselt keelatud, peetakse seda automaatselt lubatuks. 16. Ettepanekuga arvestatakse. 17. Rohevõrgustiku teema on saanud palju tagasisidet ja vastuväiteid. Vaatame tingimused uuesti üle. 18. Ettepanekuga arvestatakse.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Ettepanek: Jätta ära 1000 m2 nõue ja sõnastada lause järgnevalt ning tõsta see nõue detailplaneeringu koostamise kaalumise alla: ``uute või olemasolevate tootmise maa-alade planeerimisel, kui tootmisest tulenevad negatiivsed mõjud (müra, saasteained, heitgaasid jms) ulatuvad väljapoole planeeritava katastriüksuse piiri`` Põhjus: 1000 m2 tootmishoone on suhteliselt väike ehitis. DP koostamise kaalumise alla tõstmine on selle tõttu, et väljatoodud loogika kohaselt peaksid müra tekitavad kaevandused olema ka DP kohustusega, sest seal käib ka tootmine. 6) Seletuskiri lk 19 Ettepanek: jätta ära 9) välisviimistluses kasutada naturaalseid maastikku sobivaid värvitoone, vältida erksate ja domineerivate toonide kasutamist; Põhjendus: Liigne halduskoormus hõredalt asustatud KOV-is värvitoonide hindamisel, mis muutuvad ajas. 7) Seletuskiri lk 19 Ettepanek: jätta ära 10) lubatud on vanas talukohas vana hoone kõrvale uue elamu rajamisel modernse lahendusega hoone ehitamine, kuid vajalik on tutvustada uut hoonestuskava projekteerimistingimuste taotlemisel; Põhjendus: Liigne halduskoormus hõredalt asustatud KOV-is 8) Seletuskiri lk 21 Ettepanek Jätta ära 11) välisvoodrita palkmaju ei ole lubatud ehitada, v.a erandina asukohas, kus see on ümbritsevasse keskkonda sobiv; Põhjendus: Palkmajade visuaalne väljanägemine tiheasustusaladel, kus elab ca 100-200 in/km2 ei ole häiriv 9) Seletuskiri lk 24-25 Ettepanek: Haajna Puhke-ja spordikeskuse suusa-ja rollerirajad pole kajastatud märgitud üp-s, Palun lisada eelnimetatud rajad nii seletuskirja, kui ka väärtuste kaardile. Põhjendus: tegemist on ühe oluliseima aastaringse puhke- ja sportimise rajatisega Rõuge vallas 10) Seletuskiri lk 24-25 Ettepanek: Lisada siis seletuskirja, kui ka väärtuste kaardile nii Pesapuu, kui Suure-Munamäe vaatetorn puhke- ja rekreatsiooni alana 11) Seletuskiri lk 28 Ettepanek: Sõnastada selgemalt ja ühemõtteliselt järgnev kirjeldus `` katastriüksusele on lubatud rajada üks ühepereelamu ja kuni kaks üle 20 m2 abihoonet. Kuni 20 m2 abihooneid	

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			võib teha ühele katastriüksusele kuni kolm. Kokku võib katastriüksusel olla kuni 4 abihoonet;``</p> <p>Põhjendus: Nõue peab olema arusaadav esimesel lugemisel, kas on 3 või on 4</p> <p>12) Seletuskiri lk 28</p> <p>Ettepanek: Jätta ära sõnastus `` □ välisvoodrita palkmaju ei ole lubatud ehitada; ``</p> <p>Põhjendus: Palkmajade visuaalne väljanägemine tiheasustusaladel, kus elab ca 100-200 in/km2 ei ole häiriv</p> <p>13) Seletuskiri lk 29</p> <p>Ettepanek: Sõnastada eelnevatest ettepanekutest tulenevalt järgnev kirjeldus `` 2) uue tootmisala planeerimisel või olemasoleva laiendamisel, kui tootmisest tulenevad negatiivsed mõjud (müra, saasteained, heitgaasid jms) ulatuvad väljapoole planeeritava katastriüksuse piiri või kavandatakse üle 1 000 m2 ehitusaluse pinnaga hoone rajamist, on vajalik detailplaneeringu koostamine; `` Põhjendus: 1000 m2 tootmishoone on suhteliselt väike ehitis. DP koostamise kaalumise alla tõstmine on selle tõttu, et väljatoodud loogika kohaselt peaksid müra tekitavad kaevandused olema ka DP kohustusega, sest seal käib ka tootmine. 14) Seletuskiri lk 45 Ettepanek : Parandada sõnastust ja sõnastada järgnevalt 3) põlistalu maa jagamisel ei tohi moodustatav endise põlistalu katastriüksus olla väiksema kui 5 ha, eesmärgil et talukoht saaks jätkusuutlikult toimida; Põhjendus: talukoha jätkusuutlik toimimine jääb arusaamatuks. Samuti pole proportsionaalne hõredalt asustatud KOV-is 5 ha nõue. 15) Seletuskiri lk 45 Ettepanek : Jätta ära 5) põlismetsa ei või rajada uusi elu-, tootmis- ja ärihooneid. Põhjendus: Nõ põlismetsad asuvad pigem riigimetsamaal. Eramaal taoline nõue on ebaproportsionaalne 16) Seletuskiri lk 50 Ettepanek: Vaadata üle ristipuude teema sõnastada täpsemalt arusaamatuste ja majandusliku kahju vältimiseks Põhjendus: Ei ole teadlik ristimetsade olemasolust. Erandlikult on tegemist ristipuude kogumiga, kuid pole teadlik, et nt 3 ristipuud moodustavad ristimetsa. Ristipuu võib asuda metsas, kuid see ei tee sellest metsast ristimetsa. Samuti on ristipuudel kaitsevöönd, millest kaugemal on mets majandatav. 17) Seletuskiri lk 51	

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			Ettepanek: Üle vaadata rohevõrgustikule kehtivad reeglid ning neid leevendada, sest Rõuge valla kontekstis ei ole tegemist tihedalt asustatud aladega, kiirteedega ja muude rajatistega, mis piiraksid loomade, lindude jm liikumist olulisel määral 18) Seletuskiri lk 51 Ettepanek: Rohevõrgustikus Suurel-Munamäel ja Haanja suusaradadel on esmane mitte ökoloogiline, vaid turismi, puhke ja sportimise funktsioon.	
79.		18.03.2025 7-1/10-251	Avaldame arvamust Rõuge valla üldplaneeringu kohta. Üldplaneeringus on Luhasoo toodud väärtusliku maastikuna. Teeme ettepaneku, et väärtusliku maastikuna käsitletak ainult Luhasoo looduskaitsealaga piiritletud ala, vähemasti Kellämäe küla osas. Luhasoo kaitsekorda muudeti 2017. aastal, kui vähendati kaitseala piire ja muudeti maastikukaitseala looduskaitsealaks. Selle muudatuse põhjuseks oli asjaolu, et ala maastikulised väärtused ei olnud piisavalt esinduslikud ning keskenduti looduslike koosluste ja liikide kaitsele. Kaitsealalt arvati välja väheväärtuslikud alad (majandatud metsad, põllud, rohumaad ja õuealad). Seetõttu ei pea me põhjendatuks, et Nurme kinnistu kuulub väärtusliku maastiku hulka. Üldplaneeringu dokumentidest ei selgu, miks peetakse üht külaosa teisega võrreldes väärtuslikumaks. Kohalikud elanikud tunnevad, et selline jaotus on ebaõiglane. Ajalooliselt on osad talud jagatud hõimlaste vahel ning külastruktuur on mõlemal pool teed sarnane. Nurme kinnistu ei ole nende jagamistega seotud ning on olnud nõ eraldiseisev. Meie hinnangul tuleks küla käsitleda ühtsetel alustel. Kui osa külast määratakse väärtuslikuks maastikuks, peab olema selgelt välja toodud, miks see ala on teistest erilisem, kui maastik ja külastruktuur on mõlemal pool teed sarnased. Praegusest üldplaneeringu kirjeldusest ei selgu, millised on ala väärtused, kus need paiknevad ja milliste kaalutluste alusel piirid määrati. Meie kinnistut läbib matkarada, aega ajalt korraldatakse spordivõistlusi. Selles osas on negatiivseid kogemusi prügistamise osas. Matkamisega suureneb küla liikluskoomus ja teede seisund halveneb. Kõige enam kannatavad kohalikus elanikud, kes liiklevad igapäevaselt. Üldplaneeringus on Luhasoo märgitud väärtusliku maastikuna. Teeme ettepaneku käsitleda väärtusliku maastikuna ainult Luhasoo looduskaitseala piiresse jäävat ala. Luhasoo kaitsekorda muudeti 2017. aastal – kaitseala piire vähendati ja maastikukaitsealast sai looduskaitseala. Muudatuse põhjustena toodi, et ala maastikulised väärtused pole piisavalt esinduslikud ning selmet keskenduti looduslike koosluste ja liikide kaitsele. Väheväärtuslikud alad arvati kaitsealalt välja (majandatud metsad, põllud, rohumaad ja õuealad). Seetõttu ei pea me põhjendatuks Nurme kinnistu kuulumist väärtusliku maastiku hulka. Üldplaneeringu dokumentidest ei selgu, miks peetakse üht külaosa teisega võrreldes väärtuslikumaks. Kohalike elanikena tunneme, et selline käsitus on ebaõiglane. Ajalooliselt on küla mõlemal pool teed olnud ühtse struktuuriga, sest talusid on jagatud hõimlaste vahel. Nurme kinnistu pole nende jagamistega seotud ning on olnud eraldiseisev. Leiame, et küla tuleks käsitleda ühtsetel alustel. Kui osa külast määratakse väärtuslikuks maastikuks, peaks olema selgelt põhjendatud, miks see osa on erilisem, kui maastik ja	7-1/10-335 Ettepanekuga ei arvestata. Luhasoo väärtusliku maastiku (maakondliku tähtsusega) ala, mis on esitatud skeemil rohelise piirjoonega, on määratletud kehtiva Võru maakonnaplaneeringuga ning kattub täiel määral Luhasoo looduskaitsealaga (skeemil kollase piirjoonega), ulatudes seejuures mõnevõrra ka väljapoole looduskaitseala piire. Üldplaneeringu lahendus teeb ettepaneku piiride väikseks korrigeerimiseks ala põhjaosas. Looduskaitseala ise osutab seal esinevatele väärtustele ja nendega seotud säilitamisvajadustele, mille olemasolus ei ole põhjust kahelda. Samade väärtuste kaitseks on kehtestatud ka seadusest tulenevad kinnisomandi kitsendused. Samas tuleb tunnistada, et väärtusliku maastiku piiri määratlemisel puudub üheselt määratletud kriteeriumistik, mis võimaldaks selgelt eristada ala sees ja väljas olevat piirkonda. Tegemist on olulisel määral hinnangulise ehk tunnetusliku määratlemisega, mis võib erinevate isikute puhul varieeruda. Väärtusliku maastiku määratlemisest ei tulene maaomanikule täiendavaid konkreetseid piiranguid või kohustusi, mis ei oleks juba üldplaneeringu üldiste tingimuste kaudu reguleeritud. Seega ei kaasne väärtusliku maastiku määratlusega iseseisvat ja sisulist kitsendust kinnisasja kasutusele. Üldplaneeringus võib küll täpsustada matkaradade rajamise ja kasutamise põhimõtteid, kuid ei saa seda teha nii kohapõhiselt meetmete kirjeldamisega, mis sätestaksid konkreetsetel rajal kasutamiskorra. Vajalikud meetmed saab ilmselt kokku leppida ja ellu viia vaid kogukonna ja kohaliku omavalitsusega koostöös kohapõhiselt.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			külastruktuur on mõlemal pool teed sarnased. Praegusest üldplaneeringu kirjeldusest ei selgu, millised on ala väärtused, kus need paiknevad ja milliste kaalutluste alusel piirid määrati.	
80.		18.03.2025 7-1/10-252	Lisame oma eelneva kirja juurde veel ühe ettepaneku, käsitleda Kellämäe külas rohevõrgustikku kõigi taludega samadel alustel (nagu tegime ettepaneku väärtusliku maastiku käsitlemiseks). Ettepanek on tuumikalana määratleda Luhasoo looduskaitsealaga kattuvat ala.	7-1/10-335 Ettepanekuga ei arvestata. Rohevõrgustik on määratud maakonnaplaneeringuga. Üldplaneeringuga on seda täpsustatud lähtudes planeerimisseaduse § 75 lg 1 p 10. Rohevõrgustik on selgelt ulatuslikum ning selle olemus ei ole samastatav looduskaitseala ega väärtusliku maastiku piiridega.
81.		20.03.2025 7-1/10-253	Ei nõustu minu kinnistul 18101:002:0100 kallasraja ligipääsuga Haanja valla üldplaneeringus oli määratud juurdepääs kallasrajale Plaani järve väljajooksu juurest	7-1/10-336 Ettepanekuga arvestatakse. Määratakse uus juurdepääsu lahendus.
82.		20.03.2025 7-1/10-254	Lubasin telefonivestluses saata kaardi, kus roheala piiri vaja muuta. Punase ringi sees on teelõik, kus minu mäletamist mööda, üle 40 aasta, on metsloomi liikluses hukka saanud. Loomad eeslistavad liikuda seal, kus on vett (enamus õnnetusi on olnud truubi lähedal). Rohelisega märkisin, kus võiks rohekoridor reaalsuses olla, seal enamus ala sihtkaitsevööndis. Huvitav, miks lääne suunal rohealade vahelist koridori pole? Matkaraja kaardil peaks selguse tooma Ratasjärve ja Tõugjärve vahel, minu teada ei ole lubatud seal läbi õue liikuda. Rõuge ürgoru matkaraja kihi peaks GPS -iga üle täpsustama, kohati läheb rada valesti (näiteks Kiidil). 	7-1/10-337 Vaatame rohealade määramise Võru maakonna planeeringus üle ja kaalume Teie ettepanekut ning anname Teie info pärast avaliku väljapaneku arutelu toimumist. RMK kodulehel on punasega märges: Rõuge Suurjärve ja Rõuge Tõugjärve vahelisel lõigul on matkaraja marsruut muutunud. Uus rajatähistus algab asfaltteeni jõudmisel Rõuge alevikus – suunduda tuleb maanteed mööda paremale Võru poole kuni suunaviit juhatab ca 500m pärast vasakule (samal poole ka „Eha talu“ suunas) ning seejärel otse kuni ca 400m pärast teerada pidi paremale üles märke ning 300m pärast taas alla ürgoru põhja läbi metsa Tõugjärve äärde. Palume vältida Möldre külas Ratasjärve talu hoovi läbimist, mis jäi vanale marsruudile! Uus marsruut on jälgitav RMK äpis. Osaliselt kulgeb rada läbi eravalduste, kus on koerad (vahel ka lahtiselt).
83		12.03.2025 6-3/460	5. Põlisaladel ehitamise majanduslik mõju ja õiguslikud küsimused. Järgmisena vaataks läbi põlisalad. Põlisaladel ehitamise kogumaksumus on võrreldes piiranguteta aladega hinnanguliselt 20–50% kõrgem, kuna lisakulud tekivad keskkonnamõju hindamisest, täiendavatest ökoloogilistest ja geoloogilistest uuringutest. Keskkonnasõbralike ehitusmaterjalide ja tehnoloogiate kasutamise nõuetest, taristu ja ligipääsu eritingimustest ning ehitusprotsessi keerukusest ja ajapikendusest. Piirangud mõjutavad ka metsamajandusest	6-3/460-3 Põlisalad või muud keskkonnakaitsealad on määratletud loodusväärtuste olemasolu või riiklike/rahvusvaheliste keskkonnakaitsekoostuste alusel. Ehitustegevus sellistel aladel võib teatud juhtudel eeldada suuremat kooskõlastatust ja arvestamist loodushoiuga, kuid geoloogilised,

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			vähendatud maaomanike majanduslikku vabadust. Lisakulude kompenseerimine ja õiguslik vastutus 5.1 Milliste õigusaktide ja mehhanismide alusel toimub lisakulude kompenseerimine maaomanikele, kelle kinnistutel on kehtestatud täiendavad keskkonnapiirangud põline ala, väärtuslikud maad? Tooge näide: Makstav summa = nõutud ehitustööde, maksumus. 5.2 Kas Rõuge Vallavalitsusel on loodud hüvitamiskord, mis tagab, et maaomanikud ei jää ebaproportsionaalselt suurte rahaliste kohustuste alla võrreldes nendega, kellele piiranguid ei kehtestata? 5.3 Kui hüvitamismehhanism puudub, siis millise seaduse või määruse alusel on Rõuge Vallavalitsus seisukohal, et lisakulud jäävad täielikult maaomanike kanda? 5.4 Kas Rõuge Vallavalitsus on teinud õiguspärase ja proportsionaalsuse analüüsi, et tõendada, et piirangud on põhjendatud ning ei põhjusta maaomanikele ebaproportsionaalset kahju? 5.5 Kui metsamaa majandustegevus on piiratud, siis milline riiklik või omavalitsuslik kompensatsioonimehhanism on olemas kohalike elanike majandusliku kahju katmiseks, et teha antud ehitustöid? Kas vald võtab õigusliku vastutuse piirangutest põhjustatud liigsete kulude eest? 5.6 Kui piirangud seavad maaomanikud, elanikud ebavõrdsesse olukorda võrreldes teiste sama piirkonna kinnistute omanikega, milline on vallavalitsuse seisukoht võimalike kahjunõuete ja kohtuvaidluste osas? 5.7 Kas valla seatud piirangud võivad tekitada haldusõigusliku kahju hüvitamise kohustuse vastavalt haldusmenetluse seaduse § 64 ja riigivastutuse seadusele? 5.9 Kas vallavalitsus on valmis andma kirjaliku kinnituse, et seatud piirangud on õiguslikult põhjendatud, proportsionaalsed ja ei põhjusta maaomanikele põhjendamatuid majanduslikke lisakulusid, kaotusi?	ökoloogilised või muud lisauuringud ei ole automaatselt kohustuslikud – nende vajadus sõltub konkreetse tegevuse iseloomust ning selgub vastavate hindamiste ja menetluste käigus. 5.1 Lisakulude hüvitamine ei ole automaatne – see on võimalik vaid juhul, kui piirang tuleneb näiteks looduskaitseaduse alusel kehtestatud kaitse-eeskirjast ja piirab oluliselt maa kasutust. Hüvitamise aluseks võivad olla looduskaitseadus (§ 22–24) ning vajadusel riigivastutuse seadus (§ 14 ja § 16). Näiteks võib taotleda aastast kompensatsiooni metsa majandamise piirangu eest. 5.2 Rõuge Vallavalitsusel ei ole kehtivat hüvitamiskorda, sest kohalikel omavalitsustel puudub seaduslik alus kompenseerida riiklikest piirangutest või üldistest keskkonnanõuetest tulenevaid kulusid. Hüvitiste maksmise pädevus kuulub riigile, sh Keskkonnaametile. 5.3 Kui hüvitamismehhanism puudub, siis jäävad kulud maaomaniku kanda, välja arvatud juhul, kui tekib õiguslik alus riigi vastutusele. Seadusandlus (sh riigivastutuse seadus) võimaldab nõuda hüvitist, kui piirang põhjustab ebaproportsionaalset kahju ja on kehtestatud õigusvastaselt või ilma mõjuva aluseta. 5.4 Piirangute õiguspärasust ja proportsionaalsust hinnatakse tavaliselt piirangu kehtestamise käigus – näiteks looduskaitse alla võtmisel tehakse vastav mõjuanalüüs. Sellisel juhul tuleb hinnata, kas eesmärk õigustab sekkumist eraomandisse ning kas vähemkoormavaid lahendusi oli võimalik kasutada. 5.5 Kui metsamaa majandamine on piiratud, on maaomanikul õigus taotleda kompensatsiooni riigieelarvest. Kompensatsioonimeetmeid haldab Keskkonnaamet. Kohalikel omavalitsustel ei ole seaduslikku kohustust ega eelarvelist võimalust selliseid kompensatsioone maksta. 5.6 Kui piirangud loovad ebavõrdse olukorra sarnastes tingimustes olevate isikute vahel, võib maaomanikul tekkida võimalus esitada kahjunõue või vaidlustada piirang halduskohtus. Sellisel juhul hinnatakse piirangu proportsionaalsust ning võimalikku omandiõiguse rikkumist. 5.7 Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 67 ja riigivastutuse seaduse § 14 võib haldusorgan olla kohustatud hüvitama kahju, kui piirang on kehtestatud õigusvastaselt või ei vasta proportsionaalsuse põhimõttele. See eeldab iga juhtumi eraldi hindamist. 5.9 Kui maaomanik soovib, võib taotleda kirjalikku selgitust või seisukohta piirangu kehtestanud asutuselt (nt Keskkonnaamet). Selle kaudu on võimalik saada kinnitust, kas piirang on kehtestatud õiguspäraselt ja kas see vastab proportsionaalsuse nõudele. Rõuge Vallavolikogu saatis Kliimaministeeriumile 30.04.2025 pöördumise nr 1-16/2 looduskaitseliste ja riigikaitseliste piirangute seadmise osas. Dokumendiga saata tutvuda https://atp.amphora.ee/rougevv2017/index.aspx?itm=476731
84.		26.02.2025 15-7/2	Palun minu omandis oleva maatüki Muksi 69801:001:0037, suuruses 10876m2, Murati küla, Rõuge vald, Võrumaa, mille praegune sihtotstarve on ärimaa muuta sihtotstarve maatulundusmaaks. Äritegevust sellel maatükil ei toimu.	7-1/10-289 Ettepanekuga arvestatakse. Hajaasustusega alal puudub otsene vajadus maakasutuse juhtotstarvet määrata. Kuna maakasutus ei vasta tegelikule kasutusele siis eemaldatakse maakasutuse juhtotstarve.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
85.		26.03.2025 7-1/10-255	69801:001:1244, Pausakonna on mõeldud tulevikus hoonestada. Elekrtiühendus on kinnistule veetud. Kas selle info taustal on vaja teha midagi seoses üldplaneeringuga?	7-1/10-338 Pausakonna kinnistu Rõuge üldplaneeringus Rõuge-Haanja-Kütiorg väärtusliku maastiku alal ja Rõuge-Haanja-Kütioru väärtusliku maastiku Haanimaa piirkonnas. Üldplaneeringuga määratud Rõuge-Haanja-Kütioru väärtusliku maastiku Haanimaa piirkonda seatud tingimus, et hajaasustuses tohib hoonestada ainult neid katastriüksusi, mille minimaalne suurus on 2 ha või erandina, et maastikuanalüüsi alusel võib põhjendatud juhtudel olla lubatud hoonestada ka väiksemaid katastriüksuseid kui 2 ha on saanud väga palju vastukaja. Kuna sisend on tulnud Haanimiihi Nõvvokoda poolt ja on juba kompromiss nende soovituga siis selle tingimuse ülevaatamine eeldab läbirääkimist sisendi esitajaga.
86.		31.03.2025 7-1/10-258	Kirjutan seoses matkaradade üldplaneeringuga Haanja alevikus Tamme kinnistul. 18101:001:2580 Matkarada kulgeb kohe praktiliselt elamu kõrvalt (õuealalt), sealsamas on kasvuhoone, aiamaa ja kodune vabaaja veetmise ala. Kinnistu omanikuna ei ole ma nõus antud planeeringuga. Miks ei ole matkaraja planeerijad pöördunud enne avalikule arutelule väljapanemist eelnevalt kinnistu omaniku poole? Kas meie vallas ei loe põliselanikud ja nende heaolu midagi, ainult turistid? Sellest olen ma muidugi juba ammu aru saanud, et nii see on. 1. Seoses Suure-Munamäe vaatetorni renoveerimisega tekitas vald minu kinnistule ehitismaterjali ladustusplatsi, millest sai hiljem parkla 2. Mõned ajad tagasi paigaldati sinna suur prügikonteiner. 3. GPS seadmed juhatavad Suurele-Munamäele sõitjad minu koduhoovi. Siit küsimus? Kui häiriv on häiriv ja mis on problem kellegi jaoks? Kas see kui turismihooajal sõidab iga päev minu koduõue 1-2 autot, kus inimesed oma mugavuses soovivad saada autoga torni on meeldiv? Kusjuures nad sõidavad läbi 2 keelumärgi. Laupäeval-pühapäeval on sõidukite arv tihti isegi suurem. Kõigi nende probleemidega olen pöördunud nii valda kui Suure-Munamäe juhataja poole. Kuid tulutult. Meil on olemas kõrgemad tipud, mida vallutatakse. Miks ei või suvine matkarada sealt kulged? Meil on hajaasustus, kus annab matkaradu teha. Mitte ümber inimeste kodude. Olen lubanud oma kinnistut läbivaid erinevaid spordiüritusi aga ka nende korraldamisel unustavad ürituse korraldajad üha rohkem kinnistuomanikke informeerida. Sellisel juhul me ei saa rääkida vastastikusest heast kokkuleppest. Mina ei ole nõus matkarajaga oma kinnistul.	7-1/10-339 Üldplaneeringu joonistel kajastatud maratoni- ja matkarajad ei ole siduvad ega oma iseseisvat õiguslikku toimet kitsenduste kehtestamisel. Tegu on ruumilise info esitamisega, mis kajastab varem kasutusel olnud või kavandatavaid liikumiskoridore. Avaliku huvi tagamine eraomandis oleval maal saab toimuda ainult kohaliku omavalitsuse ja maaomaniku vahel sõlmitava lepingu alusel. Kui sellist lepingut ei suudeta sõlmida, siis tuleb kaaluda raja alternatiivset asukohta või sellest sellisel kujul loobuda. Palume Rõuge vallale teatada, kas olete valmis alustama läbirääkimisi lepingu sõlmimise üle.

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
87.		12.03.2025 7-1/10-195 Green Silence OÜ	Kinnistu nr. 86501:001:0246 Tere, Edastame üldplaneeringu raames täpsustust ja selgust nõudvad asjaolud matkaradadega seondult. 1 Üldplaneeringu seletuskirjas, lk 66-67, on toodud, et matkarada on jalgsi matkamiseks ettenähtud pinnasrada. Meile esitatud kaardil kulgeb matkarada mööda sõiduteed (hetkel eraomandis, kuid üldplaneeringu alusel soovitavalt üldkasutatav tee). 1. Kuidas on kooskõlas matkamiseks ettenähtud pinnasrada sõiduteega? Küsimus on üldine, sest puudub plaan või eskiis, mille järgi on võimalik hinnata pinnasraja ja sõiduteega kaasnevat võimalikke kitsendusi ning omanikule temast sõltumatuid koormatisi. 2. Harju (86501:001:0246) kinnistul hargneb matkarada kaheks. Jää selgusetuks, milline kahest on õige. Üks kahest on põhimõtteliselt tupik. 3. Nagu selgub, läbib Harju kinnistut RMK Peraküla-Aegviidu-Ähijärve matkatee. Üldplaneeringu seletuskirjas seisab, et matkaradade rajamine toimub koostöös maaomanikega. Siit küsimus. Kas RMK Peraküla-Aegviidu-Ähijärve matkatee on juba olemasolev või planeeritav? Mõlemal juhul puuduvad andmed, et maaomaniku on teavitatud või otsitud võimalust koostööks. Il p.5 Teed / p.5.1.5 Teede avalik kasutamine 4. Üldplaneeringu seletuskirjas, lk. 65-66, on kirjas: "Eratee omanikuga tuleb sõlmida asjaõigusleping eratee avalikuks kasutamiseks määramise kohta või seada sundvaldus või tee sundvõõrandada". Maaomaniku vaatest moodustab tema omandis olev tee lahutamatu osa omandist. Sellest tulenevalt peab jääma omanikule õiguskindlus, milliste kriteeriumite järgi toimub tee avalikku kasutusse andmise/võtmise protseduur? Millised on omaniku õigused rääkida kaas otsustusprotsessis ja kuidas on omaniku kehtivad õigused tagatud? Seletuskirjas on reeglid lahti kirjutamata. On mainitud võimalused, mis on üldsõnalised ja võta või jätta pritsiibil. Peab lisama, et omanik on sellises protsessis nõrgem osapool, mis juba eelduslikult tähendab kõrgemat kaitset. Seega on oluline, et reeglid on üheselt arusaadavad ja kinnitatud enne toimingutega alustamist. Seletuskirjas on, et avalikult kasutatavat teed võib kasutada igaüks õigusaktides sätestatud piiranguid järgides. Tegemist on väga olulise tähendusega avalikku kasutusse antavate/võetavate teede osas, millised on omaniku kinnistu lahutamatud osad ja/või kulgevad kinnistul seda poolitades mitmeks tükiks ühe kinnistu piires. Praeguses seletuskirja sõnastuses jääb see üldsõnaliseks ja paljuski sisutuks, sest mitte kuidagi ei ole tagatud kinnistu omaniku turvatunne ja ohutus. Seletuskirjas peab kajastuma sellistel puhkude konkreetne viide ka eritingimustele, millised kaasuvad tervik kinnistut läbiva tee kasutamisel. Need on kokkulepped, millised lubavad ja/või piiravad avaliku tee kasutamist ja tee kasutamisele võtmisel. 5. Kohalikul omavalitsusel on kindlasti olemas info ja muu teadmine erateedest, millised on plaanis võtta avalikku kasutusse. Selline teadmine on vajalik ka kinnistu omanikele, kelle omandust erateed läbivad. Seega tuleb lisada juurde erateede võrk, millised on plaanis avalikku kasutusse võtta. Loomulikult võib fikseeritud olukord ajas muutuda, kuid õiguskindluse seisukohast on see maaomanikule kui nõrgemale osapoolele vajalik teadmine	7-1/10-340 1. Matkarada ei tohiks üldplaneeringus defineerida pinnakatte tüübi alusel. See võib olla nt ka laudrada märgaladel või kulgeda (osaliselt) mööda jalgratta- ja jalgteed. Matkarada kui nähtus ise näitab kohaliku omavalitsuse soovi (avalikku huvi) eelkõige puhke- ja virgestusvõimaluste, loodushariduse, tervisekäitumise jms võimaluse vastu antud asukohas. Avaliku huvi realiseerimine eraomandis oleval maal saab toimuda lepingu alusel maaomanikuga, milles määratletakse kõik õigused ja kohustused, mille kohta arvamuse esitaja küsimuse esitab. 2. Iga rada võib olla õige, kui nii kokku lepitakse. 3. RMK Peraküla-Aegviidu-Ähijärve matkatee on rajatud 2013 a ja RMK- lt saadud info kohaselt oli rajameistriks Alar Sikk ja tema ülesanne oli maaomanikega kokkulepete tegemine. Kokkulepped olid lihtkirjalikud. Kui omanik on vahetunud võib olla tõesti et uus maaomanik ei tea kokkuleppest. 4. Viidatud probleem seisneb eeskätt selles, et seletuskiri võib jätta eksliku mulje, justkui oleks tegemist üldplaneeringuga seatava tingimusega, kuigi sisuliselt ja õiguslikult on tegu olemasoleva seadusest tuleneva regulatsiooni kirjeldusega. Eratee määramine avalikuks kasutamiseks toimub ehitusseadustiku § 94 alusel. Üldplaneeringu ülesanne saab olla põhimõtete kirjeldamine – näiteks millistel juhtudel ja milliste kriteeriumite alusel peab kohaliku omavalitsuse hinnangul avaliku kasutamise huvi olema piisavalt kaalukas, et kaaluda eraõiguses oleva tee avalikuks kasutamiseks määramist. Samuti saab üldplaneering väljendada, et iga juhtumit tuleb hinnata eraldi, isegi kui tee ei vasta hetkel kirjeldatud tingimustele. Kui Teil on sõnastuse osas ettepanekuid, et teema oleks arusaadavam, palume sellest Rõuge vallale teada anda. 5. Üldplaneeringu koostamisel saab lähtuda ETAK andmetest ja Transpordiameti teeregistri andmetest. Mitteamalike erateedena tuleb käsitleda kõiki teid, mis ei ole riigiteed (sh riigimetsateed) või kohalikud teed EhS § 92 lg 7 tähenduses. Avaliku huviga erateede määratlemine üldplaneeringuga on mõistlik ja praktikas kasutatav. Jah, see võib ajas muutuda, aga selleks määrataksegi põhimõtted, millistel juhtudel avaliku huvi olemasolu tuleb kaalutleda.
88.		06.04.2025 7-2/571	Soovin teha Rõuge vallale ettepaneku muuta Rõuge valla üldplaneeringus kolme kinnistu sihtotstarvet. Need kinnistud on Õuna, Taudsa küla, katastrikoodiga 69701:005:0300, Ploomi, Taudsa küla, katastrikoodiga 69701:005:0301 ning Noortautsa katastrikoodiga 69701:005:0299, Taudsa küla. Hetkel on kõikidel eelnevalt mainitud kinnistutel sihtotstarbek	7-2/571-1 Üldplaneeringuga ei saa määrata katastriüksuse sihtotstarvet. Üldplaneering saab määrata maakasutuse juhtotstarbe. Praeguses üldplaneeringu lahenduses arvamuses esitatud

	Nr	Esitaja ja kuupäev, KOV reg nr	Arvamuse sisu	KOV seisukohad ja vastuse reg nr
			määratud elamumaa 100%. Teen ettepaneku muuta kõik need kolm kinnistut Mäetööstusmaa 100%. Olen teinud ka vastavad geoloogilised uuringud, mille leiate lisadest. Eelnevaga annaks Rõuge vald võimaluse osaleda täitematerjali turul ka teistel firmadel, mitte ainult tänasel päeval Rõuge vallas kaevandusi omavatel suurfirmadel. See tihendaks konkurentsi ja alandaks täitematerjali hinda.	katastriüksuste osas juhtotstarvet määratud ei ole. Osaliselt kattuvad Õuna (tervikuna) ja Noortautsa (osaliselt) väärtusliku põllumajandusmaa alaga. Üldplaneeringu praegune sõnastus ei välista, kuid ka ei soovita sellises kohas kaevanduste teket. Üldplaneeringu avaliku väljapaneku ajal laekus mäetööstusala kaevandamistegevuse põhimõtete kohta mitmeid ettepanekuid. Vaatame üle laekunud ettepanekud ja seletuskirja punktid ning arutame võimalike lahendusi lähtudes riiklikest suunistest ka Keskkonnaameti maapõuebürooga.